

V vrtcu v ulici Brolo v Gorici ni prostora za četrtu sekcijo

Huseyin je star 31 let.
Je kurdskega begunca
in trenutno živi
v Trstu. Klopa
je marsikaj
zanimalo...

22

Primorski dnevnik

Vladno »darilo« Riccardu Illyju

DUŠAN UDOLIČ

Je mogoče, da ministrski svet v odstopu ta trenutek ni imel pred seboj pomembnejših odločitev, kot da spravi na ustavno sodišče deželnini zakon o zaščiti Furlanov? Nenavadni sklep pušča za seboj veliko dvomov in odpira več kot kakšno vprašanje. Najbolj izstopa ugotovitev, da levo-sredinska vlada v navalu državlanske vneme spodnika stol lev sredini Riccarda Illyja, ki se pripravlja na deželne volitve. Ministro so dejansko zminirali eno izmed pomembnih volilnih obvez, s katerimi je Illy prišel na oblast. Res je, da je deželni svet novembra lani odobril zakon o zaščiti Furlanov tudi z dvema disidentoma v vrstah leve sredine, a vendar je bila to polnopravnna odločitev, sklep dežele, ki ji specifiko, vključno z zaščito manjšin, jasno določa posebni statut. Ministrski svet se je pod vplivom bolj levo-sredinskih kot desničarskih nasprotnikov zaščite Furlanov očitno postavil v spor z deželjo. In kot vemo, je v rimskih krogih na prepisu tudi sam deželni statut, vključno s štiričiščnim napisom na pročelju stavbe deželne vlade sveta.

Ne upamo si tvegati hipoteze, kakšna bo lahko odločitev ustavnega sodišča. Toda če bi bil zakon res očitno ustavno sporen, bi v proceduri najbrž samodejno naletel na kontrolne mreže ustreznih državnih institucij. Tako lahko le z gremkovo ugotavljamo, da je zaščita Furlanov naletela na čer po zaslugu takoj desnih kot levo-sredinskih branilev državnega centralizma, ki že mesecce delajo iz tega vprašanja pravo medijsko gonjo. Nazadnje se ni mogočeogniti vprašanju: komu v korist?

ITALIJA - UDC se hoče na predčasnih volitvah predstaviti s svojim simbolum

Casini in Berlusconi sta se uradno razšla

V kratkem še zadnji poskus zbližanja - DS povezana samo z Italijo vrednot

INOVATIVNOST - V Vidmu odprli tretji salon InnovAction

V ospredju energija, okolje in skrb za kakovost življenja

VIDEM - Tretja izvedba salona inovativnosti InnovAction, ki se je včeraj začela na videmskem sejmišču, je nova potrditev pravilnosti odločitev Illyjeve deželne uprave, da inovativnost vključi med temeljne točke svojega mandata. Letošnji salon poteka v zna-

menju energije in okolja, inovativnost pa je vezna nit več kot 600 razstavljalcev s področja gospodarstva, javne uprave, znanosti, izobraževanja in sploh vsega, kar prispeva k dvigu kakovosti življenja. Kako odločilno lahko tehnologija prispeva k energetske-

mu varčevanju, varovanju okolja in udobnosti bivanja, kako lahko pomaga tudi invalidnim osebam, so lahko obiskovalci videli ob ogledu »inteligentnega« stanovanja, nastalega v okviru projekta Domotica FVG.

Na 4. strani

RIM - Vodstvo Demokrščanske unije (-UDC) je včeraj soglasno odobrilo stališče, da se bo stranka na predčasnih parlamentarnih volitvah 13. in 14. aprila predstavila s svojim simbolum, Casinija pa je predlagalo za premierskega kandidata. Casinij je kandidaturo sprejel, a z zadarkom. Dejal je, da bo še enkrat poskusil govoriti s Silvijom Berlusconijem, da bi preveril, ali bi bilo mogoče obnoviti nekdanje desnosredinsko zaveznštvo. Medtem je voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni potrdil, da se bo njegova stranka povezala samo z Italijo vrednot ministra Antonia Di Pietra. Socialiste in radikalce je še enkrat pozval, naj predlagajo svoje kandidate na liste Demokratske stranke.

Na 13. strani

Tudi v Sloveniji dan spomina na holokavst

Na 5. strani

Občina Trst: spet protest leve sredine ob proračunu

Na 7. strani

V SSG zanimivo srečanje z igralcem Branetom Grubarjem

Na 8. strani

V Gorici o uveljavljanju izvirne oblike priimkov in imen

Na 15. strani

Vse več zasvojenih z igrami na srečo in svetovnim spletom

Na 16. strani

KOSOVO - Razglasili naj bi jo v nedeljo
Srbska vlada vnaprej razveljavila neodvisnost

БЕОГРАД - Srbska vlada pod predsedstvom premiera Vojislava Koštunice (na sliki) je včeraj sprejela odločitev, s katero razveljavlja razglasitev neodvisnosti Kosova. Odločitev bo stopila v veljavo v primeru razglasitve neodvisnosti pokrajine, vlada pa jo je poslala še v sprejem parlamentu, ki naj bi se sestal v ponedeljek ali torek. Za nično je Beograd že razglasil tudi napotitev misije EU na Kosovo.

O zadevi je sinoči razpravljal tudi Varnostni svet ZN na izredni seji. Vse kaže, da bo do razglasitve neodvisnosti Kosova prišlo v nedeljo.

Na 18. strani

ZAKON O FURLANIH
Vlada na ustavno sodišče

RIM - Ministrski svet v odstopu je včeraj soglasno odločil, da bo na ustavnem sodišču izpodbijal veljavnost deželnega zakona Furlani-Julijske krajine o zaščiti in promociji furlanskega jezika. Vlada je prepričana, da je zakon v nasprotju s stevilnimi ustavnimi načeli in da presega samo vsebinsko zakona, to je zaščito furlanskega jezika, »in predvideva v nekaterih svojih vidikih dejansko uvedbo bilingvizma, ponekod pa celo ekskluzivno rabo furlanskega jezika.« Odločitev vlade je naletela na različne odzive iz FJK.

Na 3. strani

TRST - Drevi v Kulturnem domu

Vsi na mladostno Prešernovo proslavo

6

ŽARIŠČE

Namen in smisel krščanskega posta

P. DAVID BRESCIANI S.L.

Tik pred začetkom posta smo pri svetih mašah brali svetopisemsko pripoved o kralju Davidu. Njegov lik je za razumevanje posta presestljivo izrazit. Kralj David je bil od Boga posebej blagoslovljen. Od mladega pastirja je postal mogočen kralj in to z Božjo pomočjo. Vendar tež Božji naklonjenosti niso botrovali mračni in skriti interesi, ampak dejstvo, da je bil mladi pastir David Bogu po srcu všeč. To pomeni, da je posebljal človeka ustvarjenega po Božji podobi, takega kot ga je Bog na začetku ustvaril: človeka temeljno povezanega z Bogom. To sta bila na začetku Adam in Eva, biser vsega stvarstva. Kralj David je dobro vedel, da vse kar ima in kar je, prihaja od Boga, toda prišel je čas, ko je na to pozabil in zagledal se je v svojo kraljevo veličino in mogočnost. Pozabil je na Boga in mislil je, da mu je vse dovoljeno in je grešil. Vendar pa je veličina tega svetopisemskega moža v priznanju svoje zaslepljenosti, v priznanju dejstva, da sam ni gospodar življenja, ni kralj Izraela, še manj pa človek, ki bi bil Bogu po srcu všeč. Še več, prienal je, da je brez Boga izgubil celo dostojanstvo človeka, saj človek, ki ubije nedolžnega človeka, ni več vreden, da bi se imenoval človek.

Zato se je kralj David pokoril: oblekel si je spokornoobleko, ni jedel, ne pil in pustil je, da ga je Šimi iz Savlove rodbine preklinjal: »Naj tako preklinja...če mu je Gospod tako rekel« (2Sam 16, 10). Tako se je ponovno spomnil na Boga in na mesto, ki ga ima v njegovem življenju.

Kralj David je šel vase in sebe ponovno našel v Bogu. Ponovno je obrnil svoj pogled na Boga in ni se dal več motiti od nobene zunanjosti, saj so ga prav te zaslepile: namesto da bi mu o Bogu govorile, so ga od Boga odvrnile. Pokora, askezo, odpoved v post lahko razumeamo samo iz vidika odnosa med Bogom in človekom. Ne gre za izpolnjevanje vnaprej danih pravil, niti ne za neko nasprotje med zunanjostjo in notranjostjo, kot zlahka pojmemuhovnost, pač pa za vrednostno leštico, kjer v prisopodobi rečeno, videz frizure ne more biti bolj pomemben od srca, ki v telusu bije. Kralj David ni bil ne mnenih samotar, ne asket, ne spokornik. Bil je kralj, imel je vse in vse mu je bilo dano od Boga. Ko je na Boga pozabil, mu kraljestva, slave in častnih nihčeh ni odvzel, toda posledice so bile tragične in krvave: prešuščvo, uboj...!

Če morda pokora, odpoved in post na prvi pogled nasprotujejo tako imenovanim življenjskim potrebam človeka, se nam gotovo postavlja globlje vprašanje, in sicer o razčlovečenju človeka. Kje, kako in v odnosu s Kom lahko človek postane bolj človek, bolj podoben temu kar je ideal človeka in pa kje, kako in s kom postaja bolj podoben divjem zverem? Vprašanje ni odveč! Pokora in post človeka očiščujeta, osvobajata človekovo srce vseh navezanosti in ga sproščata v ljubezni. Človek namesto, da bi posedoval v vezal nase, daruje in se Bogu izroča vedno bolj celostno.

Kristjani moramo vedno razlikovati med pobožnostjo in pobožnjakarstvom, med vero in verstrom. V postnem času še posebej stopa v ospredje treznost naše vere, iskrenost odnosa Bog-človek, poštenost medčloveških odnosov in resničnost trpljenja, kateremu sleherni človek skuša dati odgovor in najti smisel.

V ospredje stopa lepota in drama odnosa Boga Sina Jezusa Kristusa in Boga Očeta. Ta drama in ta odnos nista in ne moreta biti obrobna, pač pa sta osrednja takozna človeka, kot za družbo in tudi za dogajanje v svetu danes.

PISMA UREDNIŠTVU

Malodušje ni na mestu

Z zanimanjem sem prebral prispevek Aceta Mermolje o premikih povezanih z nekdanjo mejo. Ker sva oba diplomirala v Ljubljani, si nekako predstavljava, da nekoliko bolje poznava slovensko stvarnost in njeni celovitosti. Prav zaradi tega so mi njegov prispevek in še posebej njegove sklepne misli pustile občutek gremkobe. Vse lepo in prav, da imamo tihotapca za narodnega junaka in da je več desetletij naše manjšinsko gospodarstvo cvetelo na trgovjanju ob meji in preko nje. Kaj pa sedaj, ko so nam odnesli mejo? Bomo užaljeno čakali, da se nas kdo usmili? Ker nas v Ljubljani ne razumejo in ne cenijo naših prizadevanj za slovenski jezik, bomo vrgli puško v koruzo in se predali malodušju?

Osebno sem trdno prepričan, da je med našimi podjetniki toliko nabrane energije, inovativnosti in trdoživosti, da lahko reagiramo in izkoristimo prednosti, ki nam jih ponujajo nove razmere. Kot dokaz, naj navedem, da smo pred kratkim imeli v Gorici srečanje z dvema zelo uspešnima, če lahko tako recemo, gostilničarjem, Avguštinom Devetakom in Joškom Sirkom, ki sta nam s svojim delom dokazala prav obratno. Spominjam se srečanja naših gostilničarjev pred približno dvanajstimi leti, ko so nekateri vztrajno trdili, da je nemogoče konkurirati s slovenskimi gostilničarji na nasprotni strani meje, ker so bile takrat razlike v ceni res občutne. Na gostinskem področju namreč že dolgo ni bilo prave meje. Glede na takratne predpostavke bi moralni torej ostati brez slovenskih gostiln v Italiji.

Realnost je na srečo popolnoma drugačna. Ne vem, če se je zgodil čudež, ali so si mogoče naši gostilničarji samo pošteno zavihali rokave, kljub vsemu pa lahko z določeno mero ponosa ugotavljamo, da so naše gostilne med najboljšimi v deželi, pridobivajo celo serijo priznanj ter njihova sekacija je med najbolj aktivnimi v okviru Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Med drugim mogoče velja omeniti, da pridobivajo vedno več gostov tudi iz Slovenije.

Mislim, da si noben zamejski podjetnik ne dela utvar, da bo šlo vse kot po maslu. Na omenjenem goriškem srečanju je Joško Sirk poudaril, da bodo morali naši podjetniki še posprieti ritem in začeti teči. K temu bi lahko celo dodali, da so jim pri tem dali noge v gips, ker tolkšna je trenutna razlika med italijansko in slovensko birokracijo, da sploh ne govorimo o različnem davčnem pritisku.

Prav zaradi izzivov in ker nas v Sloveniji nočajo in ne morejo razumeti, ko tarnamo nad svojo zamejsko usodo, je mogoče bolj primerno, da sledimo zgledu naših dobrih gostilničarjev, ki so se znali prilagoditi novim razmeram ter pritegniti nove in obdržati stare goste. V tej logiki bi se morali vsi v vse večji meri povezati s slovenskim kulturnim in gospodarskim prostorom. V to nas silijo same razmere. V Gorici na primer nastaja enotno mesto in s časom se bomo vsi vedno bolj čutili prebivalci

enotnega prostora. Tega ne bo uspelo preprečiti niti sedanju goriskemu županu, ki predlaže video-kamerne na meji.

Naj mi Ace ne zameri, če vsaj glede gospodarstva ob meji opustimo vremenoslovje in se raje zamislimo, kaj lahko kot posamezniki prispevamo k temu, da bomo kot skupnost uspešnejši. Pri tem nočem trditi, da si moramo iskati nove junake, ki naj ne bi bili povezani s šverckomercom, vendar vsaj bodimo nekoliko ponosni na tiste osebe, v tem primeru podjetnike, ki jim je svojim trdim delom uspelo dokazati, da tudi zamejski Slovenci nismo od muh.

Karlo Devetak

Parkirišče na Kontovelu in obnova šole Milčinski

13. februarja je naš dnevnik objavil tiskovno sporočilo, kjer je kolega Igor Švab poročal o bočnem parkirišču na Kontovelu in o obnovitvenih delih na katinarski šoli Milčinski.

Kar se tiče parkirišča, je treba še dodati, da je poseg dobil finančno kritijo v izvensodnem dogovoru med Jusom Kontovel in tržaško Občino, ki ga je občinski svet odobril 13. maja 2005. Na žalost se vsi spominjamo edinega občinskega svetnika, ki je takrat glasoval proti dogovoru in torej tudi proti parkirišču.

Danes je sodelovanje med slovenskimi občinskimi svetniki zgledno in v tem sklopu velja zabeležiti zgodbo, ki priča o zapletenih odnosih med slovenskimi svetniki, županom in desnosredinsko večino. Med drugim je pripoved še kar sočna in jo bom delno zapisal v izvirkniku.

Dalj časa smo si s Švabom in Furlaničem prizadevali za rešitev problemov na katinarski šoli, nакar se je stanje poslabšalo in v stavbo je začela pronicati deževnica. Azbest na podstrešju je postal vse nevarnejši, en razred je bil neuporaben. Takrat je marsikomu prekipelo, tudi meni. Ob osmih zjutraj sem klical župana, mu razložil zadovo in dodal: »Roberto risolvi sto problema, o te pianto una grana che ne te ga mai visto.« Po šestih urah me je poklical in dejal: »Sta bon, I fioi li tasferimo in quella scola de riserva, el trasporto xe a carico del Comun, e pei lavori a Catinara go trovà 200000 euro, te basta?«

Nekaj mesecev kasneje je odbornik za javna dela razkril, da mu je župan ukazal naj nemudoma začne z deli in slovenski svetniki smo novico sprejeli z veseljem.

Stefano Ukmar, tržaški občinski svetnik

GRADEC - Pri založbi Leykam

Izšla obsežna slovenska zgodovina v nemščini

Peter Štih (levo) in Vasko Simoniti (desno)

GRADEC - Pri graški založbi Leykam je izšla prva obsežna predstavitev slovenske zgodovine v nemščini. Avtorji knjige "Slowenische Geschichte - Gesellschaft, Politik, Kultur" so ljubljanski zgodovinarji Peter Štih, Vasko Simoniti in Peter Vodopivec, ki so tesno sodelovali z zgodovinsko komisijo za deželo Štajersko. Knjiga so v sredo predstavili v Gradcu.

Zgodovina slovenskega poselitvenega območja je pomembna ne le za današnjo Slovenijo, temveč tudi za celotni razvoj območja Alpe-Jadran: "Ustrezne zaokrožene predstavitev v tujem jeziku doslej ni bilo," je na predstavitev poudaril soavtor Peter Štih, profesor za srednjeveško zgodovino na Univerzi v Ljubljani. Njegov kolega Peter Vodopivec, profesor za zgodovino 18. in 19. stoletja na ljubljanski univerzi, je celo dejal, da je to "zgodovinski doodek za slovensko zgodovinopisje".

Zgodovina slovenskega poselitvenega območja je zgodovina prostora, ki se je raztezalo na različnih historičnih tvorbah: na približno tretjini nekdanje vojvodine Štajerske, Gorice in Trsta, vojvodine Koroške, delu Istre in na madžarskih prekmurskih županijah Železno in Zala, je Gerhard Pferschy, bivši direktor Štajerskega deželnega arhiva, pojasnil poglavitev predmete raziskave treh zgodovinarjev.

Knjiga na okoli 600 straneh osvetljuje politični, kulturni, družbeni in gospodarski razvoj slovenskega poselitvenega območja od pradavnine do danes. Več kot polovica neilustrirane knjige je posvečena minulima stoletjemu.

Avtorji so knjigo pripravljali okoli 15 let: leta 1995 je v slovenščini izšla prva knjiga, Slovenska zgodovina do razsvetlenstva. Štih je knjigo, ki se je v Sloveniji odlično prodajala, napisal skupaj z Vaskom Simonitijem, sedanjim ministrom za kulturo. "Nadaljevanje" je izšlo leta 2006, ko je Peter Vodopivec v knjigi predstavil slovensko zgodovino od konca 18. do 20. stoletja.

Štajerski zgodovinar Pferschy je potem dal pobudo za novo pripravljen povzetek obhod v nemškem prevodu. Knjigo bodo 26. februarja predstavili tudi v rezidenci veleposlanika Avstrije v Ljubljani. (STA)

KULINARIČNI KOTIČEK

Polnjeni lignji

Nekoč je bila v Trstu na Elizejskih poljanah majhna gostilna, ki sta jo vodila mož in žena. Žena je bila vedno v kuhinji in se potila pred štedilnikom, on pa, ki je bil pravi posebej, je kratkočasil goste s svojimi bolj ali manj posrečenimi zgodbami. Silvio mu je bilo ime, imel pa je prav poseben odnos z živalmi. Ni bilo mačke, pa naj je bila še tako divja in nezaupljiva, da se mu ne bi približala in se pustila pobožati. V njegov lokal so zahajali v glavnem stalni gostje, od časa da časa pa je prišla mimo tudi kaka znana osebnost. Tako naj bi nekoč pri njemu večerjal tudi pokojni senator Fanfani, ki je bil na obisku pri svojih strankarskih tovariših v Trstu in so ga domačini pripeljali k Silviu.

Jedilnik je imel prav malo izbirje, kar pa je ponujal pa je bilo odlično. Odlične so bile na pr. mešane školjke na buzaro ali polenta z omako od kamarov. Paradna jed lokalna so bili polnjeni lignji, ki so jih servirali tudi Fanfaniju. Z užitkom jih je posnel, ob koncu pa je povedal Silviju, da tudi pri njih v Toskani pripravljajo polnjene kalamare, vendar jih polnijo tudi s pršutom in parmezanom in da so zato bolj okusni. Malo je manjkalo, da bi Silvio zapodil iz svojega lokalca, saj je bilo po njegovem mnenju bogatstvo mešati pršut in sir z ribo.

Ne strinjam se v celoti z njim, njegovi polnjeni kalamari, v katerih seveda ni bilo niti pršuta niti sira, pa so bili res odlični. Recept ni pretirano komplikiran, skrivnost pa je v tem, da morajo biti kalamari res sveži.

Potrebujejo 1 kg kalamarov, dva kozarca ribanega kruha, 4 slane sardone, 1 kg osličev, 2 jajci, 4 stroke česna, peteršilj, baziliko, olivno olje, sol, poper, 1 liter paradižnikove omake, 1 čebulo, lovrorov list, belo vino.

Ligne očistimo in lovke načemo na majhne koščke. Na oliveno olju preprazimo 2 stroke česna in peteršilj. Dodamo lovke lignjev, dobro nasekljane kose osliča in nasekljane sardone. Ko se to ohladi umešamo ajca, sol, poper, baziliko in drobtinice, ki smo jih namočili v mleku. S to zmesjo napolnimo lignje in jih zapremo z zobotrebci. Ligne ne smejo napolniti preveč, sicer bodo počili. Medtem pripravimo omako, tako da preprazimo preostali česen in čebulo, čemur dodamo paradižnikovo omako, belo vino in lovrorov list. Pustimo, da se kuha 15 minut. Ligne zložimo v ognjevarno posodo, ki smo jo namazali z malo olivnega olja, Preko lignje poljemo omako in pustimo, da se v peči peče pri temperaturi 190 stopinj približno pol ure.

Preden jih poljemo z omako in damo v peč, jih lahko na hitro opečemo v olju, da dobijo skorjico in komaj potem postopamo, kot sem prej opisal.

Dober tek!

Ivan Fischer

PETER VODOPIVEC

RIM - Soglasna odločitev ministrskega sveta

Pritožba na ustavno sodišče proti deželnemu zakonu za Furlane

Po mnenju vlade nekateri členi niso skladni z ustavo - Takojšnje reakcije v FJK

RIM - Ministrski svet v odstopu je včeraj soglasno odločil, da bo na ustavnem sodišču izpodbijala veljavnost deželnega zakona Furlanije-Julijanske krajine o zaščiti in promociji furlanskega jezika. Vlada je prepričana, da je zakon v nasprotju s številnimi ustavnimi načeli in da presega samo vsebinsko zakona, to je zaščito furlanskega jezika, »in predvideva v nekaterih svojih vidikih dejansko uvedbo bilingvizma, ponekod pa celo ekskluzivno rabo furlanskega jezika.«

V sporočilu ministrstva za deželne zadeve je še zapisano, da se je vladala za pritožbo na ustavno sodišče odločila po intenzivnih razpravi med predstavniki ministrstva, krajevnih avtonomij in Deželu FJK. »Čeprav so si vse strani prizadevale, da bi premostili težave, pa nekaterih dvomov v zvezi z ustavnostjo zakona ni bilo mogoče odpraviti,« še piše v tiskovnem sporočilu ministrstva.

Na odzive iz Furlanije-Julijanske krajine ni bilo treba dolgo čakati. De-

ROBERTO ANTONAZ

IGOR DOLENC

FURIO HONSELL

LUCA VISENTINI

RENZO TONDO

želni odbornik za kulturo Roberto Antonaz je prepričan, da je odločitev vlade napačna in da ima Dežela v svojih rokah vse »pravne in politične adute, da dokaže ustavnost in upravičenost zakona.« Poudaril je, da so v zadnjih tednih skušali funkcionarje ministrstva za dežele prepričati, da zakon za zaščito in promocijo furlanskega jezika upošteva zakon št. 482 o jezikovnih manjšinah. »Očitali so nam 12 nepravilnosti, ki smo jih v razpravi skrčili na štiri in zadevajo način vpisa v šolo, napise in možnost, da se pobude v furlan-

ščini in furlanski jezik podprejo tudi izven območja, kjer živijo Furlani. V petek bomo o tem govorili na deželnem odboru in po mojem mnenju mora Dežela vztrajati pri zakonu, saj ni v nasprotju z nobenim od ustavnih načel,« je prepričan Antonaz. Dodal je še, da pri tem misli na spore v zvezi s tihim pristankom na pouk furlanščine. »Vsa kašola je namreč v okviru šolske avtonomije izbrala način za vpis, ki se ji zdi najbolj primeren. Prav to pa po njegovem mnenju dokazuje, da je ministrski svet tokrat sprejel napačno odločitev.

Na isti valovni dolžini je tudi rektor videmske univerze in kandidat Demokratske stranke za videmskega župana Furio Honsella. Poudaril je, da je res zaskrbljujoče, da nekateri še vedno vidijo probleme v zvezi s poučevanjem furlanščine v šolah. »To je še toliko bolj nerazumljivo, če vemo, da zakon, ki po mnenju vlade ni ustaven, enostavno izvaja določila državnega zakona št. 482,« je še dejal Honsell. Kandidat za videmskega župana je dodal, da je treba upoštevati avtonomijo dežel s specjalnim statutom, ki je v skladu z državnim zakonom sprejela deželni zakon za promocijo enega od jezikov, ki predstavlja pravo bogastvo in skupaj z drugimi jeziki v FJK tudi posebnost, ki jo je treba zaščititi in razvijati in na katere morajo biti po njegovem mnenju vsi ponosni.

Deželni svetnik Demokratske stranke Igor Dolenc je dejal, da je bila odločitev vlade pričakovana, saj je za

nekatere sporno predvsem določilo o tihem pristanku, pa čeprav je bilo besedilo v zvezi s tem nekoliko spremeno. Meni pa, da odločitev o pritožbi na ustavno sodišče v sedanjem trenutku ni bila najbolj primerena.

Kot veliko škodo za Furlanijo in Furlane pa je včerajšnji sklep vlade očenil predsednik Furlanskega filološkega društva Giovanni Pelizzo, ki ni mogel skrbiti svojega razočaranja, tudi zato, kot je dejal, ker so zakonu nasprotovale tudi parlamentarci iz FJK.

S sklepotom vlade pa je zadovoljen deželni tajnik sindikalne organizacije UIL Luca Visentini, ki je dejal, da je zakon o furlanščini v nekaterih členih v nasprotju z ustavo, v drugih pa tudi krši državno zakonodajo na področju izobraževanja, šolske avtonomije in zaposlovanja učiteljev. Visentini je še dejal, da pričakuje, da bodo novi deželni organi uspeli v zakon vnesti popravke, »s katerimi bo poskrbljeno za pravično zaščito manjšinskega jezika ob upoštevanju načela, da ta zaščita ne sme predstavljati diskriminacijo drugega prebivalstva.«

Še nepotrjeni kandidat desne sredine za predsednika dežele Renzo Tondo pa je v svoji spletni klepetalnici zapisal, da je imel sprejem zakona za zaščito furlanščine izrazito propagandni značaj, »kar je zdaj z odločitvijo vlade prišlo jasno do izraza, nas pa v naslednji zakonodajni dobi čaka naloga, da zakon spremeni tako, da bo spoštoval jezik in vrednote Furlanije.«

ZALOŽBA V.B.Z.

Trije novi slovenski prevodi hrvaških del

ZAGREB, LJUBLJANA - Ljubljanska podružnica zagrebškega založnika V.B.Z. je objavila prevode hrvaških avtorjev Miljenka Jergovića, Zorana Ferića in Romana Simića, pripravljajo pa novi knjigi Predraga Matvejevića in Slavenke Drakulić, so objavili na spletni strani V.B.Z. To bo skupaj 15 prevodov v ediciji Izbrana dela hrvaške književnosti od leta 2002.

Ljubljanski V.B.Z. je svež objavil Jergovićev roman Ruta Tannenbaum v prevodu Mateje Tiguršek. Gre za četrto Jergovićevo knjigo v omenjeni ediciji, potem ko so bili objavljeni njegovi romani Sarajevo Marlboro, Bucič Riviera in Dvorci iz orehovine. Njegov novi roman, Ruta Tannenbaum, govori o judovski deklici, ki je bila priljubljena igralka in pevka pred drugo svetovno vojno v Zagrebu, po uveljavljenosti Neodvisne države Hrvaške pa doživila usodo svojega naroda.

Slovensko občinstvo je imelo priložnost spoznati Ferića skozi prevod njegove knjige Smrt deklice v žigalicami, novi roman pa nosi naslov Otroci Patrasa v prevodu Tadeja Čaterja. Ferić obravnava ljubezen zrelega in poročenega profesorja do 17-letne obolele učenke.

Simić pa ponuja zbirko zgodb V kaj se zaljubljamo, ki jih je prevedla Maja Brodschneider Kotnik. Hrvaški radio je lani predvajal radio dramo po naslovni Simićevi priovedi, Jutarnji list pa je razglasil V kaj se zaljubljamo za najboljše prozno delo leta 2005 na Hrvaškem.

Sodeč po napovedi, bo leto 2008 najbolj plodovito v zadnjih šestih letih, ko gre za prevede sodobnih hrvaških avtorjev pri V.B.Z. Založba namreč namerava do sredine leta objaviti knjigo Drakulićeve Frida ali o bolečini ter Mediteranski brevir Matvejevića. Prav Matvejevićeva knjiga Drugačna Benetek je bila prva med V.B.Z. izbranimi deli hrvaške književnosti leta 2002.

Največ prevodov pri V.B.Z. je zabeležil Ante Tomić - Nič nas ne sme presenetiti, Kaj je moški brez brkova in Veliki šoping. Med prevodi V.B.Z. sta tudi Christkind Borisa Dežulovića in Zemlja pleše Nenada Rizvanovića, ki je bil edini objavljen lani. (STA)

RIM - Poslanska zbornica

O večnamenskem dekretu v torek

IVANO STRIZZOLLO

amandmajih, ki jih v proračunski komisiji niso vključili v besedilo. Gre za približno tisoč dopolnil, o katerih bo morala biti razprava zelo kratka, da bi lahko dekret sprejeli.

Kot je poudaril Strizzolo, sta obe strani v parlamentu, tako leva kot desna sredina, pripravljeni, da odlok pravočasno pride v senat, kjer naj bi ga sprejeli brez sprememb neposredno v pristojni komisiji.

CELOVEC - Osrednja proslava koroških Slovencev ob kulturnem prazniku

Praznovanje v znamenju Trubarja

Slavnostni govornik je bil predsednik Društva slovenskih pisateljev Slavko Pregl, ki je spregovoril o Trubarjevem pomenu v preteklosti in tudi danes

CELOVEC - Osrednja prireditev koroških Slovencev ob slovenskem kulturnem prazniku v sredo zvečer v Celovcu je potekala povsem v znamenju 500-letnice rojstva Primoža Trubarja. Slavnostni govornik, predsednik Društva slovenskih pisateljev Slavko Pregl, je v svojem govoru spregovoril o Trubarju in njegovem pomenu v preteklosti in tudi danes. Ob tem je poudaril, da je ob drugih velikih slovenskih kultura - od Prešernovega navzdol - Primož Trubar vsaj v zadnjih 100 letih bil nekako zasenčen. V svojem govoru je Pregl menil, da je bil Trubar za ene reformator, za druge verski človek, vsekakor pa je Slovencem razvezal jezik. S pogledom na novo, razširjeno Evropo, je slavnostni govornik dejal, da je Trubarjev pomen za Slovence v vzponu.

Prireditev osrednje proslave koroških Slovencev, Društvo slovenskih pisateljev/pisateljic, publicistov/publicistik in prevajalcev/prevajalk v Avstriji (DSPPPA), obe osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev, Krščanska kulturna zveza (KKZ) in Slovenska prosvetna zveza (SPZ), ter Generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu, so letosno proslavo priredili v prreditvenem centru Artecielo v Celovcu, obisk pa je bil množičen.

Osrednjo prireditev ob Slovenskem kulturnem prazniku v Celovcu so glasbeno sooblikovali kitarist Janez Gregorič, saksofonist Gilbert Sabitzer, flavtist Kristijan Filipič in harmonikar Roman Pechmann. Moderatorka povsem uspelega večera pa je bila Mira Grötschnig-Einspieler.

Ivan Lukan

Osrednja prireditev koroških Slovencev ob kulturnem prazniku je bila letos posvečena Trubarju

INOVATIVNOST - V Vidmu odprli tretji salon inovativnosti InnovAction 2008

Illy: Kakovost življenja je odvisna od vseh nas

Predsednik FJK je orisal rezultate svoje uprave pri pospeševanju inovativnosti

VIDEM - S tretjo izvedbo, ki se je začela včeraj na videmskem sejmišču, se je salon inovativnosti InnovAction dodata uveljavil ne samo v Furlaniji-Julijski krajini, ampak tudi v Italiji in v mednarodnem okolju. Odločitev o prirejanju tega februarškega razstavnega dogodka je sprejela Illyjeva deželna uprava takoj na začetku svojega mandata, ki je bil sicer prežet z veliko pozornostjo za to področje in z namenskimi finančnimi sredstvi za njegovo spodbujanje.

»Če je bil scenarij, v katerem je potekala lanska izvedba salona InnovAction, osredotočen na globalizacijo in dobo znanja, je letošnja izvedba posvečena razmisleku o energetski krizi in o okolju. Razumešti moramo, kakšen je odnos javne uprave do teh problemov in kakšen je lahko njen vpliv,« je na odprtju salona InnovAction dejal predsednik Dežele FJK Riccardo Illy, ki je podal analizo odnosa med inovativnostjo in javno upravo. Kakovost življenja je po njegovih besedah odvisna od vseh nas, od javnega in zasebnega, od posameznikov, pa naj bodo aktivni ali pasivni. Ob tem je Illy navedel primer tečajev računalniškega opismenjevanja, ki jih je deželna uprava organizirala za upokojence in gospodinje.

Potem ko je uvedla načela inovativnosti v svoj upravni sistem in dala podjetjem na voljo dotacije za inoviranje, se mora po Illyjevem prepričanju Dežela zdaj posvetiti odgovorju na dve nujnosti, energetsko in okoljsko, ki vplivata na kakovost življenja. Na energetskem področju mora javna uprava po eni strani spodbujati uporabo alternativnih in obnovljivih virov, po drugi strani pa mora dajati zgled pri uporabi teh virov. Deželna uprava daje npr. zgled pri uvajanju varčevalnih ukrepov v svojih sedežih, prav tako kot z vključevanjem prisilnih norm v urbanistično zakonodajo ali z razpisom za izbiro edinega upravljalca lokalnega javnega prevoza, kar prinaša tudi izboljšanje kakovosti službe in integracijo različnih transportnih sistemov. Illy je kot primer prizadevanje svoje uprave za inovativnost omenil še vlaganja v širokopasovno omrežje po vsej deželi in aktivnosti za spodbujanje integracije sistemov na proizvodnem področju: »Tudi tako je mogoče vplivati na kakovost življenja.«

Uvodni del salona InnovAction je označila tudi okrogla miza o inovativnosti na križišču med znanostjo, etiko in ekonomijo, na kateri so svoje ideje prispevali izvedenci, raziskovalci in podjetniki. O etičnih implikacijah inovativnosti sta razpravljala pravnik Francesco Paolo Casavola in William Haseltine, ki sta opozorila na pomen projektiranja kot sredstva za upravljanje epohalnih sprememb, strinjala pa sta se tudi ob ugotovitvi, da je znanost odgovorna za reševanje problemov, ki jih sama odpira pri svojem napredovanju. Pri uporabi tehnologij, ki nam jih podarja znanost, je torej neobhodno »načelo odgovornosti«, ali z drugimi besedami, ni človek tisti, ki ga pretresajo transformacije, ampak je ravno on tisti, ki jih povzroča.

Drugo točka razmišljanja, odnos med inovativnostjo in gospodarsko rastjo, so analizirali ekonomist Andrea Boltini in podjetnika Neriya Alessandri in Mario Mascolo. Če za ekonomista z makroekonomskega vidika razmerje med inovativnostjo in rastjo ni neposredno, pa je vez med njima zelo izrazita na mikroekonomskem področju, torej na ravni podjetja. Toda treba je vedeti, kaj lahko inovativnost pospešuje: legalni sistem zaščite podjetij, preprosteji in bolj prožen finančni sistem in ekonomsko stabilnost. S tem sta se strinjala tudi podjetnika, ki pa sta opozorila, da je v podjetju hitrost sprejemanja odločitev pogosto bolj pomembna od vlaganj.

Zadnjo besedo je na odprtju salona inovativnosti, ki bo trajal do vključno nedelje, imel minister za javno upravo Luigi Nicolais, ki je opozoril na potrebo čim večjega konsenz za reforme na vseh ravneh, od ustavnih do reform v javni upravi, šoli, na univerzi, trgu dela. »Brez inovativnosti ni prihodnosti,« je bil prepričan minister Nicolais.

Predsednik Dežele FJK Riccardo Illy med govorom na včerajnjem odprtju salona InnovAction 2008 v Vidmu

INNOVATION - Minister za javno upravo Luigi Nicolais

Italija potrebuje radikalno obliko inovativnosti, ki se začenja v vrtcu

VIDEM - »Merila za ocenjevanje, ki jih uporablja Evropska unija, se ne prilegajo državi, kot je Italija, kjer prevladujejo mala in srednja podjetja,« je včeraj na salonu inovativnosti menil minister za javno upravo Luigi Nicolais. Njegov komentar se je načaš na včeraj objavljeno poročilo Evropske komisije o položaju držav članic EU na področju inovacij. Na vrhu lestvice so Švedska, Danska, Finska, Nemčija in Velika Britanija, drugo skupino držav, ki sledijo vodilnim, sestavljajo Avstrija, Belgija, Francija, Irska, Luksemburg in Nizozemska, Italija pa sodi v tretjo skupino »zmerih inovatorjev«, ki se nahajajo pod evropskim povprečjem in med katerimi so še Slovenija (ki je sicer na lestvici pred Italijo), Španija, Češka, Estonia in Ciper. V zadnjem skupino dohitevajočih držav so se uvrstile Litva, Latvija, Poljska, Portugalska, Slovaška, Madžarska, Malta, Grčija, Bolgarija in Romunija.

Evropski komisar za podjetništvo Günter Verheugen je izrazil zadovoljstvo in dejal, da lizbonska strategija in širša strategija za inovacije že deluje. Ker pa pregled tudi kaže, da so ZDA v primerjavi z EU še vedno v občutni prednosti in da se je napredok v EU, viden predvsem pri naložbah v informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, razširjenosti širokopasovnega omrežja, tveganem kapitalu v začetni fazi in prijavi patentov, v zadnjem času upočasnil, je Verheugen opozoril na nujnost še večjih naporov na tem področju.

Nicolais je kot omenjeno to lesivo komentiral z ugotovitvijo, da kriteriji, ki jih uporablja Bruselj pri merjenju stopnje inovativnosti bolj ustrezajo državam, kot sta Nemčija in Francija, kjer obstaja zmes majhnih in velikih podjetij, medtem ko sta Italija in Španija zaradi prevlade majhnih podjetij v slabšem položaju. »Toda če pogledamo nekatere sektorje, kot je

enogastronomija ali pa tiste, ki so vezani na dobro počutje, potem je Italija najmočnejša, čeprav je ne bo nikoli na nobeni lestvici. To seveda ne pomeni, da se nam ni treba truditi, da naredimo več,« je sklenil minister.

V posegu na odprtju videmskega salona inovativnosti je Nicolais govoril o dveh vrstah inovativnosti, postopni, ki omogoča izboljšanje proizvoda, in radikalni, ki popolnoma prenavlja proizvode in strategije. Italija ima po njegovih ocenah vse večjo potrebo po radikalni inovativnosti, kar je ponazoril s primerom javne uprave, pri kateri ne zadostuje zamenjava papirja z računalnikom, ampak korenita reforma do temeljev. Glede podjetij pa je minister ocenil, da se ta zelo spreminja in vse bolj iščejo tehnične partnerje in ne poddobjavitev kot v preteklosti. Politika mora zato zagotavljati kontinuirano inovativnost, ki se mora začeti v vrtcih in priti do univerze, je sklenil minister.

INNOVATION - Projekt Domotica prihodnost za pohištveni okoliš

Inteligentno stanovanje za večjo kakovost življenja in prihranek energije

VIDEM - Pralni stroj, ki opere periolo in ga povrhu še zliko? Ali pa avtomobil, iz katerega lahko med vožnjo domov prizemimo luči v stanovanju, vključimo pečico in si napolnilo kad s toplo vodo?

Zdi se znanstvena fantastika, a je veriko več. Pralni stroj, ki pere in lika že prizemijo v Electroluxu, pri Fiatu pa so izdelali inteligentno avtomobilsko komando ploščo, s katero je mogoče daljinsko upravljati gospodinjske aparate v stanovanju.

To je le drobec tistega, kar so obiskovalci prvega dne salona InnovAction videri včeraj ob odprtju 500 kvadratnih metrov velikega intelligentnega stanovanja, poimenovanega Quality Life Haus (na spletu). Ta, nedvomno najbolj privlačna razstava na videmskem salonu, je rezultat projekta Domotica FVG, pri katerem je sodelovalo 47 podjetij, s pomočjo sofinanciranja Dežele FJK pa so ga izvedli AREA Science park, Friuli Innovazione, Agermont, pordenonski Polo Tecnologico in podjetje Rino Saidero Spa.

Predsednik Dežele FJK Riccardo Illy je projekt označil kot model za prihodnost pohištvenega industrijskega okoliša, sicer pa je intelligentno stanovanje ranj ne samo velik prispevek h kakovosti življenja in k energetskemu varčevanju, ampak ima tudi socialni pomen. Illy je govoril o »socialni domotiki«, saj nove tehnologije močno olajšajo življenje invalidnim ali povsem nepremičnim osebam, kot npr. sistem, ki omogoča uporabo računalnika z očesnimi ali zvočnimi povelji.

AMERIŠKI DOLAR

1,4626 €

+0,27

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

14. februarja 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	14.02.	13.02.
ameriški dolar	1,4626	1,4586
japonski jen	158,22	156,83
kitaški juan	10,5167	10,5019
ruski rubel	36,0180	35,9630
danska krona	7,4542	7,4557
britanski funt	0,74160	0,74135
švedska krona	9,3288	9,3493
norveška krona	7,9510	7,9830
češka koruna	25,346	25,480
švicarski frank	1,6112	1,6083
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	261,43	263,05
poljski zlot	3,5848	3,5998
kanadski dolar	1,4560	1,4562
avstralski dolar	1,6164	1,6251
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6491	3,6410
slovaška korona	32,931	33,032
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6963	0,6964
brazilski real	2,5473	2,5483
islandska korona	97,31	98,30
turška lira	1,7499	1,7545
hrvaška kuna	7,2610	7,2661

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

14. februarja 2008

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	3,11625	3,065	2,96125	2,74875
LIBOR (EUR)	4,17938	4,34375	4,33625	4,3275
LIBOR (CHF)	2,625	2,755	2,77333	2,795
EURIBOR (EUR)	4,179	4,342	4,335	4,327

ZLATO

(99,99 %) za kg

19.921,94 € +70,22

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

14. februarja 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	38,20	+3,61
INTEREUROPA	36,44	+1,59
KRKA	108,56	+3,65
LUKA KOPER	73,49	+2,91
MERCATOR	320,48	+1,25
MERKUR	400,00	-
PETROL	698,51	+1,65
TELEKOM SLOVENIJE	313,96	+1,38

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	-	-
AERODROM LJUBLJANA	125,48	+0,92
DELO PRODAJA	-	-0,05
ETOL	196,90	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	93,03	+0,86
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	37,58	+1,40
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	86,93	-0,07
PROBANKA	-	

LJUBLJANA - Sklep slovenske vlade

Odslej tudi v Sloveniji dan spomina na holokavst

S tem je Slovenija sprejela resolucijo ZN s konca leta 2005

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj sprejela sklep, s katerim je 27. januar razglasila za nacionalni dan spomina na holokavst, je po seji povedal tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak. Ob tem je dodal, da se vlada zaveda dejstva, da je zgodovinski spomin ključni dejavnik, ki preprečuje ponavljanje takšnih dejanj. Zato si vlada tudi prizadeva za vključitev v organizacijo The Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research, katere namen je podpora izobraževanju, spomini in raziskovanju o holokavstu, Slovenija pa ima v njej zdaj status opazovalke.

Generalna skupščina Združenih narodov je novembra leta 2005 izdala resolucijo o spominu na holokavst ter določila 27. januar za mednarodni spominski dan holokavsta. Z resolucijo je tudi brez zadržkov obsodila vsakršno pojavljanje verske nestrnosti, hujšanja, mučenja oziroma trpinčenja ali nasilja nad posamezniki ali skupnostmi zaradi etničnega izvora ali verskega preričanja. Lani pa je Generalna skupščina ZN dan pred spominskim dnevom sprejela tudi resolucijo o zanikanju holokavsta, s katero je ponovno obsodila vsakršno zanikanje holokavsta in tudi vsem državam članicam priporočila, da brez zadržkov zavrnejo vsako zanikanje holokavsta kot zgodovinske dogodke.

Vodja poslanske skupine Socialnih demokratov Miran Potrč je pozdravil včerajšnjo odločitev vlade, da je sledila opozorilom žrtv nacifašističnega nasilja v Sloveniji in 27. januar razglasila za nacionalni dan spomina na holokavst. Ob tem je izrazil začudjenje, da je vlada za to potrebovala več kot leto dni, saj je prve predloge prejela že pred 27. januarjem lani.

Kot je v izjavi za javnost še spomnil Potrč, je dan spomina na holokavst po novembru 2005, ko ga je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov, povzelo že več kot 67 evropskih držav. Določitev spominskega dneva zato res ne bi smelo biti vprašanje, ki bi zahtevalo odločanje več kot leto dni, ugotavlja Potrč. "Toda, nikoli ni prepozno in opozarjanje poslanske skupine SD je končno obrodilo sadove. Tudi v Sloveniji bomo, zaradi poštenega odnosa do zgodovine in da bi spoštovali žrtve in njihovo trpljenje, od prihodnjega leta dalje praznovati 27. januar kot spomin na žrtve nacifašističnega nasilja v Sloveniji", je še zapisal. (STA)

KOPER - V prostorih knjigarne Libris

Predstavili knjigo Slovenska narečna književnost Marije Stanonik

KOPER - Koprsko knjigarno in založbo Libris, ki je lani praznovala 15-letnico delovanja, skrbí med drugim tudi za popularizacijo knjig in s tem tudi za predstavitev knjižnih del. Tako so na literarnem večeru v torek v svojih prostorih predstavili knjigo Slovenska narečna književnost avtorice dr. Marije Stanonik, znane slovenske dialektologinje. V knjigi so zbrani nekateri že objavljeni prispevki, ki se nanašajo na narečno literaturo, veliko pa je tudi novih.

Delo, ki ga je izdalo Slavistično društvo Maribor, je razdeljeno na tri razdelke: slovenska narečna dramatika, slovenska narečna poezija in slovenska narečna proza.

V delu je avtorica posebno pozornost namenila tudi primorskim literarnim ustvarjalcem v narečju in nekatere med njimi je direktorica Librisa Alojzija Zavnik tudi povabila na tokratni večer, ki se ga je udeležilo veliko obiskovalcev. Med njimi so se predstavili pisatelji Renato Podbersič, Aldo Černigoj, Silvo Fatur in pesnika Alferija Bržan. Predstavitev knjige in pogovore s sodelujočimi je vodila oziroma povezovala Jasna Čebren. Večera se je udeležil tudi dr. Marko Jesenšek iz Slavističnega društva Maribor.

Za prav posebno presenečenje pa sta v kulturnem programu poskrbeli sopranistka Vida Mati-

čič in pianistka Alda Kljun, ki sta zapeli in zaigrali tri narečne pesmi Alferije Bržan, ki jih je uglasbil znani zborovodja Ambrož Čoppi. Sodelujoči so z branjem svojih del v narečju prikazali njihovo pestrost in opozorili na dejstvo, da ima lahko tudi literarno ustvarjanje v narečju veliko estetsko in literarno vrednost. Po besedah dr. Marije Stanonik pa monografija odpira novo poglavje v slovenski literarni zgodovini in literarni vedi sploh, saj je prvo delo, ki skuša sistematično prikazati slovensko narečno književnost z vidika estetskega vrednotenja snovi, motivike, stilnih sredstev, percepcije itd.

Olga Knez

LJUBLJANA - Preiskava v treh velikih gradbenih podjetjih in Kontroli zračnega prometa

Kontrolni stolp odnaša prvega kontrolorja

Sedem od osmih osumljenih na prostosti - Minister Žerjav pozval direktorja Kontrole zračnega prometa Slovenije Janšo k odstopu - Danes morda odločitev o imuniteti Črnigaja

LJUBLJANA - Domnevno sporna gradnja kontrolnega stolpa na brnškem letališču bo najverjetneje s položajem spodnesla direktorja Kontrole zračnega prometa Slovenije Srečka Janša. Prometni minister Radovan Žerjav ga je namreč zaradi objektivne odgovornosti pozval k odstopu. Medtem je sedem od osmih osumljenih gospodarskega kriminala zaenkrat na prostosti.

Preiskovalna sodnica je v okviru preiskave gospodarskega kriminala v sredo zvečer zaslišala sedem oseb. Osumljenci niso podali vsebinskega zagovora, državni tožilec pa je zanje predlagal pripor. Ta je bil odrejen za eno osebo, ostale pa so izpustili. O njihovem morebitnem priporu bo odločil zunajobravnani senat. Gre za senat treh sodnikov, ki mora v primeru, če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom tožilstva za uvedbo pripora, v 48 urah o istem predlogu za uvedbo pripora odločiti še enkrat.

Kot je včeraj povedal vodja skupine tožilcev za preiskovanja kriminala pri vrhovnem državnem tožilstvu Harij Furlan, je tožilec pripor za sedmico - med njimi predsednika uprave SCT Ivana Zidarja, direktorico Vegrada Hilda Tovšak in Tomaža Žiberta iz Kontrole zračnega prometa, za katerega je bil nato dejansko odrejen pripor - predlagal iz razloga t.i. personalne koluzijske nevarnosti, saj obstajajo okoli-

ščine, ki kažejo, da bodo osebe, če ne bodo priprte, vplivale na pričo.

En osumljenec v sredo ni bil pripeljan na zaslisanje k preiskovalni sodnici, saj ga je policija že v torek zvečer zaradi sklicevanja na imuniteto izpustila iz pridržanja. Gre za prvega moža Primorja in državnega svetnika Dušana Črnigaja. Furlan je pojasnil, da je tožilstvo v četrtek predsedniku državnega sveta poslalo zahtevo, da v skladu s poslovnikom osumljenemu svetniku imuniteto odvzame. "Upam, da bo o naši zahtevi odločeno že v petek," je dodal. Državni svet bo o tem odločil na petkovih sejih mandatno-imunitetne komisije.

Sicer pa je skupina državnih tožilcev za preiskovanja kriminala na Okrožno sodišče v Ljubljani v sredo okoli 20. ure vložila zahtevo za preiskavo zoper osem oseb zaradi utemeljenega suma storitev kaznivih dejanj nedovoljenega sprejemanja in dajanja daril v postopku javnega naročila. "Zoper šest oseb je bil podan utemeljen sum storitev nedovoljenega dajanja daril, za dve osebi pa utemeljen sum storitev nedovoljenega sprejemanja daril pri javnem naročilu za izgradnjo novega centra za kontrolu zračnega prometa na Letališču Jožeta Pučnika," je pojasnil Furlan.

Hiše preiskave so se po njegovih besedah sicer

vrsile za večje število sumov kaznivih dejanj, ne samo za omenjenega. So se pa zaradi obsežnosti preiskave sprva osredotočili le na omenjen sum kaznivega dejanja, za katerega je bilo mogoče zbrati tudi največ dokazov. "Ostalo bomo delali postopno, glede na analizo dokazov," je povedal Furlan, ki ne izključuje širitev preiskave tudi na poslovanje preiskovanih podjetij v tujini.

Direktor uprave kriminalistične policije pri Generalni policijski upravi Aleksander Jevšek je poudaril, da se policija na tej točki ne bo ustavila. Medtem ko so na tem primeru že zdaj sodelovali z uradoma za preprečevanje pranja denarja in davčno upravo, za naprej pričakujejo tudi vključevanje strokovnjakov s področja trga vrednostnih papirjev, drugih nadzornih finančnih institucij in sodelovanje s tujimi varnostnimi organi.

Minister Žerjav pa je prvega moža Kontrole zračnega prometa Srečka Janša zaradi objektivne odgovornosti medtem pozval k odstopu, saj je bilo javno podjetje vpleteno v nepravilnosti na področju javnega naročanja. Kriminalisti naj bi namreč zoper zaposlenega v podjetju Tomaža Žiberta podali utemeljen sum, da je v zameno za pridobitev premoženjske pravne koristi najmanj dvema ponudnikoma omogočil zamejavo prvotne razpisne ponudbe s popravljenem in ji-

ma pri tem zagotovil, da jo bo strokovna komisija Kontroli zračnega prometa priporočila kot najugodnejšo.

Janša je nad Žerjavovim pozivom presenečen. "Bil sem zelo presenečen, ker se ne čutim popolnoma nič odgovornega. Ne vem, kaj je botrovalo takšni odločitvi," je povedal za STA. V izjavi za medije je povedal, da o morebitnem odstopu še razmišlja in napovedal, da "se bo treba odločiti v kakšnem dnevu".

Po izpustitvi v sredo pozno zvečer je bila direktorica Vegrada Hilda Tovšak včeraj že na delovnem mestu, zagotavlja pa, da preiskava na delo v družbi ne vpliva. V sporocilu za javnost je Tovšakova poudarila, da je Vgrad v primeru oddaje javnega naročila za izgradnjo kontrolnega stolpa postopal korektno in transparentno ter v skladu z razpisno dokumentacijo in pogojji razpisa. Po njenih besedah očitki o zahtevi za preiskavo niso utemeljeni.

Predsednika uprave SCT Ivana Zidarja včeraj radi slabega zdravstvenega stanja ni bilo v službi, družba pa tekoče gradbeni projekti izvaja skladno s pogodbami. V SCT so sicer prepričani, da se bo v postopkih, ki so v teku, izkazalo, da so vsi očitki neutemeljeni in da so bili posli opravljeni korektno. Glede na odmevnost dogodka pa ocenjujejo, da bodo negativne posledice, ne glede na rezultat preiskave, nesporno velike. (STA)

V jutrišnji oddaji Brez meje po TV Koper o Slovenskem informativnem centru v Trstu

KOPER - Jutri bo v koprski oddaji Brez meje govor o Slovenskem informativnem centru, ki je bil ravnokar ponovno odprt v Narodnem domu v Trstu. Z Martino Kafol se bodo vlogi in programu urada pogovarjali ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor, predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Marino Marsič in koordinatorica urada v Narodnem domu Jana Pečar. Oddaja bo na Televiziji Koper jutri ob 18.00.

Ob kulturnem prazniku jutri v Bertokih komedija Južić in Juća

KOPER - Koprsko Oljko organizira ob kulturnem prazniku ogled komedije Marijana Tomšiča »Južić in Juća« v izvedbi Šavrinov in Anka Šavrink jutri ob 18.30 uri v Bertokih. Urici smeja poklanja Oljku ob kulturnem prazniku občankam in občanom mestne občine Koper. Vstop je prost.

V Sežani predstavitev knjige Vino v starih slovenskih jedeh

SEŽANA - Občina Sežana in Združenje slovenskega reda vitezov vina pripravljata v torek, 19. februarja, ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani predstavitev knjige »Vino v starih slovenskih jedeh« avtorjev Dina Del Medica, Zvesta Apollonia in Livia Jakomina.

Predstavitev bodo popestrili Glasbena šola Sežana, Kraški vinariji Slovenskega reda vitezov vina in Društvo kraških kuhanje »Terra Cursus«.

Bevcu na Hrvškem dosodili pet let zapora

ZAGREB - Sodišče v Veliki Gorici je včeraj nekdanjega predsednika uprave družbe PIK Vrbovec slovenskega državljanega Bojana Bevca obšodilo na pet let zapora zaradi več zlorab počnega in pooblastil v gospodarskem poslovanju. Sodba še ni pravno močna, tako tožilstvo kot njegov zavodnik Čedo Prodanović pa so na odločitev sodišča napovedali pritožbo.

Sodišče je ugotovilo, da je Bevc oskoval PIK Vrbovec, ki ga je julija 2002 angažiral pri sanaciji podjetja, za približno 5,5 milijona kun (750.000 evrov). Bevc je kot predsednik uprave PIK Vrbovec do prekinitev pogodbe z omenjenim podjetjem junija 2004 izplačal svojemu ameriškemu podjetju Adria Management večje zneske za nadomestilo, kot je predvidela menedžerska pogodba.

OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA - Nocoj na Tržaškem jutri pa na Goriškem

Župančičeva Duma rdeča nit prireditve

Mladi bodo izvajali pesnitev obogateno z glasbo, petjem in plesom

»Kje, domovina, si?« se sprašuje pesnik Oton Župančič proti koncu svoje znane pesnitve Duma. V sedanjem zgodovinskem trenutku je to vprašanje prav tako aktualno kot je bilo pred okroglim sto leti, ko je Duma nastala, pa čeprav so se tako politične kot kulturne razmere zelo spremene. Zato bo vsakdo, ki se bo nocoj ob 20.30 udeležil osrednje proslave ob dnevu slovenske kulture v tržaškem Kulturnem domu (jutri pa ob 17. uri v centru Lojze Bratuž v Gorici), lahko v besedilu velikega slovenskega pesnika našel kako spodbudo za premislek, obenem pa bo nedvomno užival ob bogatem besedilu, ki s svojim čustvenim valovanjem pritegne ne samo razum, pač pa tudi srce.

Ker je sama pesem že po zgradbi in vsebini razdeljena na tri sklope, bodo ti prišli do izraza tudi z glasbenimi in plesnimi poudarki. Originalno glasbo je posebej za to priložnost napisal Iztok Cergol, ki vodi tudi mali big band orkester, ki bo izvajal skupaj z zborom Mačkolje pod vodstvom Andreja Štucin. Samo bo izvajala tudi solistične vložke sopranistke, poleg nje pa bosta kot solista nastopila tudi Martina Ferri in Nikolaj Bukavec. Koreografijo je sestavila Raffaella Petronio, ki tudi vodi plesalce.

Mladi recitatorji Slovenskega kulturnega kluba (skoraj vsi obiskujejo tudi gledališko šolo Studio art) bodo posredovali besedilo, iz katerega izhajajo trije glavni motivi: v prvem delu imamo dialog med moškim in ženskim glasom. Ženski glas govori o lepotah domače zemlje in življenja na kmetih. Odgovarja mu moški glas, ki hvali mesto, napredek znanosti in umetnosti. V drugem delu spregovori pesnikovo srce o lepotah domovine, o njenih »prelestih« in o spominih iz otroštva. Nato pa preide v tretji del, ko govori o njenih »bolestih«, to je predvsem o problemu množičnega izseljevanja.

Poleg devetih recitatorjev bo besedilo pesmi posredoval še glas iz ozadja, ki predstavlja notranji Župančičev glas; prizor spominov na otroška leta, pa bo predvajan v obliki videa. Izvajalci so člani Radijskega odra ter otrok Niko Trento (skupina Tamara Pe-

taros, ki deluje v okviru Finžgarjevega doma). Video v ozadju spreminja tudi celotno predstavo istočasno s plesom, glasbo in recitacijo, sestavlja ga pa je Alex Purič.

Nocojšnjo predstavo oblikujejo torej večinoma mladi, tako v kreativnih vlogah kot v vlogah izvajalcev. Dobili so enkratno priložnost, da se spopadejo z zahtevno prireditvijo in pokažejo, česa so sposobni. Ob strani so jim bili ves čas režiser Gregor Tadej Tozon in pomorna režiserka in dramaturginja Lučka Peterlin Susič.

Poseben pečat pa bo celotni predstavi dal še film O, Vrba, prvi slovenski zvočni film, ki ga je izjemoma za to priložnost dal na razpolago Arhiv Republike Slovenije, ter še posebej izredna slavnostna govorница, gospa Luigia Negro, predsednica društva Razajanski dum iz Rezije.

Lučka Susič

Večji plakat na mestnih ulicah že več dni vabi na nocojšnjo Prešernovo proslavo, na kateri bo osrednja govorica kulturna delavka Luigia Negro

KROMA

SKGZ - Prihodnjo sredo okrogle miza o KGS Perspektive upravljanja Krasa

Slovenska kulturno-gospodarska zveza prireja javno okroglo mizo o perspektivah upravljanja kraškega teritorija, na katero bo povabila deželne javne upravitelje, župane in stanovske organizacije. Okroglu mizo bo v sredo, 20. februarja, ob 18. uri v dvorani Slovenskega kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini.

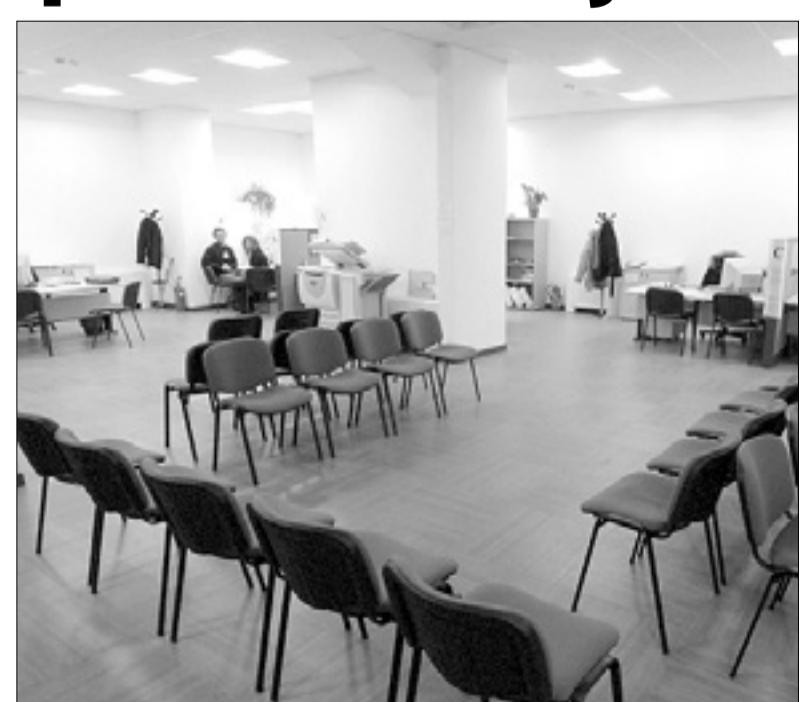
Različni odzivi, ki so v minulih tednih spremajali vest o črtanju možnosti obnove nekdanje Kraške gorske skupnosti iz zakona o goratih območjih, kličejo vso našo skupnost in še posebej javne upravitelje ter stanovske organizacije k resnemu razmislu o perspektivah, ki se nam ponujajo v zvezi s smotrnim in učinkovitim upravljanjem kraškega teritorija na Tržaškem in Goriškem, piše v sporocilu za javnost SKGZ. Z odstopom predsednika deželnega odbora Furlanije-Julijanske krajine Riccarda Illyja in posledično razpus-

tivijo deželnega sveta se možnost obnovitve nekdanje KGS ali njej podobnega upravno-političnega telesa prenaša na novo zakonodajno dobo: »Zato je ključnega pomena prava faza, ko stranke in koalicije pišejo volilne programe in sklepajo obvezne,« poudarja deželni tajnik SKGZ Igor Gabrovec, ki bo vodil sredino okroglo mizo. Na njej bodo z uvođenimi razmisljenji sodelovali še predstavniki stanovskih organizacij, politik in izvoljeni javni upravitelji.

SKGZ je podpirala prizadevanja županov, ki so enotno zahtevali obnovitev KGS. Cilj okrogle mize je, da se skupaj razmisli o možnih korakih pred zaključkom deželne zakonodajne dobe. Okroglu mizo bo tudi priložnost, da se skupaj sproži novo strategijo, ki naj jasneje začrta smer dela v prid kraškega teritorija in ljudi, ki na njem delajo in živijo, se zaključuje sporocilo SKGZ.

DAVKI - Po večletnem delu zaprli urade v Ul. Von Bruck Agencija za dohodke se je dokončno preselila v Rojan

V bivši tovarni Stock v Rojanu so odprli nove urade Agencije za dohodke. Nov prostor lokalnega urada je nadomestil urade v Ul. Von Bruck, za njegovo odprtje pa je bilo potrebnih pet let dela. V novi strukturi, ki so jo odprli v Ul. Stock št. 2/3, je zaposlenih 170 uslužbencev. Reforma davčnega sistema, avtonomija agencije in način delovanja so prispevali, da je odnos med državo in davkopalčevalci v deželi Furlaniji-Julijski krajini pravičnejši, sta na uradnem odprtju ob udeležbi deželnega predsednika Riccarda Illyja povedala deželni direktor agencije Franco Latti in direktor lokalne agencije Massimo Romano. Boj proti davčni utaji, sta dodala, prispeva tudi k izboljšanju konkurenčnosti gospodarskega sistema, ker postane teritorij, ki nudi jamstva na davčnem področju, za podjetja privlačnejši. Na državnih ravni bo medtem stekel načrt za odprtje virtualnega okanca, ki bo zaposloval okrog dva tisoč ljudi in ki bo čez dve leti kril vse dežele.

GIORGIO RET »Priznavamo pravice slovenske manjšine«

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret in občinska odbornica Tjaša Švara sta nam včeraj poslala sledeće tiskovno sporocilo:

Menim, da je naš proračun izreden, saj je rezultat petletnega intenzivnega dela desnosredinskega odbora, katerega vodim. S tem dokumentom lahko danes žanjemo vidne rezultate na področju sociale, javnih del, šolstva in urbane opreme.

Delo v korist ozemlja in prebivalstva je bilo od vsega začetka naš cilj in je v prvem petletju pogojevalo naše izbire, s katerimi je prejšnja opozicija večkrat soglašala, sedanja pa z besedami razglaša podobna načela, a jih nato ne udejanja.

Glavna tema včerajšnje seje občinskega sveta je bila odobritev letošnjega finančnega dokumenta. Na podlagi omenjene listine bomo lahko odsej opravljali storitve na ozemlju v korist občanov in se s tem odzvali na prošnje po okrepitvi in optimizaciji občinskih služb, ne da bi s tem dodatno obremenili krajevno prebivalstvo. Skratka davki in tarife ostajajo nespremenjeni v brk tistim osebam, ki širijo govorice o stalnem višanju stroškov s strani naše uprave in o negativnem vplivu tega povisjanja na vseh gospodarskih področijh.

Proračun je sad dela, v katerega smo prepričani, opozicija pa z njim ne soglaša in pri njem noče sodelovati.

Globoko obžalujemo dosedanje obnašanje opozicije, ki omalovajažuje poimenovanega dokumenta in nam ponovno pripisuje način ravnanja, v katerem se ne prepoznavamo in s katerim ne soglašamo.

Občinska uprava priznava pravice slovenske narodne skupnosti in se zato požrtvovano trudi za ohranitev in ovrednotenje njene kulture, kot je razvidno iz letošnjega proračuna, in to ne samo z izpolnitvijo zakonskih obvez, ampak tudi s konkretnimi dejanji, namenjenimi ohranjanju in ovrednotenju narodne skupnosti, mimo golega prevajanja listin. Letošnji proračun je navsezadnje dokaz teh trditev.

Slovensko narodno skupnost spoštujejo ne glede na gole provokacije in mimo dejstva, da opozicija žal še vedno izrablja to temo za svoje politične namene.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Ob proračunski razpravi spet trenja med večino in opozicijo

Na valentinovo več razprtij kot ljubezni

Protest uslužbenk vzgojnih služb - Demokrati zapustili svoje sedeže in odšli med občinstvo

Levo: protest občinskih uslužbenk, zaposlenih v vzgojnih službah pred občinsko palačo; desno: svetniki Demokratske stranke so se iz protesta zapustili svoje sedeže ter se preselili med občinstvo

KROMA

Valentinovo sinoči ni spodbudilo v tržaški občinski palači nobenih ljubezenskih tonov. Niti prijateljskih, ker sta se desnosredinska večina in levosredinska opozicija ob začetku dolge proračunske razprave gledali kot pregoroma pes in mačka. Žaljivih izpadov, kakršno je bilo sredino posvanje župana Roberta Dipiazze na račun demokrata Alessandra Minisini, sicer ni bilo slišati, vzdusje pa je bilo nenelektreno in tudi odkritih protestov ni manjkalo.

Prvega so že pred vhodom v občinsko palačo uprizorile občinske uslužbenke, zaposlene v vzgojnih službah. Protestirale so proti v proračunskih programske smernicah omenjene namere mestne uprave o oddaji vzgojne službe zunanjim podjetjem. Zavedajo se, da tvegajo delovna mesta, zato so prišla tudi v občinsko dvorano povedati odgovornemu odborniku svoj »Ne«.

Prvi del seje je bil v znamenju odmenovan na sredin županov besedni izpad. Vodja Demokratske stranke Fabio Omero je izrazil solidarnost napadenemu Minisini, okrcal pa je predsednika skupščine Sergia Pacorja, ker ni učinkovito posegel, da bi preprečil incident. Zato je napovedal, da bo leva sredina predstavila resolucijo o nezaupnicu.

Predstavnik Veltronijeve stranke je protestiral, ker se občinska uprava ni dr-

žala obvez, ki jih je bila sprejela ob lanskem proračunu in ni opravila del na socialnem področju, za katera se je obvezala. Zato jo bo opozicija prijavila računskemu sodišču. Iz protesta proti omaloževalnemu odnosu večine do opozicije pa so nato svetniki Demokratske stranke, z izjemo načelnika, zapustili svoje sedeže in se preselili na konec dvorane, med občinstvo.

Da je bil odnos večine do opozicije res omaloževalen, je pokazala razprava o resolucijah k odlokom o znižanju davka na nepremičnine ICI in o novih tarifah za gradbene storitve. Večina je »povozila« vse resolucije leve sredine, glasovala pa za svoje, ki jih je bila vsebinsko »prepisala« od opozicije.

Župan Roberto Dipiazza se je pojavil v dvorani po dobrini ur. »Priklical« ga je načelnik njegove skupine Maurizio Ferrara, potem ko je opozicija ostro protestirala zaradi njegove odsotnosti. Prvi občan se je ponovno opravičil Minisini za sredin incident, svetnik Demokratske stranke pa kljub temu še razmišlja o sodni prijavi.

Ko bi se morala začeti razprava o amandmajih k proračunu, je bila seja prekinjena. Načelniki skupin večine in opozicije so se skušali dogovoriti, kaj bi se dalo storiti, da bi bila razprava čim bolj tekoča.

Leva sredina je postavila vrsto zahodov (beri: zagotovila za nekatera javna de-

la). Tako si je Marino Andolina (Stranka komunistične prenove) prizadeval za novo poslopja proseske osnovne šole (200 tisoč evrov). Ostale skupine so postavile še druge zahteve v prid občanov.

SKP je bila pri svojih zahtevah zelo jasna. Predstavila je 120 od skupnih 268 predloženih amandmajev. Bila je pripravljena na obstrukcijo, (medtem ko je Omero napovedal, da se Demokratska stranka zaenkrat ne bo poslužila te metode). Kar pomeni, da bi lahko Andolina in Iztok Furlanič o vsakem amandmaju govorila po 10 minut v prvem posegu, prav toliko v drugem, imela pa bi še čas za glasovalno izjavo. Ko bi do tega prišlo, bi se razprava iz dolge spremenila v maratonsko.

Sinoči še ni bilo odgovora na zahteve opozicije. Pač pa so slovenski svetniki Iztok Furlanič, Igor Švab in Stefano Ukmarič izrekli podporo in solidarnost » kolegu Minisiniju ob grobem besednem napadu, ki ga je bil deležen s strani tržaškega župana.« Obenem so ostro oobsodili žaljiv odnos, ki ga je župan pokazal do celotne opozicije, »saž znak demokracije ni samo v iskanju nekega političnega ravnovesja med večino in opozicijo, ampak naj bi bil predvsem izraz spoštovanja do človeškega dostopanstva, na te vrednote pa je župan pozabil.«

Marjan Kemperle

SHOD SIK Pred Burlom v obrambo zakona 194

Stranka italijanskih komunistov se bo v pondeljek, 18. februarja, postavila v bran zakonu 194 o prostovoljni prekinivosti noščnosti. Kot so zapisali njeni predstavniki v tiskovnem sporočilu se bodo zbrali pred tržaško pediatrično bolnišnico Burlo, da bi izkazali solidarnost ženskam in branili ta pomemben civilizacijski dosežek. Po njegovi zaslugi se je namreč število splavorov leta 1983 dalje skorajda razpolovilo: leta 1983 so jih zabeležili 233 tisoč, leta 2006 pa 130 tisoč.

Sramotni napadi zadnjih tednov in torkov vdor policije v neapeljsko bolnišnico, kjer naj bi izvajali nezakoniti splav, so izvajali val protestnih shodov v podporo pravicam žensk do samoodločbe in upravljanja svojega telesa.

SSK - Sporočilo

Slovenci naj pazijo na pravilen zapis imen

Objavljamo tiskovno sporočilo pokrajinskega tajnika SSK Petra Močnika v zvezi z uporabo slovenskih črk in imen v uradnih dokumentih:

»Slovenska skupnost pozdravlja pomembno razsodbo državnega sveta, ki je dokončno potrdila pravico vseh Slovencev do pravilno napisanega imena in priimka na vseh uradnih dokumentih, tudi z uporabo črk slovenske abecede. Državni svet je pri tem tudi osvrnil oblasti, rekoč, da kar je mogoče doseči na navadnem računalniku, mora biti mogoče tudi na velikem sistemu, ki ga uporablja država. Pravica do imena in priimka je osnova človekovova pravica in kršitev tega pravila predstavlja hudo diskriminacijo. Zato je SSK začela boj za pravilno napisane zdravstvene izkaznice in ga bo tudi dosledno nadaljevala. Razsodbo je zato tajnik Peter Močnik že poslal predsedniku deželne uprave Riccardu Illyju, čeprav v odstopu, in tržaškemu prefektu Dr. Giovanniju Balsamu.

Obenem pa SSK vabi vse rojakinje in rojake, da skrbno pazijo in zahtevajo pravilno pisavo lastnega imena in priimka na vseh dokumentih in da javijo pomanjkljivosti javnih uradov na tem področju. V zvezi s tem SSK spominja, da je že nekaj mesecev na razpolago tudi urad za slovensko manjšino, kjer deluje osebje z znanjem slovenščine in ki pripada različnim upravam. Slovenska stranka vabi vse, da se v čim večji meri poslužujejo te storitve. Predvsem pa je pomembno, da se v čim večjem številu opremimo z dvojezičnimi osebnimi izkaznicami, ki so danes na razpolago tudi v Trstu in jih lahko zamenjam, čeprav ni še zapadel naš dokument. Gre za pravico, ki verjetno ni popolnoma izražena, saj dokument ni v celoti dvojezičen, kot bi moral sicer biti, a žal je to posledica prakse od povojnega časa do danes in verjetno tudi drugačne politične drže, na primer naše ali nemške manjšine. Pravica je pa bila dosežena po dolgem času in s težavo in je lahko znak naše slednosti ter zavednosti. Istočasno je tudi znak odprtosti, saj je zanje povprašalo že kar nekaj italijanskih domaćinov. Toliko bolj je zato prav, da zanje povprašamo tudi Slovenci sami.«

TRŽAŠKI ZALIV Obalna straža zagledala ribičeve barko

Točno teden dni potem, ko je gradeška ribiška ladja naključno naletela na truplo miljskega upokojenca Stefana Sindicija, je tržaška obalna straža včeraj našla še njegovo potopljeno barko. Sindici se je odpravil na ribolov v torek, 5. februarja zjutraj, našli pa so ga dva dni zatem. Najverjetnej je njegova petmetrska barčica trčila v večji predmet (morda v drugo plovilo), pri čemer je Milčan utrel udarec v glavo in padel v vodo, barka pa se je prevrnila in potopila. Obalni stražniki, ki so pregledovali območje skupaj s tehniki eksperimentalne geofizične opazovalnice (-OGS), so zagledali plovilo včeraj okrog ure kosila. Nahajalo se je na morskem dnu približno 5 navtičnih milj od Miramara, nedaleč od slovenskih teritorialnih voda; v bližini so pred 8 dnevi našli rezervoar za gorivo, ki je bržkone pada s Sindicijeve barke.

TRŽAŠKI MESTNI REDARJI - V letu 2007

Odkrili 26 »divjih« odlagališč

Mnogo jih je bilo na Krasu - Nezakonita odlagališča so sanirali - Odkrili 10 ljudi, ki so odlagali material na nedovoljena mesta

Eno od nezakonitih odlagališč na Krasu

Oddelek za okolje mestnih redarjev je opravil v lanskem letu več kot 100 posegov na vsem ozemlju tržaške občine v iskanju nezakonitih odlagališč. Iskanje je bilo uspešno: odkrili so 26 krajev, kamor so nezanci odložili skupno več kot 100 kubičnih metrov raznih materialov. Mestni redarji so pod vodstvom poročnice Cristine Del Bufalo odstranili načnjeni material in odlagališča sanirali. Ugotovili so, da je na nekaterih krajih odloženi material botroval požarom. Ti so se lansko poletje razplameli na območjih Reške ceste, Ul. Caboto, Ul. Malaspina, pri Prosekui in v Ul. Rio Spinoleto.

Lani je oddelek za okolje mestnih redarjev odkril nezakonita odlagališča sledenih krajih: pri Prosekui, pri Sv. Ivanu, v Ul. Miani, v Ul. Campanelle, pri Sv. Jakobu (dve odlagališči), v Ul. Malaspina, v Ul. Caboto, pri Općinah, v Ul. Eremo, pri Gropadi, pri Lonjerju, v Ul. Crosada, v Ul. von Bruck, v Ul. Montasio, v Miramarskem drevoredu, v Ul. Gianelli, v Ul. Poco, na Reški cesti, v Ul. Grego, na Vrdelski cesti, pri Padričah, v Ul. Pietraferrata, pri Naselju sv. Sergija in pri Bazovici.

Po ugotovitvah mestnih redarjev je bila z divjimi odlagališči storjena velika okoljska škoda. Možje postave so uvedli preiskave, da bi ugotovili storilce. Iskanje ni bilo lahko, kljub temu pa so odkrili deset ljudi, ki so nezakonito odlagali material v Trstu in okolici. Vsak je moral plačati globbo v višini 200 evrov, odstraniti material in sanirati območje na lastne stroške.

PESNIŠKI VEČER SSG - V sredo pod odrom tržaškega Kulturnega doma

Brane Grubar o svoji ljubezni do jadranja ... Kam? Drugam!

Tokratni gost Janka Petrovca je bil priznani igralec, avtor zanimivega potopisnega eseja

V sugestivnem pododruj tržaškega Kulturnega doma je v sredo večer tekla beseda o morju. Tokratni pesniški večer namreč ni bil namenjen poeziji, ampak literarnim opisom morskih potovanj, ki jih je med svojim večdesetletnim jadranjem zapisal Brane Grubar. Škoda, da jim je prisluhnila le »komorna zasedba« poslušalcev, kot je uvodoma ugotovil voditelj večera Janko Petrovec. A kdor se je odločil, da bo sredin večer preživel v družbi Brana Grubara in njegovega prvanca »Kam? Drugam!«, najbrž ni bil razočaran.

Grubar je uveljavljen slovenski igralec, ki ga je občinstvo Slovenskega stalnega gledališča nazadnje video v Cankarjevih Romantičnih dušah; kljub upokojitvi je namreč še vedno redni sodelavec ljubljanske Drame. Za sabo ima na stotine gledaliških in filmskih vlog (na primer v Cvitkovčevem filmu Odgrabogroba) ...a tudi nekaj tisoč morskih milij. Kajti skoraj vsak igralec začuti v določenem trenutku potrebo po dodatnem poklicu in Brane Grubar je izbral poklic jadralca. Pred tridesetimi leti si je začel sredi Ljubljane graditi jadrnicu, jo s pomočjo prijateljev dogradil in splavil v Izoli. Od takrat vsako leto prezivi vsaj dva meseca na valovih Sredozemskega morja, na hrvaških Kornatih, še najraje pa v Grčiji, med Kikladskimi otoki. Ali ob obalah tistega otoka Trizonia v Jonskem morju, mimo katerega preprosto ne more: postanek pod njegovimi oljkami je vsakič obvezne.

»Če so pravi vetrovi, na jadrnicu pa pravi ljudje in prava hrana, so vsa morja krasna,« je bil Gruberjev odgovor na Petrovčeve vprašanje o najljubših morjih. Med »pravimi« člani posadke sta trenutno predvsem Valentina in Timon, Grubarjeva žena in njun šestletni sinček: z njima jadra po Sredozemlju, poleti bodo morda iz grške Kalamate, kjer prezimuje njihova jadrnica, mimo Krete in Karpatosa pripluli do Sicilije. Ali pa morda spet drugam.

Gruberjev prvenec je neke vrste potopisni esej, ki ga bogatijo avtorjeve crno-bele fotografije (»založnik mi ponavlja, da če bi bile barvne, bi bila knjiga že razprodana«). Kot je opozoril Janko Petrovec pa sestavlja knjigo predvsem mozaik srečevanj. Vsako poglavje uvede zapis iz ladijskega dnevnika, nadaljuje pa asociacija ali spomin, v katerih se prepletajo čudoviti mali in veliki liki. Od neznanega jadralca iz Chioggie do Pina Mlakarja, Gruberjevega mentorja na ljubljanski igralski akademiji, a tudi strastnega ljubitelja morja. (pd)

Gledališki in filmski igralec Brane Grubar je svoji ljubezni do morja posvetil knjižni prvenec Kam? Drugam!

KROMA

SVOBODA RES JE ZLATA - Po predstavi tudi DVD

Koristen priponoček

Skupina Metronom ga deli vsem slovenskim šolam v Italiji - Začeli pri Svetem Jakobu

Kot smo že poročali, je gledališka skupina Metronom pred nedavnim posnela DVD Sloboda res je zlata..., ki je pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev nastala na podlagi istoimenske gledališke predstave. Slednja je prikazovala življeno Slovencev na Primorskem pod fašizmom, oziroma v obdobju od leta 1920 do leta 1945. Ob predstavitvi DVD-ja so člani skupine Metronom napovedali, da ga bodo podarili vsem slovenskim šolam v naši deželi, saj je lahko za šole dodaten in dragocen priponoček pri spoznavanju zgodovine tistega obdobja. V februarju poteka razdeljevanje DVD-jev po tržaških šolah (na sliki: člani gledališke skupine Metronom poklanjajo DVD osnovnim šolam didaktičnega ravnateljstva pri Sv. Jakobu), v prihodnjih mesecih pa ga bodo prejele tudi šole na Goriškem in v Benečiji.

ŠOLSTVO - Delovni zvezek naravoslovja, zvezek poizkusov in priročnik za učitelje V naravi

Igrivo spoznavanje narave

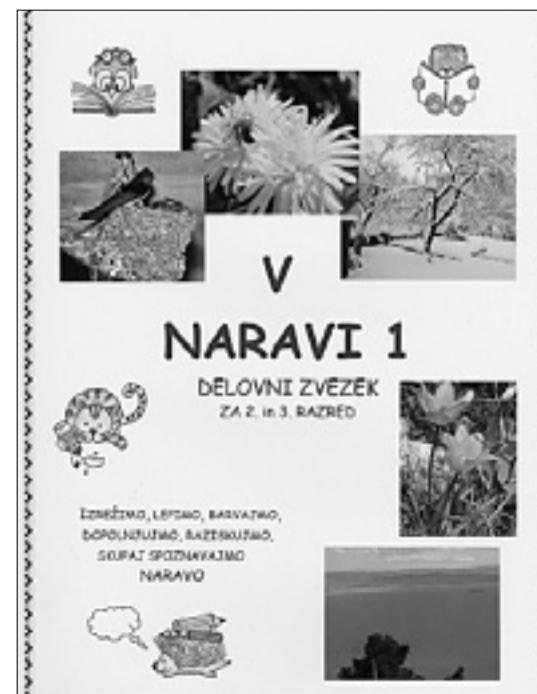
Učenci drugega in tretjega razreda osnovne šole spoznavajo okolje in letne čase skozi vaje, igre in preizskuse

Učitelji in učenci slovenskih osnovnih šol na Tržaškem in Goriškem imajo na razpolago priponoček za poučevanje oz. učenje naravoslovja, ki ga je izdal in založil Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino. Priponoček je namenjen otrokom, ki obiskujejo drugi in tretji razred osnovne šole in sestoji v delovnem zvezku V naravi 1 in zvezku poizkusov V naravi 2, poleg tega pa je tu še priročnik za učitelje.

Omenjene publikacije so sad truda Barbare Boneta, Marine Gulin in Olge Tavčar, ki so poskrbele za besedilo, oblikovanje in ilustracije, medtem ko so pregled dela opravili Lucia Abram, Ksenija Dobrila in Zvonko Legiša. Bonetova, Gulinova in Tavčarjeva niso neznane, saj gre za avtorice naravoslovnega delovnega zvezka z naslovom Živali in rastline, ki ga je leta 2004 izdalo Didaktično ravnateljstvo Općine. Tako takratna kot sedanja cilj in posebnost sta ista, se pravi učenčev spoznavanje narave in okolja skozi letne čase s pomočjo precej nekonvencionalnega učenja: gre namreč za delovni zvezek, ki na koncu šolskega leta ne sme več obstajati. Publikacija namreč vsebuje vrsto slik, risb, križank, iger in vaj, ki jih mora učenec izpolniti, izrezati in nalepiti v svoj zvezek, tako da sam oblikuje osebni naravoslovni zvezek. Publikacija ima štiri sklope, vezane na letne čase: prvi

sklop obsega jesen in s tem povezane značilnosti vinograda, kleti, trganja grozdja, pridelave vina ter zelenjave; drugi sklop, posvečen zimi, obsega vremenski koledar, padavine ter gozd in gozdne živali; tretji sklop obravnava pomlad oz. njene znanilke, kot so npr. vijolica in trobentica med rastlinami in lastovka med živalmi; četrти in zadnji sklop je posvečen vročemu poletju, pod drobnogledom pa je predvsem nevarnost požarov. Kot že rečeno, imajo učenci poleg delovnega zvezka na voljo tudi zvezek, v katerem se jim za vsak letni čas ponuja vrsta poizkusov, s pomočjo katerih imajo možnost priti do zanimivih odkritij.

»Paket« dopolnjuje še priročnik za učitelje, v katerem so za posamezno vsebino naravoslovnih zvezkov zapisani odgovarjajoči smotri in cilji, ki so jih avtorice povzete iz smernic, ki jih predvideva nova šolska reforma, pri čemer so pripisale tudi besedje, ki naj bi ga učenci usvojili pri posamezni učni enoti, možno medpredmetno povezano s predlagano vsebino ter nekaj predlogov oz. zgledov didaktičnih dejavnosti. Priročnik vsebuje tudi dodatek z novimi smernicami za vsebine zvezka za prvi razred Rastline in živali in prilogo z dodatnimi vajami, slikovnim gradivom, notnim zapisom predlaganih pesmi in prosojnamicami.

Delovni zvezek, ki ga na koncu šolskega leta ne bo več

Evropsko državljanstvo in evroregije

Zveza Italijanov po svetu, združenje Historia, ITAL-UIL in revija o geopolitiki Limes organizirajo današnji posvet z naslovom »Evropsko državljanstvo in evroregije - Državljske pravice«, ki bo potekal med 11. in 14. uro na Pomorski postaji (v dvorani Oceania). Srečanje bo uvedel odvetnik in profesor na Univerzi v Vidmu Guglielmo Cevolin, o naslovnih temah pa bodo nato spregovorili podstajnik na notranjem ministru Ettore Rosato, poslane DS Alessandro Maran (oba bosta govorila o državljanstvu in položaju Italijanov v Sloveniji in Hrvaški), predstavnik ITAL-UIL Luigi Rosa Teio (socialne pravice), zgodovinar Fulvio Salimbeni (predhodni evroregije na severnem Jadranu), antropolog Antonio Palmisano (etnične raznolikosti v evroregiji), pravnik Leopoldo Coen (institucionalni koraki do evroregije), odgovorni urednik revije Limes Lucio Caracciolo (evroregije in geopolitika), deželni odbornik FJK za mednarodne odnose Franco Iacob (evroregija in FJK), zaključke pa bo podal generalni tajnik Zveze Italijanov po svetu Alberto Sera.

Laboratorij za demokracijo

Pomorska postaja bo danes prizorišče posvetu novoustanovljenega združenja Laboratorij za demokracijo Bruno Pincherle. V dvorani Vulcania bodo od 17. ure dalje razpravljali o nevarnostih in možnih izhodih iz krize politike. Po mnenju predstitevje bi zavračanje politike očiščilo institucije, zaradi česar so nujne bolj konstruktivne rešitve. Uvodni poseg bo imel predsednik združenja Piero Alzetta, delo bo povezaval profesor politične ekonomije na Univerzi v Trstu Gabriele Pastrello, sodelovali pa bodo še profesor politične sociologije na Univerzi v Milanu Paolo Segatti, poslanec DS Alessandro Maran, upravni vodja tržaškega prizivnega sodišča Renato Romano, profesor mednarodnih politik za izobraževanje na Univerzi v Vidmu Francesco Russo ter soustanovitelj in predsednik družbe javnomnenjskih raziskav SWG Roberto Weber.

SIK in predčasne volitve

V kavarni San Marco bo danes popoldne (ob 18. uri) govor o predčasnih parlamentarnih volitvah, ki bodo 13. in 14. aprila na novo določile sestavo senata in poslanske zbornice. Ob občinstvu se bosta pogovarjala poslanec SIK Jacopo Venier in deželni tajnik iste stranke Stojan Speretič, ki bosta opisala predloge stranke in ugotovljala, kakšna bo politična slika na levici za časa volitev.

Energetsko varčevanje v Zgoniku in na Općinih

Občina Zgonik in SKD Tabor podpirata energetsko varčevanje in sta se tudi letos odzvala pobudi »M'illuminio di meno« (Osvetlim se manj) oddaje Caterpillar, ob obletnici vstopa v veljavo Kjotskega protokola. Protokol je namenjen državam, pobuda »M'illuminio« pa državljanom, ki lahko v vsakdanjimi posegi prispevajo k omejitvi onesnaženja. Zgoniška občinska uprava bo v ta namen ugasnila razsvetljavo občinskega spomenika padlim. Akciji je povabilo tudi Župnijo sv. Mihaela, ki bo od mraka 15. do zore 16. februarja ugasnila razsvetljavo cerkve sv. Mihaela v Zgoniku. Družine so vabljene, da omejijo porabo in ugasnejo nepotrebne naprave. Omenjena pobuda je deležna pokroviteljstva ministrstva za okolje in predsedstva ministrskega sveta, podprtja pa jo je nič koliko javnih uprav, organizacij, društev in posameznikov v Italiji in tujini. K njej je tudi letos pristopilo SKD Tabor: openski Prosvetni dom bo danes med 18. uro in 18.30 razsvetljen samo s svečami.

Strehlerjeva razstava

V pači Gopčević je na ogled razstava »Strehler privat«, danes bo na vrsti nov voden obisk. Ob 17.30 bo obiskovalce spremljala Erica Culot, vstop je prost. Razstava ponuja mestni muzeji zgodovine in umetnosti, muzej Carlo Schmidl in odborništvo za kulturo Občine Trst.

Debata o navdihi

Literarni center FJK vabi člane in radovedne na srečanje, ki bo danes ob 17.30 v baru Tiffany (Ul. Gimnastica). Na vrsti bo debata o navdihi za pisce in umetnike.

NARODNI DOM - Odlično obiskan etnološki večer

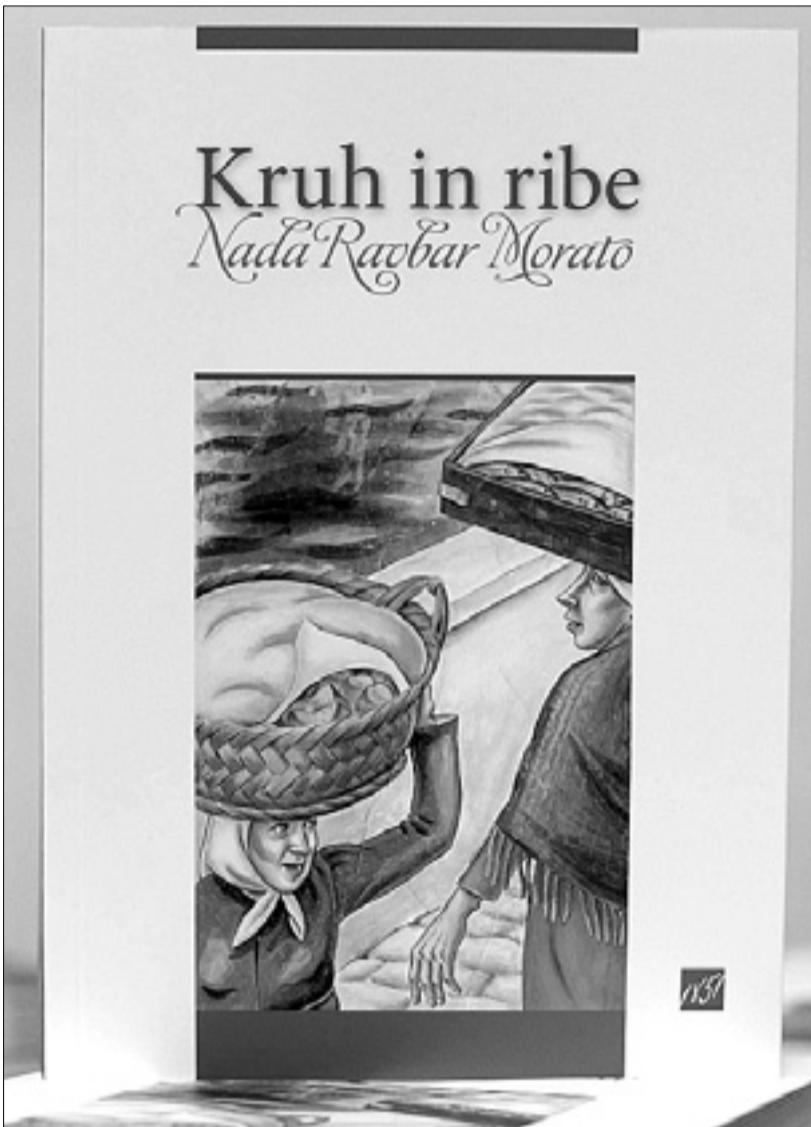
Mičen izbor ljudskih priповедi od morja do Krasa

Knjiga Kruh in ribe Nade Ravbar Morato je izšla pri Celjski Mohorjevi

Na levi sliki Nada Ravbar Morato med tržaško predstavljivo, desno pa njena knjiga

KROMA

V nabito polni mali dvorani Narodnega doma so predvčerajšnjim predstavili zanimivo knjigo, ki odstira folklorno in drugo neprecenljivo priponedno gradivo iz Trsta in njegovega kraškega zaledja. Bogata publikacija z naslovom Kruh in ribe je nastala izpod peresa Nade Ravbar Morato, ki je zelo natančno in celovito zbrala številne folklorne prijedelice, ki prepričljivo predstavljajo zgodovino območja, od koder izhajajo. Knjiga je izšla pri Celjski Mohorjevi družbi, in sicer v okviru zbirke Glasovi, ki se posveča predvsem slovenskim folklornim prijedelicam. O tem, kako je publikacija nastajala, katere ovi reje avtorica pri zbirjanju zapisov moralna premagati, o poslanstvu založbe, ki je knjigo izdala, in še o drugih zanimivih utrinkih so na uradni predstavljivi

spregovorili avtorica Nada Ravbar Morato, glavna urednica zbirke Glasovi Marija Stanonik ter predsednik Celjske Mohorjeve družbe Jože Faganel.

Odlično obiskan etnološki večer je povezoval Boris Pangerc, ki je gostom zastavil kar nekaj vprašanj. Pangerc je uvodoma pohvalil delo avtorice, ki je, kot je sam ocenil, knjigo obogatila s preglednicami, dodala slovarček ter označila mesto naglasa. Ob tem je Pangerc še dodal, da je zamisel za knjigo nastala leta 1996, ko so ga pobudniki povabili k sodelovanju, a žal zaradi drugih obveznosti ni mogel sprejeti tako ambicioznega projekta. »Takrat je delo prevzela Nada Morato, ki je ustvarila tisti biser, ki ga jaz ne bi mogel«, je še dejal Boris Pangerc, ki je nagovoril tudi direktorja založbe Jožeta Faganela. Ta

je na vprašanje, kakšna je bila vloga založbe pri nastajanju te publikacije, odgovoril, da zbirka Glasovi a priori spodbuja širjenje tradicije narečne slovenščine. Po govornikovi oceni brez organskega jezika - narečja ne bi bilo lepega standardnega jezika. Bistvena reč narečnih zapisov pa je tudi govor, je še pojasnil Faganel in pristavljal, da založba spodbuja tudi izdajo zvočnih zapisov ali CD-jev, ki omogočajo sodoobnejše dojemanje narečne slovenščine.

In kakšen je organski jezik naših krajev? V knjigi Kruh in ribe je avtorica zbrala folklorne prijedelice, ki sežejo od miljskih hribov, Krasa, barkovljanske in devinske obale vse do doberdanskega Krasa in Vrha. Gre torej za zatenjen opus, ki v besedi in sliki izraža duha naših krajev. Občinstvo je predvče-

rajšnjim lahko prisluhnilo trem zgodbam, ki jih je za slovenski program Rada Trst A posnela Loredana Gec. V prvi zgodbi je prevladovalo mačkoljansko narečje, v drugi je bilo slišati škedenjsko narečje, v tretji zgodbi pa je do izraza prišlo narečje z Vrha. Poleg teh zgodb so s peto besedo narečje naših krajev predstavile še članice pevske skupine Stu ledi, ki so zapele ljudske pesmi slovenskega zahoda. Ob koncu uradne predstavljivosti lahko okušalo še pravi kruh in ribe, ki jih je pripravila avtorica nove publikacije. Ta se že nahaja na knjižnih policah knjigarn. Naj ob koncu še povemo, da bo za knjigo, ki med drugim vsebuje koristne podatke o ljudskih šegah in navadah naših krajev, treba odšteti 25 evrov. (sc)

ZNANOST - Projekt za izdelavo genske podatkovne baze prebivalcev dežele FJK

Genetski park FJK za preventivo in uspešne terapije pri večfaktorskih boleznih

Izdelava podatkovne baze z genskimi podatki oseb iz 6 skupnosti v deželi Furlaniji-julijski krajini je cilj »Genetskega parka FJK«, ki ga namenjava ustanoviti deželna vlada. Namen projekta so raziskave o večfaktorskih boleznih, kot so npr. sladkor, bolezen, srčna kap, osteoporoz, disleksija in druge nevrološke bolezni, ki prizadenejo otroke. V projekt bo Dežela FJK vložila okrog 200 tisoč evrov, pri njem pa sodelujejo center za molekularno biomedicino (CBM), raziskovalni center AREA na Padričah, center za študije o obolenju jetter (CSF), bolnišnica Burlo Garofolo ter tržaška in goriška univerza.

Projekt, ki so ga predstavili deželni odbornik Roberto Cosolini, predsednica CBM Maria Cristina Pedicchio in koordinator pobude Paolo Gasparini, bo trajal tri leta in bo udeleženih 4 tisoč ljudi vseh starosti. Ugotavljanje genetskih značilnosti je temeljnega pomena za razumevanje patogenskih dejavnikov, so povedali, in torej za preventivo oz. za razvijanje uspešne terapije. Podatkovno bazo bodo v ta namen sestavljal generi podatki ljudi iz krajev Erto/Casso, Clauzetto, Illegio, Sauris, iz Martinščine in iz Rezije. Pri izvajanju projekta bodo testno sodelovali raziskovalci iz Slovenije, ki so soroden projekt že sprožili v Selški dolini.

Predstavitev Genetskega parka Furlanije-julijske krajine

KROMA

Ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja

V soboto 16. februarja bo v Grudnovi rojstni hiši v Nabrežini večer z naslovom »Počastitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja«. Večer organizira občinska knjižnica iz Nabrežine in spada v niz večeri v knjižnici. Primož Trubar je zelo važen lik za Slovence, saj je začel pisati knjige v slovenščini. Želel je, da bi narod razumel preko domačega jezika novo vero, t.j. protestantsko. Leta 1550 je tiskal prvi dve slovenski knjigi, to sta bili Katekizem in Abecednik. Sledilo jima je še drugih 25 knjig. Najpomembnejše delo pa je prevod Novega Testamenta (1555-1577) in Psalmov (1566). O tem zelo zanimivem in pomembnem Slovencu bo spregovorila prof. Tatjana Rojc, ki si je večer zamislila in ga bo tudi oblikovala. Kot vedno se bo srečanje pričelo ob 18. uri. Vstop prost.

Dogodki in osebe v Cgil

Na pobudo inštituta Livio Saranz in sindikata Cgil bo v Novinarskem krožku na Korzu Italia 13 drevi predstavitev nove publikacije. Gre za knjigo *La strada del lavoro. Fatti e persone nella Cgil, da Piazza Fontana all'articolo 18*, izpod peresa Carla Ghezzija. Ob avtorju bodo spregovorili Ariella Verrocchio, Alceo Riosa in Franco Belci.

Pesmi Stefana Sacherja

V knjigarni Minerva bodo drevi ob 18. uri predstavili zbirko *Poesie prime* Stefana Sacherja, ki je izšla pri začetku Ibiskos.

Ustava praznuje 60 let

Visokega jubileja italijanske ustave, njene 60-letnici se bodo drevi spomnili v Ljudskem domu Antonio Gramsci na Pončani. Združenje Kruh in vrtnice z Edoardom Kanzianom na čelu prireja ob 18. uri srečanje z naslovom *Porcellum, sovrana popolare: un ossimoro?*, pri katerem bodo sodelovali Andrej Carli, Alessandro Radovini, Fabio Sfregola, Mauro Felluga, Liliana Satteti, Giuseppe Mell in Alma Masé.

Pobuda FilMakers

s filmom Come l'ombra

V okviru filmske prireditve FilMakers 2008, ki jo prireja krajevna sekcija Agis v sodelovanju z združenjem La Cappella Underground, bodo v kinodvorani Ariston drevi predvajali film *Come l'ombra* milanske režiserke Marine Spada, v katerem nastopa goriška igralka Anita Kravos. Film bo zaživel na platnu ob 20. in 22. uri, ob 21.30 pa se bo spustila Spadova in Kravosova srečali s publiko.

Narečna komedija v miljskem gledališču

Na odru gledališča Verdi v Miljah bo drevi ob 20.30 (ponovitev tudi jutri in v nedeljo) zaživel komedija v načrtu »La linea di estremo oriente«, ki vključuje tekste Lina Carpinterija in Marijana Faragune v režiji Gianfranca Salette. Vstop 10 evrov (oziroma 8 evrov po znižani ceni).

Sergio Ferrari razstavlja

V svoj objektiv je tržaški fotograf Sergio Ferrari uvel marsikaj, predvsem pa ljudi, njihove izraze v trenutkih veselja ali jeze, igre ali dela. Tržaški fotografski krožek bo na svojem sedežu (v Ulici Zovenzonji 4) jutri ob 18.30 odprt razstavo njegovih posnetkov z naslovom »La mia gente« (Moji ljudje), na katerih se bodo gledalci lahko zazrli v oči različnih ljudi, s katerimi se je fotograf srečal. Devetindvajset fotografij v formatu 50x50 si bo mogoče ogledati do sobote, 1. marca od 18. do 20. ure ob delavnikih, v soboto in nedeljo pa od 10. do 12. ure. Vstop je prost.

PRIMORSKI DNEVNIK - Dobrodošli mladi gosti

Učenci osnovne šole Trubar - Kajuh iz Bazovice obiskali naše uredništvo

Včeraj so naše uredništvo v spremstvu svojih učiteljev obiskali učenci osnovne šole Kajuh - Trubar iz Bazovice. S tem, kako nastaja vsak dan časopis Slovencev v Italiji, jih je seznanil odgovorni urednik Dušan Udovič. Z razliko od preteklosti,

ko so časopis izdelovali z velikimi tiskarskimi stroji, je danes skoraj za vse uporaben sodobni računalnik. Nekdanje tiskarske stroje pa so si lahko mladi obiskovalci ogledali le še kot muzejske eksponate na stopnišču stavbe. Edini veliki stroj, ki

je še ostal, je rotacija švedske izdelave, ki je vzbujala še posebno zanimanje. Šolarji so Primorskemu dnevniku poklonili lepo knjigo Ti povem ano pravco, ki jo je izdalo Združenje staršev vrtca in šol iz Bazovice, Gropade in Padrič.

MESTNA KNJIŽNICA - Muzej Petrarchesco Piccolomineo

Na ogled več grafik

Razstava v drugem nadstropju knjižnice na Trgu Hortis bo na ogled do 17. maja

Kulturno društvo Vigred vabi v Štalco na pester teden slovenske kulture

Slovensko kulturno društvo Vigred vabi v domačo Štalco v Šempolaju na pester teden slovenske kulture. Vse se bo začelo v pondeljek, 18. februarja, ob 19. uri, ko bo na sporednu odprtje razstave »Barve otroštva v črnobelem« - fotografija Marija Magajne, za postavitev katere je priskočila na pomoč Zveza slovenskih kulturnih društev. Na večeru sodelujejo glasbeno-pevska skupina Vigred in otroški pevski zbor Fran Venturini. V sredo, 20. februarja, ob 20.30 se bodo vrata Štalce odprla za slavnostni »Kulturni večer«, pri katerem sodelujejo Oktet Škofije, Ines Cergol, Alenka Rebula, Bert Pribac in Boris Pangerc. V petek, 22. februarja, bo ob 19. uri na vrsti spet drugi »Kulturni večer«, ki ga domače društvo Vigred tokrat prireja v sodelovanju z društvom Kraška harmonika iz Sežane. Na petkovem večeru bodo sodelovali glasbena skupina Vigred, harmonikaši društva Kraška harmonika in Dušan Drobnič s predavanjem »Harmonike od znotraj«. Kultura bo zavela tudi v pondeljek, 25. februarja, ob 19. uri, ko bo v sodelovanju z osnovno šolo Stanko Gruden na vrsti večer »Kultura je tudi fotografija«, pri katerem bodo sodelovali učenci domače osnovne šole, fotograf Miloš Zidarič in član fotografskega krožka Foto Trst 80 Robi Jakomin.

V prostorij muzeja Petrarchesco Piccolomineo na Trgu Hortis 4 (drugo nadstropje) sta včeraj občinski odbornik za kulturno Massimo Greco in ravnateljica mestne knjižničarske službe Bianca Cederi predstavila novo razstavo z naslovom *Stampa svelate tra fiandre e ritratti petrarcheschi nelle collezioni rossettiana*. Uredili sta jo Alessandra Sirugo in Federica Moscolin.

Do 17. maja si bo publike lahko ogledala 47 dragocenih umetnin, grafik iz zbirke publikacij Francesca Petrarche in Enea Silvia Piccolominija, ki jo je baron Domenico Rossetti leta 1842 daroval mestu Trst oziroma mestni knjižnici in jih je tržaška občina z deželnim prispevkom pred časom restavrirala.

Loterija 14. februarja 2008

Bari	30	69	81	9	8
Cagliari	59	82	23	40	66
Firence	4	59	80	10	47
Genova	78	58	89	87	63
Milan	74	40	48	30	69
Neapelj	73	80	5	88	59
Palermo	73	69	80	12	19
Rim	18	89	71	5	20
Turin	16	52	69	9	51
Benetke	78	46	73	71	51
Nazionale	52	18	10	44	23

Super Enalotto št. 20

4	18	30	69	73	74	jolly78
Nagradsni sklad						7.110.028,74 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						2.823.994,08 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
11 dobitnikov s 5 točkami						51.345,35 €
1.443 dobitnikov s 4 točkami						391,40 €
53.251 dobitnikov s 3 točkami						10,60 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnikov s 4 točkami	39.140,00 €
166 dobitnikov s 3 točkami	1.106,00 €
2.625 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
17.361 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
35.770 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, PETEK, 15. februarja 2008

JORDAN

Sonce vzide ob 7.08 in zatone ob 17.31
- Dolžina dneva 10.23 - Luna vzide ob 11.01 in zatone ob 2.51.

Jutri, SOBOTA, 16. februarja 2008

JULIJANA

VREMENIČARJ OB 12. URI: temperatura zraka 7,8 stopinje C, zračni tlak 1031,4 mb ustaljen, brezvetro, nebo jasno, vlaga 56-odstotna, morje mirno, temperatura morja 8,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 16. februarja 2008

Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Piave 2 (040 361655). www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.30, 19.15, 21.00 »Caramek«.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Parlami d'amore«.

ARISTON - 16.00 »Away from her - Lontano da lei«; 18.25, 20.00, 22.00 »Come l'ombra«; 21.30 Marina Spada in Anita Kravos se pogovorita s prisotnimi.

CINECITY - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Parlami d'amore«; 15.45, 18.45, 21.45 »Il Petroliere«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Asterix alle Olimpiadi«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.15 »Caos calmo«; 18.05, 20.00, 22.00 »La guerra di Charlie Wilson«; 16.00, 22.05 »Cloverfield«; 17.45, 19.55 »Sogni e delitti«; 15.50, 18.45, 21.40 »American Gangster«; 16.10 »Alvin superstar«.

EXCELSIOR - 15.45, 18.20, 21.00 »Cous Cous«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.15 »Into the Wild - Nelle terre selvagge«.

FELLINI - 18.30, 21.00 »American Gangster«; 17.00 »Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.45 »Alvin superstar«; 18.30, 20.25, 22.15 »Sogni e delitti«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Caos calmo«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.10 »Alvin in veverički«; 19.20, 21.20, 23.20 »L'kot ljubezen«; 18.30 »Poslednja legija«; 20.20, 22.40 »Vedno priča, nikoli nevesta« 21.00, 23.30 »Zbogom, Befana«; 17.00 »Asterix na olimpijskih igrah«; 17.20 »Divjii safari«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 19.00, 21.30 »Il Petroliere«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La guerra di Charlie Wilson«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Asterix alle Olimpiadi«; Dvorana 3: 20.15, 22.15 »30 giorni di buio«; 18.15 »Cloverfield«; Dvorana 4: 16.30, 22.15 »Scusa ma ti chiamo amore«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Parlami d'amore«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.10 »Caos calmo«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Asterix alle Olimpiadi«; Dvorana 4: 17.50, 20.10, 22.15 »30 giorni di buio«; Dvorana 5: 17.50, 21.15 »Into the Wild«.

Šolske vesti

UPRAVA OBČINE DOLINA-URAD ZA ŠOLSTVO, sporoča, da bodo v mesecu februarju potekala vpisovanja v občinske otroške jasli za šolsko leto 2008/2009. Rok za vpis zapade v petek, 29. februarja. Za informacije in vpise, se lahko obrnete na občinski urad za šolstvo od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 (tel.: 040-8329280/282).

DRŽAVNA NIŽJA SREDNJA ŠOLA SV. CIRILA IN METODA razpisuje 8. Glasbeno revijo, ki bo potekala od 5. do 7. marca 2008. Vpisni obrazci so na razpolago na tajništvu šole sv. Cirila in Metoda (ul. Caravaggio, tel. in fax: 040-567

Društvo Slovencev miljske občine
Državni otroški vrtec »Mavrica«
Celodnevna osnovna šola »A.Bubnič«
v sodelovanju z Občino Milje
in z Zvezo slovenskih kulturnih društev

vabijo na otvoritev razstave

na poti svojega srca...

v sklopu dnevnov slovenske kulture v Miljah

danes, 15. februarja ob 17.30
v galeriji G. Negrisin
v Miljah, trg Republike 4

Razstavljanje in sooblikujejo večer
otroci državnega otroškega vrta Mavrica,
učenci celodnevne
osnovne šole »A.Bubnič«
pod mentorstvom učiteljev iz vrta in šole,
prof. Nede Sancin in Štefana Turka.

Dela razstavila
priznani umetnik Štefan Turk.

Čestitke

Draga EDVINA! Danes okrogla
leta boš slavila, in vsa klapa se bo s te-
boj veselila! Čaše bomo dvignile in za-
pele »kolikor kapljic toliko let, Bog ti
daj na svet živet«. Tvoje prijateljice.

Danes praznuje naša nona in bi-
snona ANICA okroglih 80 let. Da bi še
mnogo zdravih let v krogu svojih dra-
gih uživala svet. Srčna vočila od Bol-
juncu do Tržiča od Samota, Melisse in
Gabriela - najmlajšega fanta.

Dragi IVAN! Danes v Boljuncu ve-
lik je praznik tvoj! Mi vsi, ki radi te ima-
mo, praznovali ga bomo s teboj! Dovoli
nam nekaj preprostih besed, za katere
srčno upamo, da polepšajo ti svet: zdrav-
je, sreča in veselje, to so naše želje.

Obvestila

FOTOVIDEO TRST 80 v sodelovanju z
deželnim sedežem Rai in pod pokrov-
iteljstvom ZSKD vabi v petek, 22.
februarja, na predvajanje in nagraje-
vanje 8. video natečaja Ota-Hrovatin.
Predavanje in nagrajevanje za šole bo
ob 10. uri v Prosvetnem domu na
Opčinah, za ostale pa ob 20. uri v Na-
rodnem domu v Trstu.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP
obveščata, da je iz tehničnih razlogov na-
grajevanje likovnega, fotografskega in li-
terarnega natečaja za mlade preloženo
na kasnejši datum, ki bo objavljen v na-
slednjem dneh. Za informacije: rast_mla-
dika@hotmail.com.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da
se danes, 15. februarja, udeležijo
vzdrževalne sečnje na poljski poti od
M'nče do Labadnic. Vsakdo naj s se-
boj prinese potrebno orodje. Zbira-
lišče na Fantarice ob 8.30. Jus Trebče
obenem obvešča, da se danes, 15. feb-
ruarja, vzdrževalna sečna na pol-
jskih poteh v letošnji sezoni zaključi.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV

priredi danes, 15. februarja, ob 16.30

v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8)

predavanje na temo »Kako živeti s

sladkorno boleznijo«. Predaval bo

raziskovalec in specialist Tržaškega

diabetološkega centra dr. Riccardo

Candido. Vabljeni vsi!

ZDRUŽENJA ZA ZAŠČITO OBČIN vabi

člane na redni občni zbor, ki bo danes,

15. februarja, ob 20. uri v prostorih Za-

družne kraške banke na Opčinah.

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin-

Nabrežina, Zgonik in Repentabor,

ter Zadruga »La Quercia«, v sodelo-
vanju s KRD Dom Brščiki, organizirajo

v veliki dvorani zgoraj omenje-
nega društva v Brščikih, v soboto, 16.

februarja, ob 15.30, tekmovanje v ri-

Pogrebno podjetje

Prisotni smo na
Opčinah, v Nabrežini,
Miljah in Trstu.

V kratkem otvoritev novih
prostorov tudi v Boljuncu.

Tel. 040 21 58 318

SKD Igo Gruden

odprtje dveh razstav
v Nabrežini

Deziderij Švara PROSTOR IN UMETNOST

v dvorani Igo Gruden
Pogovor z umetnikom
Ani Tretjak

Judith Horvath Fontana ODSEVI V MODREM

v kavarni Gruden
Predstavitev
Fabio Favretto

Jutri, 16. februarja ob 18. uri

Slovensko kulturno društvo Primorsko
iz Mačkolj

vabi ob Dnev slovenske kulture na

Večer ljudskega izročila

Sodelujejo otroci, plesalci in pevke
Folklorne skupine »Stu ledi«

Jutri, 16.2.2008, ob 20.00 uri
v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Vljudno vabljeni!

skoga obmejnega pasu, ki se odpirajo po
padcu Šengenske meje. Na foto natečaj
se lahko prijavijo avtorji-ice od 15. do
30. leta starosti. Za nagrade foto na-
tečaja je zagotovljen sklad v vrednosti
700 evrov. Fotografije lahko pošljete do
vključno 21. februarja na elektronski na-
slav foto@adinformandum.eu. Pred
prijava si preberite pogoje natečaja, ki
so dostopni na spletnih straneh
www.adinformandum.eu, www.mcpo-
dlaga.com ali www.ks-sezana.net.

**DRUŠTVO SLOVENSKIH IZO-
BRAŽENCEV** obvešča, da je v Peter-
linovi dvorani v ulici Donizetti 3, do

22. februarja na ogled razstava arhiv-
skih fotografij o življenju Slovencev v
povojnih begunskeh taboriščih na
Koroškem, ki jo je pripravila Rafaela-
va družba. Ogled je možen od pone-
deljka od petka od 9. do 17. ure.

KRUT vabi vse, ki bi radi šli na indivi-
dualna združljjenja v zdravilišča Strun-
jan, Šmarješke in Dolenjske toplice ali
ostale termalne centre v Sloveniji, da
se pravočasno prijavijo. Podrobnejše
informacije na sedežu krožka v ul. Ci-
cerone 8/B ali na tel. št. 040-360072.

TEČAJ V BAZENU v priredbi Š.c. Me-
lanie Klein in državne zbornice kli-
ničnih pedagogov, namenjen do-
jenčkom do 12. meseca starosti, se bo
začel 27. februarja. Prijava in infor-
macije na tel. št. 328-4559414, info@melanieklein.org.

TAI CHI CHUAN - tedenski tečaji za

zdravje, sproščenost, notranjo moč, in
dolgoživo harmoničnost v življenju.
Informacije in prijave Sklad Mitja
Čuk, tel. št. 040-212289.

KRUT obvešča, da se 12. marca začnejo
tradicionalne skupinske vaje v termal-
nem bazenu v Strunjani. Informacije in
vpisovanje na sedež krožka, ul. Cice-
rone, 8/B, tel. 040-360072.

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER

v Narodnem domu v Trstu (ul. Filzi,
14) je odprt s inovativnim urnikom: po-
nedeljek, torek in četrtek od 10. do 12.
ure, sreda in petek od 16. do 18. ure
(tel. št. 040-3481248, ali elektronski
naslov: info@narodnidom.eu).

TEČAJ ZA DOJENČKE v priredbi Š.c.
Melanie Klein in državne zbornice kli-
ničnih pedagogov se bo začel 10. mar-
ca. Tečaj predvideva masažo do-
jenčka in dejavnosti v bazenu. Prijava
in informacije na tel. št. 328-4559414, info@melanieklein.org.

ZSKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi vabi na ogled kabaretne pred-
stave »Radio-aktivni live!« po sle-
dečem razporedu: četrtek, 21. feb-
ruarja 2008 ob 20.30, društveni pro-
stori SKD Barkovlje (ul. Bonafata, 6),
v soboto, 1. marca 2008 ob 18. uri,
Dom Anton Ukmar Miro (Domjo
227, v organizaciji KD Fran Venturini,
SKD France Prešeren, SKD Valentín
Vodnik), v soboto, 8. marca 2008 ob 20.
uri, Kulturni dom na Colu (Col 18, v
organizaciji KD Kraški dom), v nedeljo,
9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska
hiša v Gorčani (Gročana 56, v organi-
zaciji SKD Krasno Polje), v sredo, 26.
marca 2008 ob 20. uri, Stalca v Sem-
polaju (v organizaciji SKD Vigred).

SKD v sodelovanju s kulturnimi

društvi v

KOPER - Fakulteta za humanistiko Univerze na Primorskem

Fluminensia Slovenica oz. o Slovencih na Reki

Predstavili so knjigo prof. dr. Irvina Lukežiča, ki je v hrvaščini izšla marca lani

Na Fakulteti za humanistiko Univerze na Primorskem ugotavljajo, da študente zelo zanima, kako je s Slovenci na Hrvaškem, saj - nekoliko presenetljivo - o tem vedo manj kot o manjšinah v drugih sosednjih državah. Tako nekako je dekanja fakultete Vesna Mikolič pojasnila, zakaj so v sredo tudi v Kopru predstavili knjigo prof. dr. Irvina Lukežiča o Slovencih na Reki in o slovensko-reških stikih z naslovom *Fluminensia Slovenica*. Poleg zgodovinske knjige so prikazali tudi sedanj organiziranost in dejavnosti naših rojakov v mestu ob obali Kvarnerja.

Knjiga, ki je napisana v hrvaščini, je v okviru zbirke Fluminensia izdala založba ICR (Izdavački centar Rijeka) marca lani, ob 60. obletnici ustanovitve Kulturno-prosvetnega društva Bazovica, ki je bilo tudi sozaložnik. Profesor hrvaške književnosti na reški Filozofski fakulteti Irvin Lukežič je z njim nadaljeval svoj niz knjig o kulturni zgodovini rojstnega kraja. Avtor ni slovenskega porekla, je pa ob raziskovanju preteklosti nekoč zelo pomembnega večkulturnega mesta naletel na številne in stalne povezave s pristopniki naroda, ki živi severozahodno od Reke. O teh povezavah pa je našel zelo malo že napisanega. Tako je na 304 straneh objavil številne dokumente iz reškega arhiva in jim - po besedah Vladke Tučovič, asistentke na FHŠ in avtorjeve so-governorce v Kopru - s svojo interpretacijo vdihnil življenje. »Poskušal sem graditi na eksaktnih osnovah, ne na mitologiji, ker je ta nevarna. Obstaja kontinuiteta stikov med Slovenci in Hrvati. Želim si, da bi knjiga prispevala k boljšemu razumevanju med narodoma,« je poudaril Lukežič in med drugimi dodal še nekaj misli: »Knjiga je zgodba o reški identiteti, ki ima več obrazov. Podobno kot Trst. Ni samo Mediteranska, ampak je tudi Srednjeevropska, celo Panonska in še kaj bi se našlo. Zgodba o Slovencih

O Slovencih na
Hrvaškem
študentje malo
vedo

FPA

je del večje zgodbe o mestu, ki še ni bila povedana. Govorim o svetu, ki je potonil, ki je pozabljen.«

Prvi del knjige govori o gospodarsko-političnih stikih, drugi o literarnih. Vse pa temelji na življenjskih zgodbah posameznikov. Med njimi je veliko zgodovinskih osebnosti. Od Primoža Trubarja, ki se je na Reki šolal in se tam seznanil z glagolico, naprej. V kapucinski red je tam stopil Janez Svetokriški. Na tamkajšnji gimnaziji sta službovala Matija Čop in Janez Trdina. Med osebnostmi 20. stoletja si je med drugimi posebno omemblo zasluzil gledališki igralec Rade Pregarc, doma iz Trsta, natančneje iz Rojana. Poleg kulturnih ustvarjalcev pa je bilo v pristaniškem mestu tudi veliko slovenskih trgovcev. Med njimi je posebno mesto namenjeno bankirju, velepo-

sestniku in ladjarju Josipu Gorupu plemenitemu Slavinskemu (1834-1912), najbogatejšemu meščanu svojega časa, ki je postal v spominu tudi kot melen Simona Gregorčiča. Ta mu je med drugim posvetil pesem, ki jo je na koprski predstaviti recitiral Alojz Usenik, nekdanji gledališki igralec in še vedno vodja dramske skupine Slovenski dom pri KPD Bazovica. Fluminensia Slovenica pa predstavlja še veliko manj znanih oseb in družin, ki so tako ali drugače povezane na eni strani z Reko, na drugi z Slovenijo.

O sedanosti med Slovenci na Reki in širše na Hrvaškem je v imenu KPD Bazovica govorila Marjana Mirković. Predstavila je vlogo svetov slovenske narodne manjšine, ki delujejo v okviru mestnih in pokrajinskih oblasti, ter pri-

zadevanja društev za ohranitev jezika in za približevanje slovenske kulture večinskemu prebivalstvu. Povedala je, da je na Reki vse več zanimanja za dopolnilni potek slovenščine. Ta poteka v javni šoli v dveh skupinah. V tem šolskem letu je bilo prijav še za eno skupino več, kot so sprva predvideli. Na Reki KPD Bazovica skupaj s svetoma slovenske narodne manjšine mesta Reka in Primorsko-Goransko županije izdaja mesečni bilten Kažipot. Društvo goji tudi gledališko, pevsko, folklorno-plesno, knjižničarsko in planinsko dejavnost. Mirkovićeva sicer opozarja, da ljubiteljska društva niso dovolj. Med drugim upa, da bo država uresničila že dano obljubo in bo poskrbel za uvedbo študija slovenistike tudi na Hrvaškem.

Bojan Kralj

TRŽAŠKA OPERNA HIŠA VERDI - Mascagnijeve opere niso uprizorili dobrih trideset let

Na tržaškem odru ponovno Iris

Tržaško je uprizoritev pripravilo v koprodukciji z gledališči iz Livorna in Barija - Operi se je z veliko vnemo posvetila ekipa oblikovalcev

jo z gledališči iz Livorna in Barija in operi se je z veliko vnemo posvetila ekipa oblikovalcev, ki je pripravila zgodb zelo eleganten okvir. Pier Paolo Bisleri je ustvaril preprosto, geometrično čisto sceno, na kateri je igra luč Juraja Salerija oblikovala lepe kombinacije; japonskemu vzdružju so prispevale prosojne jedkanice in zelo slikoviti kostumi Giovanne Buzzi, režiser Federico Tiezzi pa se je poslužil sivih figur odrskih delavcev, ki so prinašali in odnašali gledališke re-

kvizite. Tu pa tam se režija ni držala strogo filološkega pristopa in odmik je bil posebej opazen v prvem prizoru, ko se speča Iris prebudi ob zakulisnem petju Himne soncu, Tiezzi pa je zbor pripeljal na sam odrski rob in ga obleklo v industrijske delavske kombinezone.

Od zamolklih harmonij kontrabasa, ki postopoma rastejo kot prisodoba sončnega vzhoda ter pripledajo celoten orkester in zbor do pravzvočne apoteoze, je dirigent Nel-

lo Santi razkril temeljito svojega dela; priletni mojster je v Trstu prvič dirigiral in dokazal, da je njegov mednarodni ugled povsem upravičen: iz partiture je izluščil najmanjše detajle, vodstvo je bilo venomer zanesljivo in glasba je stekla z naravnim tokom ter pevce spremljala s tankočutno pozornostjo. Ni težko verjeti, da se je Mascagni svoji Iris posvetil z iskreno vnemo, saj je vanjo natresel obilico zamisli: genialnosti ni, fantazija pa se ponekod dvigne, čeprav ne

Zlati medved za romunski kratki film, častni pa za Rosija

Na 58. berlinalu je znan prvi dobitnik zlatega medveda. Prejme ga romunski kratki film "O zi buna de plaja" (Lep dan za plavanje) Bogdana Mustate, ki pričoveduje o treh mladostničkih prestopnikih, pobeglih iz zapora.

Veliki protagonist včerajšnjega festivalskega dogajanja pa je bil 85-letni italijanski režiser Francesco Rosi, ena najbolj pomembnih osebnosti italijanskega realizma, ki vsaj štiri desetletja v svojih filmih odlično združuje zahtevne in razvedrilne teme. Za svoje filme je prejel številna priznanja, leta 1962, prav takoj v Berlinu, tudi srebrnega medveda za film Salvatore Giuliano.

14. revija kraških pihalnih godb

Zveza slovenskih kulturnih društev in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - območna izpostava Sežana, Postojna, Ilirska Bistrica prirejata Revijo kraških pihalnih godb. Gre za štirinajsto izvedbo priljubljene revije, ki poteka v štirih primorskih krajih, na katerih se predstavi kar dvajset pihalnih orkestrov z obeh strani meje.

Prva večera letosnjega revije sta potekala 26. in 27. januarja v avli osnovne šole v Pivki in v Kosevovalovem domu v Sežani. Tretji večer pa bo na vrsti jutri ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah, ko se bodo predstavile tri godbe in sicer Godbeno društvo Prosek, Pihalni orkester Ilirska Bistrica in Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebič. Letosnjega revija pa se bo zaključila v nedeljo, 24. februarja, 2008 s koncertom v gledališču Verdi v Miljah. Takrat se bodo predstavili Pihalni orkester Ricmanje, Pihalni orkester Divača in Godbeno društvo Nabrežina.

Katja Kralj

PREDČASNE VOLITVE - Soglasen sklep vodstva Demokrščanske unije

UDC bo nastopila s svojim simbolom, če potrebno tudi sama

Casini bo še enkrat poskusil pregovoriti Berlusconija - Pripombe na račun povezave med DS in Italijo vrednot

RIM - Pierferdinando Casini in Silvio Berlusconi sta od včeraj uradno politična tekmeča. Vodstvo Demokrščanske unije (UDC) je namreč včeraj soglasno odobrilo stališče, da se bo stranka na predčasnih parlamentarnih volitvah 13. in 14. aprila predstavila s svojim simbolom, Casinija pa je predlagalo za premierskega kandidata. Casini je sprejel, a z zadržkom. Dejal je, da bo še enkrat poskusil govoriti s Silvijom Berlusconijem, da bi preveril, ali bi bilo mogoče obnoviti nekdanje desnosredinsko zavezništvo. »Pripravljeni smo na sodelovanje, ne na aneksijo. Nikoli si ne bi mislil, da bo kdo od nas zahteval, naj zapustimo svoje vrednote in korenine zato, da bi lahko bili polnopravno doma v tem političnem prostoru,« je dejal voditelj UDC.

Toda Berlusconi v svojih včerajšnjih javnih nastopih ni popustil. Televizijski oddaji Unomattina je Casinija spet pozval, naj napravi »žrtvico« in opusti zahtevo, da bi UDC na volitvah predstavila s svojim simbolom. »Konec končev gre za simbol, ki se ne more ponašati z bogve kako dolgo in častitljivo zgodovino,« je poudaril. Sicer pa je Berlusconi opozoril, da bi UDC v primeru ločenega nastopa požela zelo skromen volilni rezultat. Voditelj Ljudstva svobode je sploh pozval volivce, naj ne podprejo manjših list, ki nimajo nobene možnosti zmage.

Berlusconi si je v pogovorih s časnikarji privoščil tudi kritiko na račun Demokratske stranke in njenega voditelja Walterja Veltronia. Dejal je, da ne razume, kako sta mogla pristati na volilno povezavo z Italijo vrednot Antonija Di Pietra, ko pa gre za človeka, ki je kot javni tožilec dal zapreti vrsto nedolžnih ljudi.

Zanimivo je, da se je ob to povezano včeraj kritično obregnil tudi predsednik poslanske zbornice Fausto Bertinotti, sicer premierski kandidat Mavrične levice. Po njegovem povezava ne sloni na čvrsti programske osnovi, kot radi pravijo voditelji obeh strank. »Naj spomnim le, da sta Oljka in Italija vrednot zavzeli dokaj različni stališči, ko je npr. šlo za sprejem zakona o kazenskem odpustu, kar ni malenkost,« je opozoril Bertinotti.

Medtem so vzbudile pozornost nekatere programske točke Demokratske stranke, ki jih je Veltroni anticpiral v sredini televizijski oddaji Porta a porta in ki bodo predmet razprave na jutrišnji strankini ustanovni skupščini. Veltroni je med drugim dejal, da bo pro-

gram njegove stranke obsegal kakih 15 temeljnih točk. Med temi bo posebna pozornost posvečena zagotovitvi minimalnih dohodkov socialno šibkejšim slojom. Veltroni je konkretno predlagal, naj bi prekernim delavcem zagotovili vsaj tisoč evrov plače na mesec, zavzel pa se je tudi za uvedbo davčnih olajšav za revnejše družine z otroki. Sicer pa je poudaril, da je dvig delavskih plač ena izmed njegovih programskih prioritet. Kar zadeva zavezništva, je potrdil, da Demokratska stranka ne bo sklepla novih povezav. Pri tem se je nanašal konkretno na socialiste in radikalce, ki jih je spet povabil, naj kandidirajo na listi njegove stranke.

Vlada v odstopu Romana Prodiča je včeraj končno sprejela odlok, na osnovi katerega bo prvi krog upravnih volitev potekel 13. in 14. aprila istočasno s parlamentarnimi.

Bivši pravosodni minister Clemente Mastella, ki je s svojim odstopom sprožil vladno krizo, pa je včeraj napovedal, da se bo njegova stranka na parlamentarnih volitvah po vsej verjetnosti predstavila sama. Očitno se za volilno navezo z njo nihče ne poteguje.

Pierferdinando Casini, v ozadju simbol UDC ANSA

SPLAV - Po vdoru policije na kliniko v Neaplju in zaslišanju pacientke Manifestacije v italijanskih mestih Policia v Rimu ustavila protestnice

Ministrica za zdravje Livia Turco: »Kar se je zgodilo v Neaplju, se ne sme nikdar več ponoviti«

Manifestacije v Neaplju se je kot tisti v drugih mestih udeležilo mnogo ljudi ANSA

RIM - »Kar se je zgodilo v Neaplju, se ne sme nikdar več ponoviti. Splav je za ženske dramatičen trenutek, zakon 194 pa je treba braniti in zahtevati njeovo izvajanje.« To je poudarila ministrica za zdravje Livia Turco, ko se je včeraj v Rimu udeležila manifestacije za obrambo zakona 194. Sicer so bili manifestacije in protestni shodi v mnogih italijanskih mestih, od Neaplja do Milana in Bologne. Priredila jih je Zveza žensk Italije (UDI), ki zahteva, da morajo o tem vprašanju odločati ženske. Med многimi udeleženkami manifestacij so bile poleg ministrici Turco voditeljica programa Otto e mezzo Ritanna Armenni, predstavnica Zelenih Loreana De Petris, odbornica Dežele Lazio Giulia Rodano, tajnica radikalne stranke Rita Bernardini in svetovalka ministrici Turco za ženska vprašanja Maura Cossutta.

Glavni vzgib za protest je bil torkov vdor policije na polikliniko v Neaplju, kjer naj bi izvajali nezakonit splav. Policija je bila na osnovi anonimnega klica obveščena, da so na kliniki izvajali splav, ki naj ne bi bil v skladu z zakonom. Policija je takoj po operaciji več ur zasliševala pacientko, kar je v javnosti povzročilo ogroženost. Policija je vsekakor ugotovila, da je bil splav medicinsko uteviljen, saj je bil fetus že v maternici mrtv. Policija je zasegla tako fetus kot zdravstveni karton pacientke. Ministrica Livia Turco je dogodek obsodila kot skrajno anahronističen in nedemokratičen, uvedli pa so tudi preiskavo. Vdor na kliniko in zasliševanje pacientke predstavljal vrhunec razgrete etično-politične razprave, ki jo je pred kakim mesecem sprožil glavni urednik časnika Il Foglio Giuliano Ferrara. Slednji je napovedal, da bo na aprilskeh parlamentarnih volitvah nastopil z novo Stranko za življenje, želi pa postati novi minister za zdravje.

Zaradi dogodka v Neaplju so bili torej v številnih italijanskih mestih protestni shodi v podporo pravici žensk do svobodnega odločanja glede rojstev in za obrambo zakona 194. Do izgredov pa je prišlo ob Tiberi v središču Rima, kjer se je policija s čeladami v roki zoperstavila sprevodu. Protestnice so se nato prek Garibaldijevega mostu približale pravosodnemu ministrstvu. Tam pa se je moral sprevod ustaviti, ker je policija s pomočjo avtomobilov preprečila dostop do območja.

Avtobus v tramvaj: en mrtev in 26 ranjenih

MILAN - Včeraj se je nekaj po 15. uri pripetila huda nesreča v središču Milana. Na Korzu Porta Vittoria v bližini sodnije je avtobus čelno trčil v tramvaj, pri čemer je takoj umrla ena potnica, ranjenih pa je bilo 26 ljudi, trije hudo.

Kaže, da je nesrečo zakrivilo terensko vozilo, na katerem se je peljal švicarski trgovski potnik. Vozilo je namreč nenadno zavilo na avtobusno stezo baje zato, da bi se izognilo pešcem, avtobus pa je zavozil na tračnico tramvaja, da bi se izognil terenskemu vozilu. Trčenje je bilo silovito. Prednji del avtobusa se je zarolinil v prednji del tramvaja. Nekatere potnike so iz skrotovičene pločevine morali rešiti gasilci. Na kraj dogodka je med drugimi prišla milanska županja Letizia Moratti in izrazila solidarnost s prizadetimi.

Opravčilo princa Emanuele Filiberta

PALERMO - Potomec savojske kraljeve družine Emanuele Filiberto, ki bi se lahko v prihodnjih letih aktivno vključil v politiko, se je italijanski javnosti opravčil zaradi razburjenja, ki ga je povzročila zahteva njegove družine. Kot znano, so Savojski zahvalovali milijonsko odškodnino od italijanske države zaradi izgnanstva, v katerem so bili dolga leta prisiljeni živeti. Emanuele Filiberto je priznal, da so se Italijani ob tem upravičeno razburili, obenem pa še enkrat poudaril, kako nepravčno je bilo po njegovem mnenju ustavno določilo, ki je moškim članom kraljeve družine dolga desetletja prepovedovalo vrnetev v domovino.

Karabinjerji zasegli milijon 500 tisoč sadik konoplje

PALERMO - Daljše preiskave so se naposled le obnesle. Karabinjerji iz Monrealeja pri Palermu so včeraj odkrili večji nasad konoplje, skupno kažih pet hektarov zemlje v okolici Palerma, točneje v krajih San Giuseppe Jato in San Cipirello. Pri tem so zasegli milijon 500 tisoč sadik Cannabis sativa, se pravi indijske konoplje. Šest oseb se je znašlo za zapahi zaradi kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z marijumeno.

Sile javnega reda pa so bile sicer tudi drugod po Italiji v zadnjem času zelo uspešne pri odkrivanju nezakonite proizvodnje in prometa z indijsko konopljo. Karabinjerji iz Trapanija so na primer odredili začasni pripor v zaporu zoper petnajst osumljencev, pri tem pa so zaplenili tudi dve nepremičnini v vrednosti 500 tisočih evrov. Prav tako so agenti finančne straže iz Ancone prekinili mednarodni promet marijune. V preiskavi, imenovani operacija Bins, so zasegli skoraj tono hašča in zaprli dve osebi: voznika tovornjaka, ki je prevažal nedovoljen tovor, in kolega špediterske službe. Agenti so tudi ugotovili, da je tovornjak prispel v Livorno iz Španije.

Lažni slepec vozil »ape«

LA SPEZIA - Decembra so karabinjerji ustavili priletnega voznika trikolesnega vozila »ape«, bil je brez vozniškega dovoljenja. Naložili so mu globo, nato pa so uvedli preiskavo, ki je prinesla neverjetne rezultate. 72-letni P.Z. je od leta 1965 uradno invalid zaradi slepote, s čimer si je zagotovil zaposlitev kot telefonist pri zavodu INPS, na priporočilo italijanskega združenja slepcov. Leta 1977 je pridobil označko popolnega slepca in leta 1991 se je upokojil. Ob pokojnini je prejel tudi odškodnino (800 evrov na mesec) za spremiščevalca. Delovno mesto je v preteklosti baje redno začuščal z motorjem. Karabinjerji so moškega prijavili sodstvu, računsko sodišče pa ocenjuje škodo, ki jo je lažni slepec povzročil v 43 letih: samo s prejemanjem invalidske pokojnine naj bi oškodoval državo za 300 tisoč evrov.

AFGANISTAN - Truplo pokojnika se je vrnilo v domovino

Tovariši so se v snegu poslovili od vojaka Pezzula

KABUL - Truplo podčastnika Giovannija Pezzula, ki je umrl med srednim streljanjem v afganistanski dolini Uzebin, je včeraj zvečer dospelo v Italijo. Pred tem je bila na zasneženem vojaškem letališču v Kabulu slovesnost, s katero so se od pokojnika poslovili njegovi tovariši in poveljniki, pa tudi italijanski veloposlanik in tuji predstavniki Natove misije Isaf. Pezzulo, ki je imel stalno bivališče v Oderzu pri Trevisu in zaruča ženo ter 18-letni hčer, se je v Afganistanu ukvarjal s civilno-vojaško kooperacijo, v okviru katere je v zadnjih dneh oskrboval vasi v pokrajini Surobi z živili in oblačili. V hangarju kabulskega vojaškega letališča je Pezzulovo krsto blagoslovil kapelan, po nekaj minutni tišini pa so vojaki dvignili krsto, ki je bila ovita v trobojnik, jo nosili po letalski stezi in jo po 500 metrih položili v letalo C-130 italijanskega letalstva, ki je odletelo proti Italiji. Na rimskem letališču Ciampino je pristalo v poznih večernih urah. Pogreb naj bi potekal jutri v domačem Oderzu. Pozno popoldne je včeraj prijetel v Rim tudi ranjeni 31-letni podčastnik Enrico Mercuri.

Italijanska vlada bo v prihodnje poročala o smrti vojaka parlamentarnim komisijam za obrambo in za zunanje zadeve, datum pa še niso določili. Krvavi dogodek je kot običajno sprožil različne politične komentarje: velika večina politikov poudarja, da mora italijanska vojska kljub vsemu nadaljevati z delom v Afganistanu (tako Prodi, D'Alema, Veltroni, Fini in Berlusconi), na splohni mnenja pa je Mavrična levica, ki podaljšanju misije odločno nasprotuje.

Giovanni Pezzulo v Afganistanu
ANSA

GORICA - Slovenska konzulta pri goriški občini razpravljalna o vprašanju šolstva

V poslopuju vrtca v ulici Brolo ni prostora za četrto sekcijo

Brainijeva in Kovičeva predstavili položaj slovenskih šol - Zaskrbljujoče pomanjkanje učnega kadra

Z zasedanja občinske konzulte
BUMBACA

V poslopuju vrtca v ulici Brolo v Goriški ni mogoče odpreti četrte sekcijske. Število otrok, ki so jih starši vpisali v prvi letnik, bi sicer zadoščalo za odprtje dodatnega razreda, stavba pa tega ne dopušča. »S tehniki smo ugotovili, da je površina vrtca premajhna. Po zakonu bi namreč morali ob novi učilnici urediti tudi dodatna stranišča. Posega ni mogoče izvesti,« je povedala občinska odbornica Silvana Romano, ki je v sredo obiskala Miroslavu Brainin na sedežu Didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo. Problem je Brainijeva nato posredovala članom slovenske konzulte pri goriški občini, ki je sredin sestanek posvetila slovenskemu šolstvu. V ta namen je na županstvo povabila Brainijevino in ravnateljico nižje srednje šole Ivan Trinko Elizabeto Kovic, ki sta članom predstavili položaj slovenskih šol v mestu.

»Ceprav je število vpisov v prvi letnik vrtca v ulici Brolo za šolsko leto 2008/2009 nekoliko nižje od predvidenega - nekateri so namreč vpisali otroke v dva ali tri vrtce istočasno -, bi lahko vseeno odprli dodatno sekcijsko. Poiskati moramo alternativno rešitev, da bodo vsi predhodno vpisani otroci

ELIZABETA KOVİC
BUMBACA

MIROSLAVA BRAININ
BUMBACA

lahko obiskovali slovenski vrtec,« je povedala Brainijeva, predsednik konzulte Ivo Cotič pa je zagotovil, da ji bo svetovalni organ stal ob strani v pogovorih z upravo. Ravnateljica je povedala, da se je z Romanovo pogovorila tudi o problemu prostorske stiske na šoli Župančič, ki čaka na dopolnitve levega krila stavbe že več desetletij. »Iščemo denar, ki bi omogočil poseg,« nam je včeraj povedala Romanova, Cotič pa je poudaril, da bo konzulta pobliže sledila tudi temu vprašanju.

Kovičeva je članom konzulte razložila, da je šola Trinko v fazi razcveta, saj je šte-

vilo vpisov čedalje večje, pa tudi z večjimi težavami se v tem trenutku ne srečujejo. »S sedežem v ulici Grabizio smo zadovoljni in imamo dovolj prostora,« je povedala ravnateljica šole Trinko. Edino težavo imajo s pokonom telesne vzgoje, saj nimajo svoje telovadnice in morajo obiskovati telovadnico v parku Basaglia, ki je zaradi zasedenosti ne uspejo uporabljati v popoldanskih urah.

Obe ravnateljici sta izpostavili problem pomanjkanja učnega kadra. »Pri nas primanjkuje predvsem profesorjev matematike, tudi profesorjev slovenščine in nemščine pa ni veliko. Z istimi težavami se vsako

leto srečujejo na nižji srednji šoli v Dobr dobu,« je povedala Kovičeva in pristavila: »V primerih, ko nimamo na razpolago primernega osebja, se moramo posluževati profesorjev iz Slovenije. To se je že zgodilo, čeprav je pri tem treba odpravljati običajne birokratske težave.« Brainijeva je tudi izrazila zaskrbljenost zaradi pomanjkanja kadra, saj je za poučevanje na osnovni šoli danes potrebna univerzitetna izobrazba, po kateri se mnogi odločijo za drugačno pot.

Konzulta je ob koncu razpravljalna tudi o nadomestitvi dvojezične table v Podgori z enojezično. Funkcionarka urada za slovensko manjšino na občini Tanja Curto je pojasnila, da je že pred sejo konzulte prisotni občinski urad zagotovil, da bo v najkrajšem možnem času poskrbel za odpravo neljube napake, kar se je tudi zgodilo. Prisotni so sprejeli predlog, ki ga bodo naslovili na goriško občinsko upravo in v katerem bodo zahtevali, naj se ne nameščajo nove enojezične table, dokler ne postavijo dvojezičnih. Konzulta se je med drugim obvezala, da bo pozorno spremjala nadaljnjo zamenjavo tabel. (Ale)

Oborožen rop v Vipavi

V sredo je okoli 17.15 neznan moški, oborožen in zamaskiran, vstopil v poslovalnico HKS Vipava v Vipavi. Z grožnjami je uslužbenko prisilil, da mu je izročila zaenkrat neznano količino denarja. Po dejanju je z denarjem pobegnil in še ni bil izsleden, sporočajo z novogoriške policijske uprave. Pri kaznivem dejanju ni bil nihče telesno poškodovan. V času dejanja je bila poslovalnica odprta. Policia išče moškega, visokega približno 185 centimetrov, koščenega obraza, oblačenega v temna oblačila. (km)

Jutri poklon Bratužu

Ob obletnici smrti Lojzeta Bratuža se bodo njegovemu spominu poklonili predstavniki Sveta slovenskih organizacij. Na grob skladatelja, povevodje in zavednega Slovence na glavnem pokopališču v Gorici bodo položili šopek rož jutri, 16. februarja, ob 12. uri.

Nova parkirna mesta

Danes bodo odprli novo parkirišče na vogalu med ulicama Cadorna in Santa Chiara v Gorici. Poseg, ki ga je dolöčila že prejšnja občinska uprava, je omogočil pridobitev približno 30 parkirnih prostorov. Gradbena dela so znašala 57.846 evrov. Parkirišče naj bi bilo začasno: njegova uporaba bo namreč odvisna od namembnosti bivše tržnice na debelo, ki jo župan Ettore Romoli namerava spremeniti v parkirišče.

Motagnani član DS

Tržiški občinski odbornik Andrea Montagnani ni več član Socialistične stranke; odločil se je nameča za vstop v Demokratsko stranko.

Bliža se zaprtje ceste

Državno cesto 305, ki povezuje Tržič z Ronkami, bodo zaradi gradnje novega podvoza zaprli v ponedeljek, 18. februarja. V polnem teku je gradnja alternativnega obvoza, ki bo namenjen predvsem lokalnemu prometu in ki ga bodo odprli v torek, 18. februarja, sicer pa bodo danes in jutri namestili cestne znake, ki bodo voznike obvezali o spremenjenem prometnem režimu.

Asfaltirajo ulice

V Tržiču se je začela prenova raznih cest. Pred dnevi so postavili gradbišče pred železniško postajo in v sosednji ulici Sorgente, včeraj pa so se lotili dela v ulici Parini, ki jo bodo na novo asfaltirali. Danes bi se moralo začeti tudi asfaltiranje sedemstot metrov dolgega dela ulice Boito, medtem ko bodo pred koncem februarja začeli prenavljati cestne ulice Rossetti in Gorizia v Pancanu.

GORICA - K pobudi radijske oddaje Caterpillar pristopile vse občine goriške pokrajine

Pozivajo k varčevanju z energijo

Danes bodo simbolno ugasnili osvetljavo tudi na županstvih in glavnih trgih v Novi Gorici, Ljubljani in raznih krajih na Hrvăškem

V vseh občinah goriške pokrajine, v Novi Gorici, Ljubljani, v raznih krajih na Hrvăškem in v številnih evropskih mestih bodo danes ob 18. uri simbolično ugasnili osvetljavo občinskih palač, glavnih trgov in nekaterih spomenikov. Ta simbolična gesta je vključena v pobudo »M'illuminio di meno«, ki jo že peto leto zapored uspešno prireja radijska oddaja Caterpillar. Goriška pokrajina je k tej pobudi pristopila že lani, s tem da je vanjo vključila kar vse svoje občine in tudi Novo Gorico. Letos je pokrajina povabilo k sodelovanju tudi Ljubljano, občino Novigrad in razna druga hrvăška mesta. »Poleg te simbolične pobude je goriška pokrajina sodelovala tudi pri drugih projektih v zvezi z varčevanjem energetskih virov. Naš cilj je uvesti sistematično varčevanje vode, električne in plina na vseh goriških višjih šolah, za katere je prisotna goriška pokrajina,« je povedala pokrajinska odbornica Mara Černic na včerajšnji predstavitev pobude. »Positivno je, da smo letos vključili v projekt tudi mesta iz drugih držav in druge organizacije, med katerimi izstopajo družbi Iris in Isogas ter agencija Golea iz Nove Gorice, ki skrbi za razvoj alternativnih energetskih virov. Razne raziskave so dokazale, da bi z večjo pazljivostjo v vsakdanjem življenju lahko zmanjšali porabo energije za kar 30-odstotkov. To so

lahko majhne stvari, vendar vse skupaj pomenijo velik prihranek,« je dodal pokrajinski odbornik Marko Marinčič.

Na predstavitev sta spregovorila tudi občinska odbornika občin Fara Mario Brumati in Moš Andreja Bullitta, ki je poudaril, da njegova občinska uprava prireja razna srečanja na osnovnih šolah, kjer se učenci učijo osnov varčevanja z energijo. Nevio Del Bello, občinski odbornik občine Zagrad, je ob tem napovedal, da bodo drevi ugasnili osvetljavo jezu na Soči, ob tem pa bodo priredili simbolični pohod iz Zdravščine do Martinščine, kjer bo na sprednu koncert z glasbenimi inštrumenti, ki ne potrebujejo električne energije. Med raznimi spomeniki, ki bodo danes »zatemnjeni«, spadata tudi goriški grad in Ara pacis v Medej. »Upamo, da se bodo te pobude udeležili tudi številne družine in posamezniki, saj je lani v Italiji pri projektu sodelovalo več kot milijon ljudi. Želimo si tudi, da bi se varčevanje nadaljevalo tudi v vsakdanjem življenju, saj je previšljena poraba energetskih virov danes nujno potrebna,« je zaključila Mara Černic.

Pobudo prirejajo na današnji datum, da bi se spomnili na 15. februar leta 1997, ko so podpisali Kjotski protokol.

Albert Vonsina

Z včerajšnje predstavitev pobude o varčevanju z energijo

BUMBACA

GORICA - SKGZ priredila večer o uveljavljanju izvornih oblik priimkov in imen

S priročnikom spodbujajo, v uradu pa nudijo pomoč

Postopek za spremembo priimkov in imen je utečen, zato ne povzroča težav

Številni Slovenci, ki živijo v Italiji, so si že spremenili poitalijančene priimke in imena v slovensko obliko; da bi spodbudili tudi tiste, ki se za ta korak še niso odločili, so pri Slovensko kulturno gospodarski zvezi izdali priročnik za uveljavljanje izvorne oblike imena in priimka. Knjižico s koristnimi napotki so doslej predstavili že v raznih krajih po Tržaškem, včeraj pa so predstavitev priredili v čitalnici Feiglove knjižnice v KB Centru v Gorici.

Srečanje je uvedel deželnji predsednik SKGZ Rudi Pavšič, poleg njega pa je bila prisotna Marjetica Možina, ki je priročnik uredila. Po Pavšičevih besedah so v priročni knjižnici povzeli zakonska določila, ki urejajo postopke za udejanjanje pravice vsakega državljanu do imena in priimka v izvorni obliki. Predsednik SKGZ je pojasnil, da imamo Slovenc v Italiji dva državna zakona, 38/2001 in 482/1999, lani pa je tudi dejela izglasovala svoj zakon za slovensko manjšino. Zaradi tega je prišel čas, da posamezniki z zamenjavo poitalijančenih priimkov in imen dokažejo svojo prisotnost in identiteto. Po Pavšičevih besedah so podatki o številu spremenjenih priimkov in imen spodbudni, še veliko pa je takih, ki se še niso odločili za uveljavitev izvorne oblike. Tudi zaradi tega se je včerajšnje predstavitev udeležila tudi Tanja Curto, odgovorna za slovenski urad pri goriški občini, v katerem nudijo med drugim tudi pomoč pri pripravi prošenja za uveljavitev slovenskih imen in priimkov. Curtova je predstavila delovanje urada in spregovorila o storitvah, ki jih nudi slovensko in italijansko govorčem občanom, posebno pozornost pa je namenila prav uveljavitvi izvornih oblik priimkov in imen. Pojasnila je, katera dokumentacija je potrebna in kako priti do nje, ob tem pa pojasnila, da je slovenski urad v stalnem stilu s prefekturo, zato pa s postopkom za vraćanje izvornih oblik priimkov in imen ni nikakršnih težav.

Predstavitev je sklenil David Peterin, ki je predstavil pobudo Mladinske inicijative SKGZ, cilj katere je spodbujanje povpraševanja po dvojezičnih osebnih izkaznicah. »Že lani smo razmišljali, kako bi spodbudili povpraševanje po dvojezičnih osebnih izkaznicah, napisali pa smo se odločili za pravilo letaka. Na njem smo razložili, kako in kje je treba pravzaprav zaprositi za dvojezični dokument,« je pojasnil Peterin. Po njegovih besedah bodo letake delili po šolah in društvenih, naknadno pa bodo odločili, ali akcijo še razširiti. Na letake so med drugim zapisali, da je maticni urad goriške občine odprt od ponedeljka do petka med 8.45 in 12. uro, ob sredah in petkih med 16.30 in 17.30. Dvojezične elektronske izkaznice izdajajo samo ob ponedeljkih in torkih. (dr)

Z leve
David Peterin,
Rudi Pavšič,
Marjetica Možina
in Tanja Curto

BUMBACA

PODGORA - Podjetje nadomestilo tablo pred vhodom v predor Baruzzi

Spet dvojezični napis

Stefano Cosma: »V prihodnjih dneh se bomo sestali z direktorjem del, da ugotovimo, zakaj je prišlo do namestitve enojezičnega napisa«

Tabla z dvojezičnim napisom »Piedimonte Podgora« pri predoru Baruzzi, ki jo je podjetje SIOS v sredo odstranilo in nadomestilo z enojezično, je bila včeraj zjutraj ponovno na svojem mestu. Občinski urad so namreč po navalu protestnih klincev, s katerimi so goriško upravo seznanili z dogodkom, takoj poskrbeli, da so delavci podjetja spet postavili pred predor prejšnjo tablo. »Alarm je torej preklican. Zadovoljen sem nad hitrim posegom goriške uprave,« je povedal predsednik rajonskega sveta Walter Bandelj, ki je v sredo zahteval od občine utemeljitev za postavitev enojezične table.

»Pravzaprav točne ne vemo, kaj se je zgodilo. Morda gre za pomoto, morda za nepopolno besedilo pogodbe. Jasno pa mora biti, da ni uprava nikomur naročila, naj se dvojezično tablo z napisom Podgora

nadomesti z enojezično, na kateri piše le Piedimonte. Podgora je namreč zgodovinsko ime, ki ga zaradi dogodkov med prvo svetovno vojno najdemo v knjigah in tudi med imeni ulic drugih italijanskih mest, zato si nihče ne sanja, da bi ga izbrisal,« je povedal odgovorni za stike z javnostjo pri občini Stefano Cosma.

Po njegovih besedah je podjetje, ki je nadomestilo tablo, zmagovalo javno dražbo že v času Brancatijeve uprave. »Podjetje je zadolženo za zamenjavo vseh starih tabel na območju občine. Začelo je v Podgori, namesto nove dvojezične table pa so delavci postavili enojezično. Ko smo izvedeli, kaj se je zgodilo, smo ustavili dela. V prihodnjih dneh se bomo srečali z direktorjem, da ugotovimo, zakaj je do tega prišlo,« je zaključil Cosma. (Ale)

Včeraj je bila dvojezična tabla spet na svojem mestu

BUMBACA

ŠTMAVER - Drevi
Začenja se praznovanje sv. Valentina

V Štmaru se bo danes pričelo trdnevno praznovanje vaškega zavetnika sv. Valentina, ki ga prireja kulturno društvo Sabotin v sodelovanju z župnijo sv. Mavra in Silvestra, ZSKP in domačim okrožnim svetom. Drevi ob 20.30 bo na društvenem sedežu na Znoršču nastopil moški pevski zbor Štmaver, zatem pa bodo odprli razstavo ročnih del domačih ustvarjalcev; večer se bo nato nadaljeval s koncertom moškega pevskega zbora Tabor z Opčin. Jutri ob 20.30 bo v cerkvi v Štmaru koncert harmonikarskega kvinteta Glasbene matice Kvintak in harmonikarskega orkestra Glasbene matice iz Špetra, ob tem pa bodo predstavili knjigo Živiljenjska pot Rafka Premrla (1906-1983). V nedeljo, 17. februarja, ob 10. uri bodo odprli kioske z jedmi na žaru, pijaco in kuhanimi štrukljami; ob 14.30 bo slovesna maša, ob 15.30 pa nastop pihalnega orkestra Goriška Brda.

PODGORA - Rimske mode so se našli tudi goriški mladi pari

Ključavnice ljubezni

Navada rimskej zaljubljencev, ki je zaslovela s knjigo Franca Moccie, je zapustila sled tudi na dveh goriških mostovih

Zaljubljeni, ki so včeraj praznovali svoj praznik, lahko svojo ljubezen simbolično zaklenejo - zapečatijo s ključavnico. Ta romantična gesta ima svojo tradicijo v Rimu, kjer si predvsem mladi radi obljudijo večno ljubezen na Milvijskem mostu, s tem da na svetlico obesijo ključavnico in ključ vržejo v Tiber. Franco Moccia je to navado opisal v knjigi »Ho voglia di te«, po kateri so lani povzeli še film. Zatem je zaklepjanje ključavnice po mostovih postala prava moda, ki so se je zaljubljeni čitno našli tudi v Gorici.

Na svetilkah »pašerele« med Podgoro in Stražcami ter na Pevmskem mostu so se namreč v zadnjih časih začele pojavljati prve ključavnice. Pojav sicer ni še dosegel rimske ravni, kjer so svetlike podlegle preveliki teži ljubezni (drogovi svetilk so se namreč ponekod celo nagnili), mnogi mladi pa so z novim ljubezenskim obredom že seznanjeni. Moda se je razširila tudi v drugih mestih, npr. v Benetkah, Meranu in Palermu, v deželi FJK pa nima še veliko privržencev. Več informacij je na razpolago na spletni strani www.lucchettipontemilvio.com.

Ključavnico so na podgorški most zaklenili z verigo, na kateri je dovolj prostora še za druge ljubezenske oblijke

BUMBACA

V Doberdobu bodo odvažali kosovne odpadke

Tehnični urad občine Doberdob obvešča, da se bo v pondeljek, 18. februarja, pricelo pobiranje kosovnih odpadkov od vrat do vrat na območju doberdobske občine; odvažanje je razdeljeno na kosovne odpadke (blazine, vzmernice, leseno ali železno pohištvo, kuhinjski štedilniki, vrata in/ali okna - vsakič po enem bojlerju) in kosovne odpadke RAEE (veliki gospodinjski stroji, televizorji, domači fotokopirni stroji, pralni stroji, pomivalni stroji, elektronske naprave, računalniki in vsi njihovi pripomočki). Ob pondeljkih in četrtekih bodo pobirali kosovne odpadke, ob sredah kosovne odpadke RAEE (odpadki ne smejo presegati zgornje meje 2 kubičnih metrov za vsako napoved). Služba za odvažanje kosovnih odpadkov od vrat do vrat ne predvideva plačila, temveč samo predhodno telefonsko napoved na zeleno številko 800.844.344 od pondeljka do petka ob 8 do 20. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure. Občani, ki se bodo poslužili tudi službe, bodo morali namestiti kosovne odpadke na javnem mestu v bližini svoje hišne številke zvezč pred dnevom, ki je predviden za odvod.

Družina Cassini v Rusiji

V pači Coronini v Gorici bo danes ob 17.30 Cristina Bragaglia Venuti predstavila o piemontski plemiški družini Cassini, ki se je leta 1774 preselila v Rusijo in delala na carskem dvoru. Zapuščino Eduarda Cassinija je družina Coronini podevala leta 1913.

Cojaniz drevi v Tržiču

V knjigarni Rinascita v Tržiču bodo danes ob 20.30 predstavili knjigo Claudia Cojaniza Cobra 13.

GRADEŽ - Umor
Nož in obleke so odpislali v Parmo

Na specializirani oddelek karabinjerjev RIS v Parmi so včeraj odpislali dokazno gradivo, ki so ga preiskovalci zbrali v Gradežu ob umoru Itala Felluge. Gradeškega natakarja so ubili prejšnji petek; na kraju zločina so karabinjerji zasegli kuhinjski nož, s katerim so moškega večkrat zabodli, nedaleč stran pa so v zabojniku za smeti našli še okrvavljenega oblačila, ki naj bi jih nosil 44-letni Milovan Lazarević. Srbskega državljanina so karabinjerji arretirali prejšnjo soboto in ga zatem zaprli v tržaško kaznilnico, sicer pa je glavni osumljenec umora Gradežana. Preiskavo dokaznega gradiva je zahteval goriški namestnik javnega tožilca Massimo Panzeri, medtem ko sta Lazarevičeva odvetnika Stefano Benetto in Mario Corubolo vložila prošnjo po izpustitvi na prostost. Obdukcijo na truplu Itala Felluge, po kateri bo po vsej verjetnosti nekoliko bolj jasna dinamika umora, bodo opravili danes v tržaški bolnišnici.

NOVA GORICA - Vodja ABO Miha Kramli o problematiki »nekemičnih« odvisnosti

Igre na srečo in svetovni splet vse pogostejše oblike zasvojenosti

Špacapan vidi rešitev v informiranju, raziskavah, delu z zaposlenimi in sistemu samoprepovedi

»Ambulanta za zdravljenje bolezni odvisnosti v Novi Gorici je zaradi obmejne lege in hitrega razvoja ponudbe igralniške dejavnosti še posebej ocena s povpraševanjem po pomoč tistih, ki so zapadli v odvisnost od iger na srečo,« pravi Miha Kramli, vodja omenjene ambulante, ki pa obenem priznava, da med »nekemičnimi« odvisnostmi sicer prednjači odvisnost od interneta. Zato nameravajo temu čim prej posvetiti potrebno pozornost in opraviti ustrezne študije obsega te odvisnosti, zlasti pri mladih, »da bodo držali korak s temi pojavi in jih ne bo prej povozil čas«. Direktor službe za zdravljenje odvisnosti SERT pri goriškem zdravstvenem podjetju Bernard Špacapan priznava, da so na se v Sloveniji hitreje odzvali na problem zasvojenosti od iger na srečo, saj je bilo čez mejo okrog tega več debate zaradi načrtovanega velezabavnišča in se je na to odzvala celotna družba. »Furlanija-Julijska krajina je bila prva dežela, ki je bila izpostavljena velikemu nastanku igralnic. Veliko dvoran za bingo sedaj skršajo spremeniti v igralne salone, razvile so se stavnice, loterie in športne stave. Posledično smo se spopadli z velikim številom ljudi, ki so prišli po pomoč,« dodaja Špacapan, ki rešitev vidi v informiraju prebivalstva o pasteh, ki jih prinašajo igre na srečo, rednih socialnih in ekonomskih raziskavah, aktivnem ukvarjanju z zaposlenimi in sistemih samoprepovedi v igralnicah.

Zaradi preceprevnega števila zasvojenih s trdimi drogami, ki je vsako leto skokovito naraščalo, je novogoriška ABO začela delovati v letu 1995. Ker pa se je zlasti v zadnjih sedmih letih zelo pri njih oglašati vse več odvisnikov na srečo, med 487 odvisniki, ki so se oglasili v ambulanti, je 161 takih, ki trpijo zaradi t.i. nekemičnih zasvojenosti, so se začeli ukvarjati tudi z zasvojenostjo z igrami na srečo, internetom in glasbo. Pri njih se oglašajo ljudje s tovrstnimi težavami iz vse Slovenije, od Murske Sobote do Nove Gorice, saj drugod teh težav ne zdravijo. »Vendar smo pri tem naleteli na številne ovire,« pravi Miha Kramli, »Najizrazitejša je neurejeno financiranje, saj država nima urejenega in dogovorjenega sistemskoga pristopa, kako se spopadati s tovrstnimi težavami. Ker iz naslova sredstev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije dejavnost ni finančirana, je sredstva mogoče zagotav-

Miha Kramli (levo)
in Bernard
Špacapan

FOTO K.M.

ljati le iz proračunskih sredstev lokalnih skupnosti.« Kramli nadalje doda, da v Novi Gorici zdravljenja odvisnosti od iger na srečo in interneta ne bi mogli izvajati, če jim pri tem finančno ne bi pomagala novogoriška mestna občina, ki je tudi edina lokalna skupnost, ki sofinancira njihovo dejavnost. »Izhod iz sedanja situacije je moren le s celovito ureditvijo naloga in pristojnosti institucij sistema v Republiki Sloveniji,« opozarja Kramli. »Tudi italijanski zdravstveni sistem danes ni pripravljen, da bi odgovoril na nastale potrebe po zdravstveni obravnavi te patologije. Med prvimi deželami, ki so se odzvale na ta iziv, je prav Furlanija-Julijska krajina, kjer že več let delujejo različne javne in zasebne službe, ki nudijo možnost zdravljenja,« pravi Bernard Špacapan, ki med javnimi ustanovami izpostavlja center za zdravljenje odvisnosti v Gorici, med zasebnimi pa center za zdravljenje odvisnosti od iger na srečo pri Vidmu, ki ga vodi psiholog Rolando De Luca. Slednji

sodeluje tudi z novogoriško ABO. Ob vse večjem povpraševanju po terapijah – tako skupinskih, individualnih in bolnišničnem zdravljenju – so se v novogoriški ABO namreč po pomoč obrnili k sosedom v Italiji. »Že vrsto let sodelujemo s Špacapanom in si izmenjujemo strokovne izkušnje,« dodaja Miha Kramli. S pomočjo sosedov so že organizirali izobraževanja za zaposlene v igralniški dejavnosti in gostovanje tujih strokovnjakov. V Novi Gorici ne skrivajo želje, da bi njihova ABO postala vodilna v Sloveniji glede terapevtičkega in preventivnega dela. Zato so se preko Špacapanova povezali s centrom iz Vidma, ki je pokazal odprtost za sodelovanje na področju izobraževanja terapevtov. V Novi Gorici namreč želijo zaposliti tudi dodatnega terapevta, ki se bo v ta namen izobraževal v tujni. Po italijanskem zgledu bodo uvedli tudi t.i. SOS telefon, na številki 00386 (0)51 22 66 00 bo 24 ur dnevno dosegljivo usposobljeno osebje za pogovor o težavah posameznikov. Posebno te-

rapijo pa zagotavljajo tudi zaposlenim v igralništvu. Zaradi obsega ponudbe iger na srečo, od klasičnih do internetnih, loterije, športnih stav ipd, opažajo terapevti nujno preventivno delovanje že v osnovnih in srednjih šolah.

Kramli nadalje navaja uspešno sodelovanje s tudi z drugimi tujimi inštitucijami in strokovnjaki, ki ambulanti za zdravljenje bolezni odvisnosti v Novi Gorici omogoča dostop do novih znanj in sodobnih praks. »Uspešno sodelovanje s tujimi inštitucijami in strokovnjaki naši ambulanti prinaša možnost prevzemanja vodilne vloge pri izobraževanju potrebnega kadra ter oblikovanje preventivnih ukrepov, kot je vzpostavitev SOS telefona in supervizijske mreže za družbe, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo.« V Novi Gorici so pred kratkim izdali tudi priročnik za samopomoč pri premagovanju odvisnosti od iger na srečo, pri njegovem nastanku so sodelovali Kramli, Špacapan in Tomica Dumančić.

Katja Munih

GORICA - Koncert ob priložnosti Male Prešernove proslave Dijaškega doma

Kultura se ne izraža le z besedo

Ob 18. uri bo zaigral mladinski simfonični orkester glasbene šole iz Novega mesta - V programu klasična in narodno zabavna glasba

Simfonični orkester iz Novega mesta

Beethoven in ostali velikani klasične glasbe, pa tudi muzikal in narodno zabavne popevke. Vse to bo na programu koncerta v goriškem Kulturnem domu, kjer bo drevi potekala Malo Prešernova proslava Dijaškega doma Simon Gregorčič. Gojenci tokrat ne bodo praznovali dneva slovenske kulture z običajnim nastopom, pač pa bodo prisluhnili mladinskemu simfoničnemu orkestru iz Novega mesta.

»Malo Prešernovo proslavo prirejamo že deset let, namesto običajnega nastopa pa smo si tokrat zamisili drugačno formulo,« je povedala ravnateljica Dijaškega doma Kristina Knez in pojasnila: »Naši otroci nimajo vsak dan priložnosti, da prisluhnijo pravemu koncertu, zato smo s pomočjo društva za razvoj prostovoljnega dela iz Novega mesta povabili v Gorico mladinski simfonični orkester tamkajšnje glasbene šole. S tem želimo pokazati otrokom, da se kultura ne izraža le z besedo, pač pa da so njene poti zelo različne.« Knezova je poudarila, da je koncert namenjen tudi staršem gojencem. Zasedbo, ki jo vodi Sandi Franko, sestavlja 80 mladih izvajalcev, sedanjih in bivših učencev glasbene šole. Predstavili bodo glasbeni program, ki so ga 8. februarja izvajali na kulturni proslavi v Novem mestu. Koncert, ki se bo začel ob 18. uri, bo sestavljen iz treh delov. Prvi bo namenjen klasični glasbi, v drugem bo publike prisluhnila instrumentom in dvema solistoma, tretji del pa bo posvečen narodno zabavni glasbi. Dijaški dom prireja pobudo v sodelovanju z ludoteko Pikanogavička, Kulturnim domom, športnim združenjem Dom in Zvezo slovenskih kulturnih društev. Ob gojencih in starših je na koncert vabljenaja najširša javnost. (Ale)

PEVMA

Ogorčenje zaradi zamrznitve delovanja

Klub zamrznitve uradnega delovanja krajevnih svetov je pred dnevi zasedal mali parlament, ki mu predseduje Lovrenc Persoglia in so ga pred letom dni na zakonitih volitvah izvolili prebivalci Pevme, Oslavja in Štmavra. Prav iz tega podatka je izhajalo ogorčenje svetnikov, ki se nikakor ne morejo strinjati z nasilnim postopkom, ki so ga višje oblasti uporabile pri ukinjanju izvoljenih teles. Pevmski svet sicer razume, da majhna občina, kot je Gorica, ne more imeti toliko podteles, nikakor pa se ne more strinjati z uporabljenimi nedemokratičnimi metodami, ki spominjajo na druge nič kaj prijetne čase. S tem ukrepop je bil krajevni skupnostim, posebno še tistim, ki niso direktno povezane z mestnim jedrom, odvet z tisti kanček avtonomije, ki so jim ga krajevni svet nudili. Prebivalstvo je navezano na svoje krajevne svete, saj v njih ne vidi le sredstva za urejanje upravnih zadev, temveč jih je osvojilo tudi kot center, okrog katerega gravitira marsikatera kulturna, spominska ali družbena dejavnost. To velja zlasti za vasi na desnem bregu Soče, ki zaradi majhnosti ne premorejo močnih kulturnih ali športnih sredin. Krajevni svet pa jim je bil v oporo in je bil pobudnik mar-

LOVRENC
PERSOGLIA

BUMBACA

sikatere prireditve, proslave ali kulturnega večera. Zamrznitev sicer še ne pomeni ukinitev, nastala negotovost pa vseeno spravlja v izredno nelagoden položaj ljudi, ki so svoj prosti čas žrtvovali za dobrobit skupnosti. Z nastalo situacijo se bodo najbrž še bolj zapletle tudi zadeve okrog dograditve športno-rekreacijskega središča v Pevmi. Do sedaj je prav krajevni svet stalno sledil raznim fazam projekta in bi po odprtju objekta postal tudi njegov upravitelj. Kako bo sedaj, ne zna nihče povedati. Svetniki so vsekakor izrazili upanje, da bodo pristojne oblasti ponovno preverile umestnost restriktivnih ukrepov in omogočile izvoljenim telesom, da svoje delo opravljajo še naprej, vsaj do zapadlosti mandata.

Kakor koli že so svetniki brez uradnega zapisnika vzeli v pretres številne probleme, ki zadevajo tri vasi na desnem bregu Soče. Obravnavali so nekatere nedorečnosti glede usadov v Štmavru, ki včasih ogrožajo varnost ljudi, izdelali predloge, v katerih pozivajo občinsko upravo, naj nakaže sredstva za že dogovorjena popravila in vzdrževalne posege na sedežu sveta v Pevmi, izdelali so tudi kratek seznam manjših posegov, ki naj bi jih opravile razne občinske službe. Gre za ureditev dvorišča v pevmskem vrtcu ter za nekatera popravila na cestah in pločnikih. Svet bo tudi opozoril pristojno službo, da naj na pevmskem pokopalnišču ne odstrani nekaterih grobov zgodovinske vrednosti, ki jim je zapadla koncesija. Na koncu so se svetniki obvezali, da bodo upoštevali županovo priporočilo in nadaljevali z delom, pa čeprav brezplačno in brez zagotovljenih sredstev, ki so bila do sedaj dodeljena krajevnim svetom. (vip)

Odprije razstave

V Mestni galeriji Nova Gorica bo danes ob 19. uri odprtje pregledne razstave primorskega umetnika (kiparja, fotografa, medijskega umetnika) Bojanja Štokdja, ki je živel in ustvarjal v Novi Gorici. Na razstavi, ki je nastala v sodelovanju z Mestno galerijo Ljubljana, bodo med drugim na ogled Štokdjevi kipi, objekti, fotografije in video, ki bodo poskušali pokazati kompleksnost umetnikovega ustvarjanja. Razstava bo odprta do 7. marca.

65-letnica zasedanja OF

Krajevna skupnost Kromberk-Loke in Združenje borcev za vrednote NOB - Krajevna organizacija Kromberk-Loke prirejata proslavo ob 65. obletnici zasedanja prvega pokrajinskega plenuma OF za Primorsko. Tedaj ga je pripravil dr. Aleš Bebler, poverjenik CK KPS iz izvršnega odbora OF za slovensko Primorje. Zasedanje je bilo 14. februarja 1943 v Lokah, in hiši št. 11, pri Pavlinovih. Udeleženci so se z resolucijo opredelili za program OF. Proslava bo jutri, 16. februarja, ob 14. uri pri Pavlinovih v Lokah št. 11. Pozdravno besedo bo imela Katja Gorjan, podpredsednica sveta krajevne skupnosti, in Mirko Brulc, župan mestne občine Nova Gorica, slavnostni govor pa Anton Bebler. V kulturnem programu bodo sodelovali MPZ Kromberški Vodopivci, učenci osnovni šol Miloške Štrukelj in Frana Erjavca. Zaključno besedo bo imel Martin Mačus, predsednik ZB za vrednote NOB - Krajevna organizacija Kromberk-Loke. Prireditve bo potekala v sodelovanju novogoriške mestne občine in Območne ZB za vrednote NOB Nova Gorica. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU

DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU

RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

Gledališče

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU:

»SiparioRagazzi« 17. februarja ob 16. uri »Lo scarabeo d'oro«; »SiparioProsa«: 25. februarja ob 21. uri »Rumori fuori scena« (Michael Frayn); informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. N. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

ZIMSKI POPOLDNEVI, niz gledaliških predstav za otroke v priredbi CTA: v soboto, 16. februarja, ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici skupina Clac Teatro iz kraja Santa Lucia di Cesena z igro »Scale a vela & orologi a soffio«.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parlami d'amore«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Casos calmo«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.10 »30 giorni di buio«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.50 - 21.30 »Cous Cous«.

Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Asterix alle Olimpiadi«.

Rumena dvorana: 17.45 - 22.30 »La guerra di Charlie Wilson«; 20.00 »Into the Wild - Nelle terre selvagge«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parlami d'amore«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Casos calmo«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Asterix alle Olimpiadi«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.10 - 22.15 »30 giorni di buio«.

Dvorana 5: 17.50 - 21.15 »Into the Wild«.

NOVA GORICA: 18.00 »Čebelji film«; 20.15 »Ti, ki živiš«.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ prireja odprtje razstave Žarka Vrezca v galeriji Zorana Mušiča na Gradu Dobrovo v danes, 15. februarja, ob 19. uri; o avtorju bo govoril Milček Komel.

NA GORIŠKEM GRADU bo do 24. februarja na ogled razstava z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«; od torka do nedelje med 9.30 in 17.30, informacije na tel. 003865-3300912 ali info@mostovna.com.

NA MIRENSKEM GRADU, v dvorani Gnidovčevega doma je na ogled razstava keramik z naslovom Zemlja; razstavlja Michele Petruz, mladi umetnik iz Doberdoba; do 15. aprila vsak dan od 16. do 18. ure; informacije na tel. 003865-3984300.

RAZSTAVA »UNODIDUE« je na ogled v knjigarni Equilibri v ul. Seminario v Gorici in v E.QU. v ul. Oberdan v Gorici. Skupaj razstavlja slikarja Manuel Grossi in Nicola La Rovere; na ogled bo do 27. februarja po urniku odprtje knjigarne.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo do 22. februarja na ogled samostojna razstava grškega slikarja Andreasa Karaghorgisa z naslovom »Poklon mojemu otoku: Santorini«; od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V GALERIJI DRŽAVNE KNJIŽNICE v ulici Mameli v Gorici bo do 23. februarja na ogled razstava dragocenih knjig in rokopisov, ki so jo odprli v okviru mednarodne pobude »Dedičina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«; od ponedeljka do petka 10.-18.30, ob sobotah 10.-13.30.

V GORIŠKI SINAGOGI v ul. Ascoli je na ogled razstava z naslovom »1938-1945 Preganjane Judov v Italiji«. Razstava v organizaciji združenja Prijatelji Izraela in občine Gorica bo odprt ob torkih in četrtekih med 17. in 19. uro ter vsako drugo nedeljo v mesecu med 10. in 13. uro; informacije na tel. 0481-532115.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled mednarodna razstava z naslovom Vojna in mir - Spomini in spomeniki; do 2. marca med prireditvami in po domeni.

V MESTNIH GALERIJAH NOVA GORICA na trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo danes, 15. februarja, ob 19. uri odprtje razstave z naslovom Potovanje po delu Bojana Štoklja; na ogled bo do 7. marca od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V OBČINSKIH DVORANAH ANTICHE MURA v ul. F.lli Rosselli v Tržiču bo v organizaciji Občinske galerije sodobne umetnosti v Tržiču danes, 15. februarja, ob 19. uri odprtje fotografike razstave z naslovom Fruž 02: nova generacija umetnikov v deželi. Razstavljalci bodo Serena Salvadori, Anna Bandelli, Alessandra Bincoletto, Teresa Cos, Marina Feretti in Federica Valvassori; do 28. februarja vsak dan med 16. in 19. uro, vstop prost.

V OBČINSKIH GALERIJAH SODOBNE UMETNOSTI v Tržiču bo do 17. februarja na ogled razstava »IM02 - L'immagine sottile«; od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro; informacije na tel. 0481-494369.

V PALAČI ATTEMPS-PETZENSTEIN v Gorici bo do 24. marca na ogled razstava »Abitare il Settecento«; od torka do nedelje med 9. in 19. uro, informacije na tel. 0481-547541.

V PILONOVİ GALERIJI v Ajdovščini je na ogled razstava arhitekta Svetozarja Križaja, rojenega v Ajdovščini. Prirejajo jo ob 30-obljetnici postavitve stalne zbirke v Pilonovi galeriji, ki jo je Križaj urebil in oblikoval ter zanjo bil leta 1976 nagrajen s Plečnikovo nagrado; do 7. marca od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih, informacije na tel. 003865-368917.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO vabi v nedeljo, 2. marca, na 30. spominski pohod na Arikovo peč na Košček; informacije in prijave ob uru kosila na tel. 882079 (Vlado).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 8. marca, na dan žena v Abano in okolico; informacije in vpisovanje pri Mili (tel. 0481-78398), v goštinstvu pri Ivici (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Koncerti

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici bo danes, 15. februarja, ob 18. uri v organizaciji združenja Panta rhej klavirski koncert Carla Tommasija z naslovom »Segreti e simpatie: la musica dei quattro elementi«.

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes, 15. februarja, ob 22. uri rock koncert štiričlanske slovenske skupine Tide; informacije na tel. 003865-3300912 ali info@mostovna.com.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 20. februarja, ob 20.30 koncert Zorana Predina & Gypsy Swing Band; informacije v Kulturnem domu (tel. 0481-33288, »info@kulturnidom.it«).

VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDRUŽENJA LIPIZER: danes, 15. februarja, ob 20.45 v deželnem avditoriju v Gorici klavirski recital Simoneja Pedronija; informacije v turistični agenciji IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), v Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) in v uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).

ZA KONCERTNO SEZONO 2007-2008 v organizaciji SCGV Emil Komel, Združenja cerkvenih pevskih zborov v Kulturnega centra Lojze Bratuž bo v četrtek, 21. februarja, ob 18. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici klavirski recital nagrajenca na 7. mednarodnem tekmovanju v klavirski interpretaciji Giuliano Pecar 2007 Timura Gasratova iz Ukrajine. Izvajal bo skladbe Brahmsa, Schumann, Prokofjeva, Liszt-Horowitza.

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorica classica«: v soboto, 16. februarja, ob 17. uri v palači Attems-Petzenstein v Gorici bodo nastopili flavist Giorgio Samar, klavijembalist Fabio Cadetto in violončelist Andrea Musto.

ZSKD IN JSKD vabita na 14. Revijo kraških pihalnih godb v soboto, 16. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah: nastopajo godbeno društvo Prosek, pihalni orkester Ilirska Bistrica, godbeno društvo Viktor Parma Trebče; v nedeljo, 24. februarja, ob 17. uri v gledališču Verdi v Miljah: nastopajo pihalni orkester Ricmanje, pihalni orkester Divača, godbeno društvo Nabrežina.

IZLETI

DRUŽABNI AVTOBUSNI IZLET NA BIŽELJSKO - Srečanje deklet iz Soške doline s slovenskimi fanti iz Italije bo v soboto, 16. februarja; informacije na tel. 328-7599640 (Paolo).

IZLET V BRDA v organizaciji Krmanske enoteke bo v tork, 4. marca, z odhodom avtobusa ob 9.30, z obiskom kleti Movia, Klinec Medana, gradu Dobrovo, kleti Dobrovo in Bjana, utrdbe na Šmartnem in večerje pri Bužinelu; informacije na tel. 0481-630371.

KRVODAJALCI IZ SOVODENJ organizirajo od 1. do 4. maja izlet v Marke (Ancona, Macerata, Recanati, Loreto, Ascoli Piceno, Offida in Urbino); vpisovanje do konca februarja ob sredah od 16.30 do 17.30 v Gabrijah na sedežu društva; informacije ne bodo vzelni v poštev. Za to se obračajo tudi na te, ki so že vložili prošnjo, vendar brez ankete in projektnega obrazca, da jo dopolnijo do aprilskega roka. Tudi letos pa bo zapadel 30. junija rok za prošnje, ki jih bodo vložile šole iz goriške pokrajine ali društva, angažirana na šolskem področju. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Fundacije v ulici Carducci v Gorici ali pa na spletni strani www.fondazionecarigno.it. Hkrati obvešča, da so bile vnešene nekatere spremembe v pravilnik, ki zadevajo namembnost delovanja prisilcev. Prošnje za prispevek je treba oddati do 30. aprila letos, h katerim bo moral prisilec priložiti izpolnjeno informativno anketno za letošnje leto in projektne obracec 2008. Prošenj z nepopoln dokumentacijo ne bodo vzelni v poštev. Za to se obračajo tudi na te, ki so že vložili prošnjo, vendar brez ankete in projektnega obrazca, da jo dopolnijo do aprilskega roka. Tudi letos pa bo zapadel 30. junija rok za prošnje, ki jih bodo vložile šole iz goriške pokrajine ali društva, angažirana na šolskem področju. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Fundacije v ulici Carducci v Gorici ali pa na spletni strani www.fondazionecarigno.it. Hkrati obvešča, da so bile vnešene nekatere spremembe v pravilnik, ki zadevajo namembnost delovanja prisilcev. Prošnje za prispevek je treba oddati do 30. aprila letos, h katerim bo moral prisilec priložiti izpolnjeno informativno anketno za letošnje leto in projektne obracec 2008. Prošenj z nepopoln dokumentacijo ne bodo vzelni v poštev. Za to se obračajo tudi na te, ki so že vložili prošnjo, vendar brez ankete in projektnega obrazca, da jo dopolnijo do aprilskega roka. Tudi letos pa bo zapadel 30. junija rok za prošnje, ki jih bodo vložile šole iz goriške pokrajine ali društva, angažirana na šolskem področju. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Fundacije v ulici Carducci v Gorici ali pa na spletni strani www.fondazionecarigno.it. Hkrati obvešča, da so bile vnešene nekatere spremembe v pravilnik, ki zadevajo namembnost delovanja prisilcev. Prošnje za prispevek je treba oddati do 30. aprila letos, h katerim bo moral prisilec priložiti izpolnjeno informativno anketno za letošnje leto in projektne obracec 2008. Prošenj z nepopoln dokumentacijo ne bodo vzelni v poštev. Za to se obračajo tudi na te, ki so že vložili prošnjo, vendar brez ankete in projektnega obrazca, da jo dopolnijo do aprilskega roka. Tudi letos pa bo zapadel 30. junija rok za prošnje, ki jih bodo vložile šole iz goriške pokrajine ali društva, angažirana na šolskem področju. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Fundacije v ulici Carducci v Gorici ali pa na spletni strani www.fondazionecarigno.it. Hkrati obvešča, da so bile vnešene nekatere spremembe v pravilnik, ki zadevajo namembnost delovanja prisilcev. Prošnje za prispevek je treba oddati do 30. aprila letos, h katerim bo moral prisilec priložiti izpolnjeno informativno anketno za letošnje leto in projektne obracec 2008. Prošenj z nepopoln dokumentacijo ne bodo vzelni v poštev. Za to se obračajo tudi na te, ki so že vložili prošnjo, vendar brez ankete in

SRBIJA - Odločitev naj bi potrdil parlament v ponedeljek ali v torek, dan ali dva po razglasitvi

Vlada vnaprej razveljavila razglasitev neodvisnosti Kosova

Ozadevi sinoči razpravljal tudi VS ZN - Kosovski premier Thaci pa je potrdil, da priprave na neodvisnost redno tečejo

EVROPSKA UNIJA Jutri zelena luč za civilno misijo na Kosovu

BRUSELJ - EU bo dokončno pravno odločitev o napotiti misiji na Kosovo sprejela v noči s petka na soboto, začetek nameščanja pa je predviden zelo kmalu po ponedeljkovem zasedanju zunanjih ministrov EU v Bruslu, so včeraj povedali diplomatski viri EU. "Misija je - če bo tako božja volja - podpisana in zapečatena," so poudarili.

Zadnji pravni dokument o misiji bo tako s t.i. tih proceduralno sprejet v soboto zgodaj zjutraj, še pred razglasitvijo neodvisnosti Kosova, napovedano za nedeljo. Nameščanje sodnikov in policistov na Kosovu pa se bo začelo nekaj dni pozneje in bo trajalo 120 dni, po izteku katerih bo misija začela delovati.

Na pričakovanju razglasitev neodvisnosti Kosova pa se bo EU v ponedeljek odzvala s politično izjavo ali sklepi o priznavanju neodvisnosti, ki pa ne bodo zavezujoci za države članice, so pojasnili diplomatski viri EU. Težko si je predstavljati, da bi katera evropska država Kosovo priznala pred ponedeljkom, so dodali.

V tej politični izjavi ali sklepih - verjetnejša je sicer prva, ker bi se tako članicom EU lažje pridružile zainteresirane tretje države - naj bi se celotna EU med drugim posebej zavezala k prihodnji vpetosti Kosova v proces stabilizacije in pridruževanja, kar naj bi bilo nadomestno za uspeh pri doseganju enotnega priznanja EU.

EU naj bi priznala dejstvo, da vse države ne bodo priznale Kosova, odprt po še ostaja, s kakšno formulo, so pojasnili viri. Države, ki odprt nasprotujejo priznanju, so Ciper, Romunija, Slovaška, Španija in Grčija. Vendar sta med tistimi, ki bi raje priznanje pod okriljem ZN, tudi Malta in Portugalska, nekje vmes pa tudi Avstrija in Madžarska, so povedali. (STA)

Nemški vojak Nato v Prizrenu na Kosovu

BEOGRAD - Srbska vlada je včeraj sprejela odločitev, s katero razveljavlja razglasitev neodvisnosti Kosova. Odločitev bo stopila v veljavno v primeru razglasitve neodvisnosti pokrajine, vlada pa jo je poslala še v sprejem parlamentu, ki naj bi se sestal v ponedeljek ali torek. Za nično je Beograd že razglasil tudi napotitev misije EU na Kosovo.

Vlada je na seji sprejela odločitev o "razveljavitvi protipravnih aktov začasnih organov Kosova o razglasitvi neodvisnosti", ker kršijo suverenost in ozemeljsko celovitost Srbije. Ti akti pomenijo "nasilno in enostransko odcepitev dela ozemlja Srbije in so zato neveljavni in nični", nimajo pa niti nobenega pravnega učinka v Srbiji niti v mednarodni pravni ureditvi, piše v odločitvi vlade, ki jo je v celoti objavila srbska tiskovna agencija Tanjug.

Vlada je z odločitvijo potrdila tudi, da "so Srbijci vsi državljeni Kosova, ki priznavajo srbsko državo", enakopravni državljeni Srbije in da "imajo polno pravico, da ne priznajo nezakonitih aktov o razglasitve neodvisnosti".

Na podlagi parlamentarne resolucije o zaščiti suverenosti Srbije, v kateri so poslanci zapisali, da EU ne more priti na Kosovo "brez ustrezne odločitve Varnostnega sveta ZN", je vlada v odločitvi za "nične" razglasila tudi "vse odločitve organov

EU o napotiti misije na Kosovo". "Kot protipravne te odločitve za Srbijo nimajo nobenega pravnega učinka in ne pomenijo nikakrsne obvezbe Srbije do EU," piše v odločitvi srbske vlade.

Vlada tudi zahteva sklic nujne seje Varnostnega sveta ZN, na kateri bi razveljavili akte o razglasitvi neodvisnosti Kosova. Od vseh članic ZN pa "zahteva", da spoštujejo njenou suverenost in ozemeljsko celovitost v skladu z mednarodnim pravom, Ustanovno listino ZN in resolucijo VS ZN 1244 o Kosovu, piše v odločitvi, ki bo stopila v veljavno z dnem objave v uradnem listu.

Sicer pa je o zadevi pozno sinfoči že razpravljal VS ZN, kako je izredno zasedanje potekalo, pa ne moremo poročati, saj se je odvijalo, ko smo že zaključili redakcijo dnevnika.

Kosovski premier Hashim Thaci je medtem včeraj v Prištini napovedal, da razmišljajo o tem, da bi neodvisnost pokrajine proslavili ob zvokih Beethovenove devete simfonije, Ode radosti, himne Evropske unije. Ne da bi povedal, kdaj bo Priština razglasila neodvisnost, je Thaci zagotovil, da so sprejeli vse potrebne ukrepe, še posebej v območjih, kjer so Srbi manjšina, za zagotovitev "mirnega poteka" razglasitve neodvisnosti, proslave pa naj bi potekale samo do polnoči.

Bush podpisal zakon o stimulacijskem paketu

WASHINGTON - Ameriški predsednik George Bush je v sredo svečano podpisal zakon o stimulacijskem paketu za opotekajoče gospodarstvo, kar pomeni, da bo večina ameriških davkopalcev meseca maja začela dobivati od ministrstva za finance čeke za 600 dolarjev, z željo Washingtona, da jih takoj zapravijo.

Bela hiša, kongres, zvezne rezerve in večji del ekonomistov menijo, da bo takšno zapravljanje vzpodbudilo gospodarsko rast, ki škripa zaradi nadaljevanja nepremičinske krize, iz katere izhajajo vse druge težave. Anketna ameriška tiskovna agencija AP je pokazala, da bo največji del Američanov raje plačal stare dolgovne, le 19 odstotkov pa se jih misli podati na "noro zapravljanje", kot upa oblast. Stimulacijski paket, ki ga je Bush podpisal ob prisotnosti vseh, ki v Washingtonu kaj pomenijo, znaša 168 milijard dolarjev.

ECB se boji upočasnitve gospodarske rasti

FRANKFURT - Evropska centralna banka (ECB) v svojem rednem mesečnem poročilu za februar opozarja, da je negotovost glede pričakovane gospodarske rasti neobičajno visoka, tveganja pa so na strani upočasnjevanja gospodarske rasti, na katero bi negativni vpliv utegnil imeti pretresi na finančnih trgih. "Gre predvsem za tveganje, da bodo sedanja dogajanja na finančnih trgih imela večji vpliv na pogoje financiranja in gospodarsko klimo, kot je pričakovano, kar bi negativno vplivalo na svetovno rast in rast v območju z evrom," opozarja ECB. ECB ocenjuje, da bo v prihodnjem obdobju upočasnjevanje gospodarske rasti v nekaterih najpomembnejših trgovinskih partnericah območja z evrom verjetno prizadelo realno rast BDP v letu 2008, na kar kaže že umirjanje gospodarske rasti v zadnjem četrtletju 2007, vseeno pa bo po ocenah ECB rast predvidoma še naprej podpiralo domače in tuje povraševanje.

Grčijo stresel močan potres

ATENE - Jug Grčije je včeraj stresel močan potres, ki je prestrail prebivalstvo. Potres, ki je imel žarišče južno od manjšega pristaniškega mesta Methoni v Sredozemlju, so čutili tudi na Kreti, v Atenah in celo v Kairu, po sedanjih podatkih pa ni terjal žrtv. Po ocenah seismološkega instituta v Atenah je imel potres, ki je tla stresel opoldne po lokalnem času, jakost 6,5.

LIBANON - Včeraj dva množična shoda v Bejrutu ob izrednih varnostnih ukrepih

Del Libanoncev žaloval za nekdanjim premierom Haririjem, del pa za vodjo Hezbollaha Mughniehom

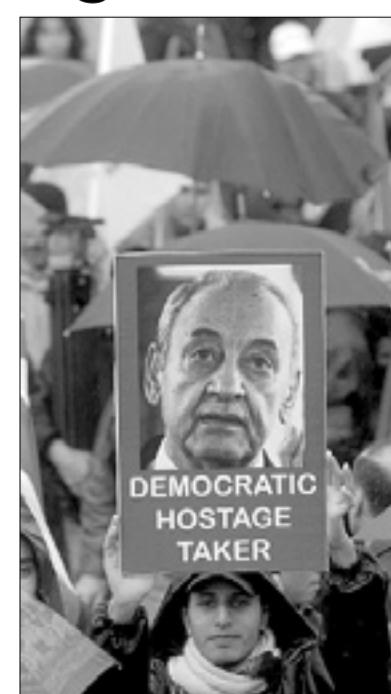
BEJRUT - V libanonski prestolnici Beirut se je včeraj več sto tisoč provladno in prozadno usmerjenih Libanoncev zbralo na zborovanju ob tretji obletnici umora nekdanjega premiera Rafika Haririja. Nekaj kilometrov vstran so se množično zbrali tudi privrženci opozicijskega gibanja Hezbolah na pogrebu v torki ubitega Imada Mughnieha, enega od vodil Hezbolah.

Zaradi zborovanj, ki sta bila odraža globoke razdeljenosti libanonske družbe, in zaradi strahu pred spopadi med njunimi udeleženci, so oblasti udeležence spominske zborovanja za leta 2005 umorjenega premiera Haririja v središču mesta zavarovale z 8000 vojaki in policisti. Na pomembnejših cestah in križiščih so postavili zapore z oklepni virili, udeležence zborovanja pa so še dodatno zavarovali z bodečo zico.

Medtem se je množica privržencev Hezbolah na jugu Bejruta udeležila pogreba Mughnieha, ki je vodil enoto za posebne operacije tega proiranega gibanja. Bil je tudi na ameriškem seznamu najbolj is-

kanih oseb zaradi vloge v vrsti napadov na ameriške in izraelske cilje v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. Mughnieh je bil ubit v torki zvečer v eni od stanovanjskih četrti v sirske prestolnici Damask v napadu z avtomobilom bombo. Hezbolah in njegov ten sen zaveznik Iran sta odgovornost za napad pripisala Izraelu, kar je slednji zanikal, ob tem da ni skrival zadovoljstva ob njegovih smrti. Smrt Mughnieha so pozdravile tudi ZDA.

Pogreba se je ob visokih predstavniki Hezbolahudeležil tudi iranski zunanjinski minister Manušer Motaki, ki je sožalje svojcem izrek v spremstvu libanonskega zunanjega ministra Fawzija Saloukha. V sožalju, ki ga je izrek v imenu iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinedžada, je izpostavil tesne vezi Teherana in Hezbolah. Poudaril je tudi, da Mughnieh ni ne prvi ne zadnji mučenec in da jih bo "še na milijone". Dodal je, da pomeni njegov umor "še en sramoten madež na zgodovini sionizma in njegovih zaščitnikov v svetu". Vodja Hezbolah, ki živi v izgnanstvu, Hasan Nasralah je v govoru, ki so ga predva-

Žalovanje za Haririjem

TRŽAŠKI TEATER ORAZIO BOBBIO - Do nedelje, 24. februarja
Drevi Goldonijev umetniški manifest »Il teatro comico«

Med kakovostnimi predstavami, ki jih tržaško zasebno gledališče Orazio Bobbio ponuja svojim abonentom v letošnjem gledališkem programu, najdemo tudi eno prvih Goldonijevih komedij z naslovom *Il teatro comico*, ki je po svoje umetniški manifest beneškega komedio-

graфа. Režijo je podpisal Marco Bernardi, v glavnih vlogah pa bosta nastopila Patrizia Milani in Carlo Simoni.

Predstavo bodo drevi ob 20.30 v tržaškem teatru odigrali člani italijanskega Stalnega gledališča iz Bocana, v Trstu pa bo gostovala vse do ne-

delje 24. februarja. Vstopnice si lahko interesi zagotovijo pri blagajni gledališča (tel. 040/390613 ali 040/948471) ali pri Ticket pointu na Korzu Italia 6/c (tel. 040/3498276 ali 040/3498277) oziroma na spletnih straneh www.vivaticket.it in www.contrada.it.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 15. februarja ob 20.30 / Prešernova proslava z naslovom »Kje, domovina, si?«. Župančičeve Dumo v sliki, besedi, plesu in glasbi oblikujejo mladi recitatorji in plesalci SKK-a in MOSP-a, igralci Radijskega odra, MePZ Mačkolje, solisti Martina Feri, Andreja Štucin in Nikolaj Bukavec ter orkester pod vodstvom Iztoka Cergola. Režiser je Gregor Tozon, slavnostni govornik pa Luigia Negro, predsednica društva Razajanski dum. Prost vstop!

V soboto, 23. februarja ob 16.30 / v okviru niza Zimski popoldnevi, Teatro del Buratto (Milan) »Giocagiocattolo«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Elio Petri: »Roma ore 11« / gledališče Mitipretese / gledališče Eliseo; igrajo: Anna Gualdo, Manuela Mandracchia, Sandra Toffolatti in Mariangeles Torres. V nedeljo, 17. februarja, ob 20.45.

VIDEM

Teatro Palamostre

Elio Petri: »Roma ore 11« / gledališče Mitipretese / gledališče Eliseo; igrajo: Anna Gualdo, Manuela Mandracchia, Sandra Toffolatti in Mariangeles Torres. Jutri, 16. februarja ob 21.00.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Italo Svevo: »La rigenerazione« / Nastopa Stalno gledališče Il Rossetti v režiji Antonia Calende. Na sporednu do 17. februarja ob 20.45.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Jutri, 16. in v četrtek, 21. februarja ob 20.00 / »Duohtar pod mus«.

V sredo, 20. februarja ob 20.00 / Vasilij V. Sigarev: »Ahaver«. Gostuje SNG Drama Ljubljana.

PORTOROŽ

Auditorij

V soboto, 23. februarja ob 20.00 / Boris Kobal: »Evrofilija«, nastopa Slovensko ljudsko gledališče Celje.

PIRAN

Gledališče Tartini

Danes, 15. februarja ob 20.00 / Maja Gal Štramar: »Alma Ajaka«, monodrama.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 15. februarja - 19.30-21.30 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

Jutri, 16. februarja ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V torek, 19. februarja - 19.30-21.20 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V sredo, 20. februarja - 11.00-12.50 in 19.30-21.20 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

»Iris«, Pietro Mascagni / v okviru operne in baletne sezone 2007-2008 / jutri, 16. februarja ob 17.00, v nedeljo 17. februarja ob 16.00, v torek, 19. in v sredo 20. februarja ob 20.30.

Gledališče Rossetti

V ponедelјек, 18. februarja ob 20.30 / V priredbi tržaškega koncertnega društva, Paul Lewis - klavir.

Tato Russo: »Masaniello«, muzikal /

Urnik: v sredo, 20., v četrtek, 21. in v petek, 22. februarja ob 20.30, v soboto, 23. ob 16.00, in 20.30 ter v nedeljo, 24. februarja ob 16.00.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 17. februarja ob 18.00 / SKD

Tabor in ZSKD - »Openska glasbena srečanja«, koncert v sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije - »Cikel

GM oder« in Glasbenim julijem - »Tekmovanje Primož Ramovš«.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 15. februarja ob 18.00 / Mala Prešernova proslava / »Sinfonični orkester iz Novega Mesta«.

V sredo, 20. februarja ob 20.30 / koncert v sklopu Across the border / »Zoran Predin & Gypsy Swing Band«.

V soboto, 23. februarja ob 20.30 / koncert v sklopu Across the border / »Koncert albanske glasbe«.

Kulturni center Lojze Bratuž

V četrtek, 21. februarja ob 18.00 / V okviru koncertne sezone 2007/08 - klavirski recital nagrajenca na 7. mednarodnem temovjanju v klavirski interpretaciji Giuliano Pečar 2007 - Timur Gasratov, Ukrajina.

Auditorij

Danes, 15. februarja ob 20.45 / Recital pianista Simoneja Pedronija.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V pondeljek, 18. februarja ob 20.45 / Nastop pevskega zboru Chor Accentus. Dirigent: Laurence Equilbey.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V tork, 19. februarja ob 20.00 / Koncert za zaljubljene - Zoran Predin Gipsy Swing Band.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 15. februarja ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

V četrtek, 21. februarja ob 20.00, Gallusova dvorana / »Scherezada«. Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: En Shao.

Gospodarsko razstavišče

Sergej S. Prokofjev: »Romeo in Julija« / Urnik: danes, 15. ob 15.00, jutri, 16. ob 19.30, v tork, 19. ob 12.00, v četrtek, 21. in v petek, 22. februarja ob 19.30.

KOROŠKA

CELOVEC

Dom glasbe

V nedeljo, 2. marca ob 14.30 / Koroška poje, ob 100-letnici rojstva dr. Frančeta Cigana. Vstopnice v predprodaji v pisarni Krščanske kulturne zveze, 10.-Oktoberstrasse 25/3, Celovec, tel. 0463-516243, e-mail: office@kkz.at, v Mohorjevi knjigarni, v knjigarni Haček ter eno uro pred koncertom.

razstava Matjaža Hmeljaka z naslovom: »Po-mojski iz-rezki«. Urnik razstave, od pondeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt v zimski sezoni samo po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraška-hisna.com.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma je do 22. februarja na ogled samostojna razstava grškega slikarja Andreasa Karaghorgisa z naslovom »Poklon mojem otoku: Santorini«; Urnik: v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V Kulturnem centru Lojzeta Bratuža je na ogled mednarodna razstava v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči »Vojna in mir - Spomini in spomeniki«. Razstava bo na ogled do 29. februarja ob prireditvah in po dogovoru.

V Državni knjižnici v Ul. Mameli bo do 23. februarja na ogled razstava z naslovom »L'eredità di Cirillo e Metodio attraverso testi e manoscritti« od pondeljka do petka med 10.00 in 18.30, ob sobotah med 10.00 in 13.30, za vodene obiske je razstava na ogled tudi ob nedeljah med 16. in 19. uro; informacije na tel. 0481-580210.

Na goriškem gradu bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

Knjigarna Equilibri (Ul. Seminario in v E.Q.U. v Ul. Oberdan): do 27. februarja je na ogled razstava »Unodidue«. Razstavlja slikarja Manuel Grossu in Nicola La Rovere.

TRŽIČ

Občinska galerija sodobne umetnosti: do 17. februarja bo na ogled razstava »IM02 - L'immagine sottile«, odprta od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro. Informacije na tel. 0481-494369.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja bo razstavljal slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotić.

SEŽANA

Kosovelov dom: v pondeljek, 18. februarja ob 18.00 bo v Mali galeriji Mira Kranjca odprtje razstave slik Ide Rebusa.

AJDOVŠČINA

V Pilonovi Galeriji je na ogled razstava arhitekta Svetozara Križaja, rojenega v Ajdovščini. Prirejajo jo ob 30-obljetnici postavitev stalne zbirke v Pilonovi galeriji, ki jo je Križaj urebil in oblikoval ter zanj bil leta 1976 nagrajen s Plečnikovo nagrado; do 7. marca od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, pondeljkih in praznikih, informacije na tel. 003865-3689177.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk od pondeljka do petka od 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Svetiha Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od pondeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najavljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija (Trg Edvarda Kardelja 5): danes, 15. februarja, ob 19. uri odprtje razstave z naslovom Potovanje po delu Bojana Štoklja; na ogled bo do 7. marca od pondeljka do petka od 9.00 do 18.30, ob sobotah od 9.00 do 13.00.

IDRIJA

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00. Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobaridski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Cankarjev dom / v Veliki sprejemni dvorani bo do 28. februarja na ogled razstava Petra Gabrijelčiča »Mostovi«.

NAŠ POGOVOR - Ta čas najboljši slalomist italijanske vrste Južni Tirolec Manfred Moelgg

»Avstrije je vedno užitek premagati, ker so najboljši«

Tudi Južni Tirolci imajo svoje zamejsko prvenstvo - Pomanjkanje denarja pesti predvsem trenerje

Požrtvovalen, iskren in delaven. Tako se nam je na včerajšnji tiskovni konferenci v hotelu Al Sole v Beli peči pri Trbižu, kjer te dni trenira (včeraj jih je obiskala tudi Mladinina smučarka Meri Perti), opisal član moške italijanske smučarske reprezentance Manfred Moelgg, ki bo v nedeljo pri Zagrebu na Hrvaškem lovil prvo slalomsko zmago v svoji karieri. Južni Tirolec (njegov naglas ni izrazito nemški) je doslej v letošnji sezoni že petkrat stopil na zmagovalni oder. Zadnjič je na slalomski preizkušnji v Garmisch Partenkirchnu zasedel drugo mesto.

»Ne obupujem in prepričan sem, da bodo prej ali slej trdo delo ter treningi poplačani. Vsi me sprašujejo, kdaj bom osvojil to prvo mesto. Tekmeci so zelo močni in vsakič se je treba maksimalno potruditi. Jaz dam vedno vse od sebe. Ni lahko. Mogoče pa bom na najvišjo stopničko stopil že v nedeljo na Hrvaškem (smeh). Nikoli se ne ve,« meni 25-letni (junija bo upihnil 26 sveček) Manfred, ki živi v kraju St. Vigil in Enneberg (San Vigilio di Marebbe) na nadmorski višini 1200 metrov.

»Pri nas lahko vsakdo smuča tudi do šest mesecev na leto. To je naša prednost, nimamo pa morja, kot ga imate vi,« se je pošalil Moelgg, ki je zelo vezan na svoj rojstni kraj. Ko le more se vrne domov.

Mogoče prav zaradi te navezanosti na domači kraj, delavnosti in marljivosti ste Južni Tirolci tako uspešni in sam ponos italijanskih reprezentanc v različnih zimskih športnih disciplinah.

»Velja. Nas je kar veliko dobrih smučarjev, deskarjev, hokejistov, pa tudi sankačev kot je Armin Zöggler. So pa tudi dobrí italijanski športniki v zimskih panogah. Pri nas se veliko ljudi ukvarja s športom, tako da je čisto normalno, da se prej ali slej tudi kdo izkaže in prodre v sam vrh.«

Vaše domače športne organizacije enkrat letno nagradijo tudi najboljšega južnotirolskega športnika.

»Vsako leto. Tudi jaz sem že bil nagrajen. Zatem pa organizirajo tudi južnotirolsko smučarsko prvenstvo. In tu simbolično nagradijo južnotiolskega smučarskega prvaka (nekako kot naše zamejsko smučarsko prvenstvo op. ur.). V lanski sezoni sem to bil jaz. Tekma je bolj promocijskega značaja, vsekakor pa je zelo kakovstna, saj nastopajo tudi reprezentanti Thaler, Fill, pri ženskah pa Karbonova, moja sestra Manuela itd. Vse skupaj pa je zelo prijetno, saj sledi velika žurka pod šotorom.«

Ali se večkrat slišita s sestro Manuelo (Moelggova tekmuje z žensko člansko italijansko reprezentanco)?

»Stalno sva v kontaktu. Ta teden bova še posebno, saj ona tekmuje v Zagrebu že v soboto (jutri) in mi bo prav gotovo podala podrobno analizo proge.«

Državni mediji o smučanju ne poročajo veliko. Kakšen poudarek pa vam dajo domači mediji na Južnem Tirolskem (npr. dnevnik Dolomiten)?

»Dajo nam res veliko poudarka in večkrat smo tudi na prvi strani. Državni mediji pa poročajo o nas le občasno. Le ko kdo zmaga. Nismo pa takoj zanimivi kot nogometniki. V Avstriji pa ni tako in športni časopisi redno poročajo o smučarskih podvigih domače selekcije.«

Kako pa o Južnih Tirolcih v dresu italijanske reprezentance poročajo mediji v Avstriji, še posebno na Severnem Tirolskem?

Manfred Moelgg je letos v slalomu že petkrat stal na najvišji stopnički zmagovalnega odra na tekmaci za svetovni pokal

ANSA

»O nas pišejo veliko. Večkrat nas tudi pokličajo. Vseeno pa so usmerjeni predvsem v poročanje o uspehih avstrijskih reprezentantov. Zanimivo pa je, da nas občinstvo vedno nagradi s pravo ovacio, ko zmagoamo kako tekmo v Avstriji. Avstrije pa je vsakič užitek premagati, saj imajo najboljšo smučarsko reprezentanco na svetu.«

Trenutno si na slalomski lestvici 2., v veleslalomu pa 5. Tvoj cilj je...

»V obeh disciplinah lahko še ciljam na osvojitev malega kristalnega globusa. V slalomu zaostajam za Francuzom Baptistem za dobrih devetde-

set točk, na veleslalomski lestvici pa me od vrha loči trideset točk. Med manino in prvo uvrščenim Albrechtom pa so še štirje smučarji. Trenutno sem v dobrni formi, tako da je še vse odprt.«

Smučarska federacija je lani bankrotirala. Kljub temu pa so vaši rezultati v letošnji sezoni zelo dobrimi. Kako to?

»Res je. Razmere za vadbo niso lahke. Večkrat se s težavo prebijemo do konca meseca. Predvsem velja to za naše trenerje, ki pa vseeno vztrajajo. Pozna se, da so veliki ljubitelji tega športa in jim ni vseeno za usodo italijanskega smučanja. Upam, da bodo naši uspehi pomagali tudi smučarski

zvezi pri iskanju novih sponzorjev. Na žalost tekme v Italiji niso dobro obiskane. Zbere se le nekaj tisoč ljudi. V Avstriji in v drugih krajih se jih zbere tudi do 45 tisoč. Tako da drugje nimajo težav s sponzorji.«

S čim pa se Manfred ukvarja v prostem času?

»V glavnem sem vedno aktiven. Ko ne smučam, rad kolesarim, hodim v naravo ali pa deskam po internetu. S sestro imava tudi spletno stran moelgg.it (odpre se najprej v nemščini, je pa troježična – še v italijanščini in v angleščini). Prostega časa pa imam res malo.«

Jan Grigic

»HUDOBIJA«

Davor Šuker kot Stipe Mesić

DIMITRIJ KRIŽMAN

Slovenci radi trdim, da smo na rod športnih fenomenov, kljub le dvem milijonom prebivalcev uspemo biti dobi ali celo odlični v mnogih panogah. Kaj bi torej lahko dejali Hrvati? Njih ni bistveno več, kake 4 milijone in pol-dvojno od nas, vendar še vedno zelo malo v svetovnem merilu.

Da primerjam športne uspehe Slovenije in Hrvaške. V nogometu niti ni treba preveč razglabljati o množih dosežkih, ki so verjetno večini dobro znani. Bolj pomembno se mi zdi tu poudariti, kakšna je »specifična teža« teh hrvaških nogometnih zmagoslavij. Ko bomo konec letošnje sezone delali seznam teh in onih zmag (in porazov), bomo zlahka ugotovili, da je hrvaška zmaga na Wembleyu in posledična izločitev Anglie iz EP eden izmed medijskih dogodkov v športni sezoni! Gremo naprej. V košarki je sedaj razmerje moči bolj ali manj izenačeno, toda, smo Slovenci kdaj imeli košarkarsko reprezentanco, ki je v fi-

*nalu Olimpijskih iger igrala proti edinemu pravemu ameriškemu dream teamu? Ne. V odbojki morda res prednjačimo Slovencem... a le s pomočjo Mateja Cernica in Lorisa Manjaja! Resda gre za manj razširjene ekipne športe, toda v roketu so Hrvati morali celo najuspešnejša reprezentanca zadnjega ducata let, v vaterpolu pa so ravno tako svetovna velesila. V posamičnih športih je slika podobna in le malo bolj ugodna nam Slovencem. Razen gimnastike, paradni slovenski olimpijski panogi, kjer Hrvati res niso konkurenčni, bi omenil veslanje, ki je ravno tako za Slovenijo vir neštetnih kolaj na pomembnih tekmovanjih. No, Hrvati so v Sydney leta 2000 bili bronasti z osmrcem, ki je v veslanju to, kar je admiralska ladja v ladjevju. Potem so tu še unikatni fenomeni, kot Janica (in Ivica) Kostelic, Goran Ivanisević, morda bo to postala še Blanka Vlašić...
Kje tiči vzrok za tako različno*

sportno uspešnost Slovencev in Hrvatov? Naj se komu zdi to še tako pretenciozno, toda odgovor sem dobil v ponedeljek na Delu. Na prvi strani se je svetil članek, ki je poročal, kako so Hrvati oziroma njihov predsednik Stipe Mesić ponovno ostro odgovorili na izpade Giorgia Napolitana, zraven pa se še čudili, kako da niso podobno odgovarali tudi v Sloveniji. In v tem grmu tiči zajec, v športu moraš imeti (ne)malo tiste »športne hudobije«, ki je Hrvati (pa tudi nekateri ostali narodi bivše skupne Jugoslavije) imajo zvrhan koš, Slovenci pa smo v tem popolni amaterji. Tako je v slovenski nogometni reprezentanci to hudobijo recimo imel Amir Karić. Tako so za to hudobijo pri naših nogometnih ekipah v glavnem zadolženi igralci italijanske narodnosti. Pri športnih primerih se bom tu ustavil. Kam bo Slovence na obeh straneh (bivše) meje pripeljalo popolno pomanjkanje politične hudobije je drugo vprašanje. (dimkrizman@yahoo.it)

NOGOMET

Donadoni še brez pogodbe

RIM - Nogometna zveza FIGC še ni podaljšala pogodbe s selektorjem državne reprezentance Robertom

Donadonijem, s katerim je včeraj začela pogovore. Pogodba zapade še pred letošnjim evropskim prvenstvom, zato je zadeva neroča. Predsednik FIGC Abete poddarja, da Donadoniju povsem zaupajo, zdrava pamet pa naj bi narekovala, da bi naslednjo dveletno pogodbo vezali tudi na uspešnost. Skratka, če se Italija na bližnjem EP v Švici in Avstriji ne bo uvrstila vsaj v polfinale, bi se Donadonija najraje kar znebili!

RONALDO - Brazilskega nogometnika Milana, ki si je v sredo na tekmi proti Livornu pretrgal kolenske vezi, so včeraj zvečer že operirali v Parizu. Diagnoza je potrdila resnost poškodbe, za katero naj bi bil čas okrevanja od 8 do 10 mesecev. Zdravniki so optimisti, češ da je znanost zelo napredovala bodisi glede tehnike operacij bodisi glede rehabilitacije, Ronaldo pa ima navsezadnjе šele 31 let.

POKAL UEFA - Sinočnji izid 1. tekme šestnajstine finala: Rosenborg - Fiorentina 0:1 (Mutu).

EVROLIGA - Sinočnji izid: Montepaschi Siena - Partizan Beograd 71:54.

BIATLON - Rusinja Jekaterina Jurjeva je osvojila zlato kolajno v posamični tekmi na 15 kilometrov na biatlonskem svetovnem prvenstvu v Östersundu. Slovenka Teja Gregorin je za zmagovalko na 6. mestu zaostala za 3:03 minute.

NBA - Toronto Raptors je z Rašom Nesterovičem, ki je v 15 minutah dosegel štiri točke in tri skoke in Andrea Bargnanijem (14 točk, 3 skoki, 1 podaja, 1 pridobljena žoga) premagal New Jersey Nets s 109:91. Boštjan Nachbar pa je za Netse v 28 minutah zbral 10 točk, dva skoka in štiri podaje.

BARCELONA - Španski košarkarski klub je odstavlil črno-gorskega strokovnjaka Duška Ivanovića in na mestu glavnega trenerja postavila dosedanjega pomočnika Savierja Pascula.

MOBILNI TELEFON - Manager angleškega nogometnega prvaka Manchester Uniteda, Alex Ferguson, je kaznoval Portugalcu Cristiana Ronaldu s plačilom 10.760 evrov, ker je zvezdnik med treningom uporabil mobilni telefon.

KOLESARSTVO - Biološki potni list za boj proti dopingu (gre za nov protokol krvnega in hormonskega testiranja kolesarjev) bo vsakega od 18 poklicnih moštev združenja Pro Tour stal 120 tisoč evrov, za ostala moštva pa 65.000 evrov.

VREDNE MEDALJE - Slovenski športnik, ki bo na letošnjih poletnih olimpijskih igrah v Pekingu osvojil zlato kolajno, bo dobil v gotovini 20.000 evrov, 17.500 evrov za srebrno, 15.000 evrov pa za bronasto.

WATERPOLO - V zaostalem srečanju 13. kroga mednarodne lige Alpe Adria sta Pallanuoto Trieste in Koper v bazenu Bianchi igrala neodločeno z 10:10 (7:3, 1:2, 1:4, 1:1). Za Pallanuoto TS je Peter Planinšek dosegel tri zadetke.

KARATE - Od danes do nedelje 35. evropsko mladinsko prvenstvo v dvorani Palatrieste

V boju za medalje tekmovalci iz 42 držav

Dopoldan kvalifikacije, popoldan finalni boji - Svečano odprtje danes ob 16.30

SERGIJ ŠTOKA
Naš karate je tehnično čistejši

Člani Shin-kai karate kluba niso soudeleženi pri organizaciji mladinskega EP v Trstu, ker se zgojniški klub ukvarja s tradicionalnim, ne pa s športnim karatejem. Gre v bistvu za sorodni, ampak hkrati tudi različni disciplini, je povedal »duša« našega društva Sergij Štoka.

Si boste ogledali prvenstvo?

»Morda zadnji dan v nedeljo. Danes imamo v Zgoniku trening, ki ga bo med 17. in 20. uro vodil nekdanji svetovni prvak tradicionalnega karateja Silvio Campari, jutri pa bo on imel v Čedadu zbor vseh društev, ki so članice naše zveze FIKTA, tako da bomo tudi v soboto polno zaposleni.«

Katere so bistvene razlike med športnim in tradicionalnim karatejem?

»Jih je precej. Omenil bi način ocenjevanja, saj se v športnem karatu posamezne poteze točkuje. Drugačna je tudi tehnika, v športnem karateju je v bistvu manj čista, pri njih so dovoljeni tudi skoki. Poleg tega imamo mi ščitnike le za roke, oni pa tudi za noge, lahiti in stopala.«

Kaj pomeni manj čista tehnika?

»Pri nas poslagamo tehniki veliko važnost. Dokler je sportnik ne osvoji, ga tudi ne uvajamo v borbo. V športnem karateju pa začneš takoj tekmovati, ker je pravzaprav enostavnejši.«

So različni tudi miselnici vzorci?

»So. Športni karate je predvsem tekmovalen.«

Zato si lahko nadeja uvrstitev v olimpijski spored.

»Oni so člani olimpijskega komiteja CONI, mi pa ne oziroma smo njegovi člani preko sorodnih športnih zvez.«

Ali vseeno svojim članom svetujete ogled EP?

»Sveda. Tako lahko ocenijo v čem so razlike.«

Na EP v karateju opozarja tudi maxiekran

KROMA

Na 35. evropskem mladinskem in kadetskem prvenstvu v športnem karateju, ki bo od danes do nedelje v tržaški športni palači Palatrieste, bodo moči merili tekmovalci iz 42 držav, skupno po športnikov, trenerjev, sodnikov in drugih akterjev EP kar 1.700, kar pomeni, da bo prvenstvo ena večjih športnih manifestacij zadnjih let pri nas. Prvi nastopi na šestih tatamijih bodo že danes dopoldan, s pričetkom ob 10. uri, ko se bodo v katah (liki) in borbah pomerili mladinci in mladinke. Ob 16.30 bo svečano odprtje prvenstva, tekmovanje pa se bo s finalnimi nastopi v katah nadaljevalo od 17.30 do 20. ure. Še prej, ob 15.50 bo na Velikem trgu start olimpijske bakle, prvi nosilec pa bo nekdanji svetovni prvak Davide Benetello.

Jutri se bo tekmovanje nadaljevalo ob 10. uri, finalni nastopi pa bo od 16.30 dalje, medtem ko bodo v nedeljo odločilni boji na sporedu že ob 15. uri.

Na EP so favoriti Italijani, med njimi se posebej absolutni svetovni prvak Lugi Busa, ki sme tekmovati tudi med mladinci. Slovenska odprava šteje 15 tekmovalcev in tekmovalk, med njimi pa imata največ možnosti Matija Matijevič, ki je lani na EP v Bratislavu osvojil srebro med člani in pa Omer Tabakovič, ki je bil lani na MEP v Podgorici bronast.

KOŠARKA - Državno prvenstvo under 19

Jadran ZKB še upa

Po težki zmagi proti neugodnemu CBU so še naprej v boju za uvrstitev v meddeželno fazo

Jadran Zadružna kraška banka - CBU Videm 84:76 po podaljšku (19:16, 39:33, 57:46, 69:69)

JADRAN: Gantar 2 (-, 1:3, 0:1), Ukmari 11 (1:2, 5:6, 0:2), Ferfoglia 25 (5:13, 10:24, 0:3), Vitez 19 (1:3, 6:9, 2:7), Zaccaria 8 (-, 4:8, -), Malalan 17 (3:4, 7:11, -), Gernardi 2 (-, 1:2, -), Ban nv, Formigli nv, trenerja Boban Popovič in Dean Oberdan.

Jadranovi mladinci so proti videmškemu CBU po nihači igri tvegali usoden poraz, k srči pa so na koncu po podaljšku vendarle prišli do dragocenih točk, s katerima ostajajo v boju za uvrstitev na eno od prvih dveh mest, ki vodijo v meddeželno fazo. Do konca manjkata dva krogla in štiri ekipe (Jadran, Pordenone, Snaidero in Falconstar, ki mora še odigrati zaostalo tekmo) delijo prvo mesto. Neponosnih spopadov med velikimi štirimi ni več in na papirju bi morali vsi doseči še po dve zmagi (Tržičani tri). V tem primeru bi se Popovičevi fantje ne uvrstili v

Aleš Ukmari

nadaljnjo fazo (skupina šestih moštov skupaj z nasprotniki iz Emilije Romagne in Toskane, od 5. marca do 15. maja). Objektivno lahko mogoče upajo v spodrljaj, sicer malo verjeten, toda možen, Snaidera v zadnjem krogu v gosteh proti Cormonsu ali v kako drugo presečenje. Predvsem pa morajo do konca opraviti svojo dolžnost z zmagama proti NPG in Acegasom. Račune pa bomo nato delali konec meseca.

Tokrat so Malalan, Ukmari in kolegi klub povrni igri (veliko izgubljenih žog in zgrešenih prostih metov) stalno vodili s prednostjo od petih do desetih točk. V zadnji četrtini so z res bledim nastopom spet »vrnili« goste v igro in CBU je iznačil prav v zadnjih sekundah ter tako izsilil podaljšek. Tu so se jadranovci takoj okoristili in izkoristili tudi živčnost v vrstah gostov, ki je dozorela v več tehničnih napak.

Ostali izidi 20. kroga: Fagagna - Cormons 74:54, Pordenone - AcegasAps 79:51, Falconstar - NPG 95:63, Cordovalo - Romans 57:75, Snaidero prost.

Vrstni red: Falconstar*, Jadran ZKB, Pordenone in Snaidero 28, CBU 22, Cormons 20, AcegasAps* in Fagagna 16, Romans 8, Cordovalo 4, NPG 0. (*tekma manj)

Odbojka

1. MOŠKA DIVIZIJA

Mossa - Naš Prapor 3:0 (25:15, 25:13, 25:16)

NAŠ PRAPOR: Bajt, Braini, Brajne, Cej, Feri, Juretič, Nanut, Persoglia, Sanzin. Trener: Sandro Leghissa.

Brici so v okrnjeni postavi moralni

NAMIZNI TENIS

Dekleta spet brez tekme, fantje doma

Ta konec tedna bodo v raznih namiznoteniskih prvenstvih nastopili le moški predstavniki Krasovih vrst. Varovanke Liang Fenga, ki se borijo za napredovanje v A1-ligo, bi se bile morale jutri pomeriti z lombardijsko ekipo Castelgofredo. Tekma pa je bila preložena na kasnejši datum zaradi reprezentančnih obveznosti nekaterih igralnikov nasprotnike ekipe. B-ligašice pa čaka še zadnji kvalifikacijski turnir šečez slab mesec dni.

Jutri bodo moški predstavniki C1 ligi igrali na domačih tleh. Gostili bodo solidno ekipo TT. Valeggio; slednja je v povratnem delu prvenstva dokazala, da je v zelo dobri formi, saj je dosegla marsikatero pomembno zmago. Naši igralci, Bojan Simoneta, Michele Rotella ter Edi Bole, se na jutrišnjo tekmo dobro pripravljajo in po tem upajo v zmago. C2-ligaši bodo ravno tako jutri igrali v gosteh proti videmski ekipi TT. Rangers UD. Krasovci, ki nastopajo v D1 ligi, pa bodo v nedeljo gostili tržaško ekipo TT. Trieste Sistiana. (M.E.)

Nogomet: disciplinski ukrepi

V zvezni z nastopi v amaterskih prvenstvih konec prejšnjega tedna je disciplinska komisija deželne nogometne zveze zaradi četrtega opomina med drugimi diskvalificirala tudi igralca Vesne Nicolo Venturinija. Zaradi izključitve bo eno tekmo preskočil Alex Simone (Sovodnje), Bryan Picciola (Primorje) pa je bil kaznovan kar do 26. marca.

KOŠARKA - Kontovel Sokol v moški D-ligi že drevi v Tržiču

Sodniški »par condicio«

Proti NAB bosta pravico delila Tržičan in Tržačan - Breg jutri doma proti Pol. Isontini

Zamejska četrtoligaša bosta tokrat igrala proti neposrednemu nasprotniku druge slovenske peterke. Že drevi bo Kontovel Sokol odigral edino petkovo tekmo petega kroga povratnega dela D-ligaškega prvenstva. Po sobotnem porazu proti Gasthausu bodo Šušterščevi vrnovanci morali ob 21.15 na gostovanje proti drugi tržiški ekipi Nab. Na košarkarski zvezzi so končno poskrbeli za »par condicio« glede sodnikov: v Tržiču bosta namreč delila pravico Barile iz bližnjih Ronk in Degrassi iz Trsta.

Trener Danijel Šušterščić je imel med tednom spet nekaj težav zaradi poškodb, ki jih je dosegel v treningih: Andrej Šušterščić in Gregor Budin sta bila odsotna zaradi službenih obveznosti, Jan Godnič pa je manj treniral zaradi težav s koleni. Vsi pa bi morali redno stopiti na igrišče, medtem ko bo dobrih 15-20 dni miroval Peter Lisjak, ki si je izpahnih sredine na roki. Igralci združene ekipe lahko igrajo precej razbremenjeno, saj je Nab na papirju gotovo boljši tekmelec. Med nižjimi igralci se obetajo

gotovo zanimivi dvoboji, saj lahko med Tržičani izstopa več igralcev: Reale (lančni v Perteolah), Del Sal, Porcari, Tessarollo in Gon lahko odločijo tekmo v korist svoje ekipe. Predvsem Bruno Gon, ki je lani zapustil ekipo sredi sezone in šel v Mehiko, je v zadnjih tekma dosegel odločilne košče. Pod koščema pa visoka Franceschi in Soban pripomoreta predvsem z dobro obrambo in skoki. Prav zato pa bodo morali igralci Kontovela Sokola več zapirati kot na prejšnjih tekma, ko so nasprotniki imeli preveč skokov v napadu. Z zmago bi Paoletič in soigralci gotovo naredili veliko uslužbo Brežancu, ki bi imeli tako le poraz več od Tržičanov. Predvsem pa bi znatno izboljšali stanje na lestvici, ki je po zmagi Drača proti Athletismu res kritično. Kontovel Sokol je namreč štirinajsti z dvema tekama zaostanka za Isontino in Dragom ter štirimi za Dinamom in Athletismom. Za obstanek pa bi morali do konca prvenstva prehiteti vsaj dve izmed teh štirih ekip.

Breg mora jutri absolutno zmaga-

Obvestila

OOZUS obvešča, da je zbor udeležencev za licenčni seminar IVSI, v soboto 16. t.m. ob 10. uri v Forni di Sopra pred kočo Zwar na spodnjem smučišču Cimacuta.

UNDER 14 MOŠKI

AUSA PAV - Sloga 3:0 (25:13, 25:13, 25:14)

SLOGA DVIGALA BARICH: Barberi, Malalan, Pertot, Porro, Smotlak, Spangaro, Valič. **Trener:** Drasić

KONTOVEL: Antognoli, J. in M. Briščik, Bukavec, Ferluga, Gregori, Ravbar, Starc, Turco. **Trener:** Černe

Med tednom je bil na Opčinah na sporednu derbi, ki ga je brez težav osvojil Kontovel. Kontovelove igralke so zmagale povsem zasluženo, saj so prekašale slogašice tako telesno kot tehnično, izvedle so celo vrsto res dovršenih akcij in potrdile tradicijo dobre mladinske odbojkarske šole. Mlajše slogašice so nastopile okrnjene, tako da se je na mreži uspešno kosa la z nasprotnicami le Terese Spangaro, ostale pa vsekakor niso zatajile, nasprotnico, tako da je bil trener Drasić z njihovim nastopom kar zadovoljen, vendar so bile nasprotnice objektivno boljše. (INKA)

UNDER 16 ŽENSKE
Sloga Dvigala Barich - Kontovel 0:3 (13:25, 17:25, 20:25)

SLOGA DVIGALA BARICH: Barberi, Malalan, Pertot, Porro, Smotlak, Spangaro, Valič. **Trener:** Drasić

KONTOVEL: Antognoli, J. in M. Briščik, Bukavec, Ferluga, Gregori, Ravbar, Starc, Turco. **Trener:** Černe

Med tednom je bil na Opčinah na sporednu derbi, ki ga je brez težav osvojil Kontovel. Kontovelove igralke so zmagale povsem zasluženo, saj so prekašale slogašice tako telesno kot tehnično, izvedle so celo vrsto res dovršenih akcij in potrdile tradicijo dobre mladinske odbojkarske šole. Mlajše slogašice so nastopile okrnjene, tako da se je na mreži uspešno kosa la z nasprotnicami le Terese Spangaro, ostale pa vsekakor niso zatajile, nasprotnico, tako da je bil trener Drasić z njihovim nastopom kar zadovoljen, vendar so bile nasprotnice objektivno boljše. (INKA)

DOMOVINA JE V KRAJU, H KATEREMU JE PRIKLENJENA DUŠA (VOLTAIRE)

»Hočemo državo, v kateri bi bili Kurdi in Turki enakopravniki«

*Radix
omnium
malorum
avaritia.
(Korenina
vsakega zla
je pohlepnost).*

Hieronim

Huseyin je star 31 let. Je kurdskega beguneca, politični preganjanec doma iz turškega Kurdistana. Že sedem let živi proč od doma. Odšel je sam in se ločil od matere in brata ... Iz Nemčije, kamor se je sprva zatekel, je prišel v Italijo, v Trst, kjer živi in dela. Še vedno sledi dogajanju v domovini, manifestira in protestira za pravice Kurdov (kolikor je seveda mogoče ...). Klopku je Huseyin razkril marsikajo zatiranju svojega naroda, o odnosih med Turki in Kurdi ... Prisluhnili smo mu.

Huseyin, od kod prihajaš in koliko let si proč od doma?

Sem iz Kurdistana, iz Turčije. Odšel sem pred sedmimi leti. Najprej sem nekaj časa živel v Nemčiji. Tam se nisem mogel prebiti do potrebnih dokumentov, zato sem potem prišel v Italijo. Kot begunec sem se najprej prijavil v Rimu, kjer sem dobil ustrezne papirje. Povedal sem, da pripadam organizaciji PKK. PKK je v Italiji steta za teroristično organizacijo.

Kaj je PKK?

Gre za organizacijo, ki je izraz kurdskega naroda, ki živi v Turčiji in ima po mednarodnem pravu pravico do samoodločbe. Odkar obstaja ta organizacija, je bilo ubitih kar 31.000 njenih pripadnikov. Ustanovitelj PKK je Abdulah Ocalan.

Petak, 15. 2., ob 21.00
v Ljudskem domu
v Podlonjerju:
THE BETOLERS
(tržaške pesmi)

Petak, 15. 2.,
v Ljudskem domu v Ponziani:
ob 60-letnici italijanske ustave,
razmišljanje na temo »Porcel-
lum, sovranita' popolare: un os-
simoro?«

Nedelja, 17. 2., ob 17.00
v centru Lože Bratuž v Gorici:
praznik slovenske kulture
»KJE, DOMOVINA, SI?«

Četrtek, 21. 2., ob 20.30
Slovensko stalno gledališče
v Trstu:
Veliki Gatsby
(ZAGREBAČKO KAZALIŠTE
MLADIH)

Kdo je Abdulah Ocalan?
Ocalan je voditelj našega naroda, velika osebnost. Ljudje mu sledijo, poslušajo njegove besede in ukaze. Ocalan je bil v Turčiji obsojen na dosmrtno ječo. Niso ga mogli obsoditi na smrt, ker je smrtna kazen prepovedana, dobili pa so drug način, da ga uničijo: v zaporu mu dajejo zastru-

ku. Sam znam pisati samo v turščini, kurdski jezik sicer govorim, ne znam pa pisati v svojem materinem jeziku. Nasprotno starejši ljudje ne obvladajo turškega jezika.

Moja mama na primer

da drug način, da ga uničijo: v zaporu mu dajejo zastru-

ku.

Sam znam pisati samo v turščini, kurdski jezik sicer govorim, ne znam pa pisati v svojem materinem jeziku. Nasprotno starejši ljudje ne obvladajo turškega jezika.

Kaj pa Kurdi v tujini?

V tujini nas živi približno 3, 4 milijona. Največ je Kurдов v Belgiji, Nemčiji in Franciji. V teh državah je kurdska skupnost zelo močna. V Italijo so Kurdi prišli še pred desetletjem, tako da njihova organiziranost tu še ni dosegla takoj visoke ravni. V Rimu deluje ustanova, Ararat. Ko hočemo organizirati manifestacijo ali shod, moramo to najprej sporočiti tej ustanovi. V Trstu nas je Kurdov, ki smo v stalnem stiku med sabo kakih 10, 15. Srečujemo se tudi s Kurdi, ki živijo v Gradežu, Vidmu, Gorici.

Se tudi v tujini še naprej borite za svoje pravice?

Seveda se, kolikor je pač mogoče. Tu v Trstu smo manifestirali že na Borznem trgu, na Goldonijevem trgu, leta 2000 smo gladovno stavkali. Pripravljali se manifestacija v Franciji, ki se je bom nedvomno udeležil.

V tujini živi veliko Turkov. Kakšen odnos imajo ti do Kurdov?

Turki po svetu imajo večinoma prijateljske odnose s Kurdi. Na splošno so turški izseljeni veliko bolj odprtji, ker niso pod neposrednim vplivom turške vlade, predvsem pa zato, ker so šli v svet in gledajo na celotno stvar z drugačnega zornega kota. Sam sem imel v Nemčiji punco, ki je bila Turkinja.

Imate stike s Kurdi v domovini?

Sledimo dogajanju, imamo stike z znanci, ne moremo pa storiti nič več kot to, da manifestiramo.

Če hoče Turčija vstopiti v

O Kurdih, na kratko

Kurdi so narod iranskega porekla. Živijo na Bližnjem vzhodu, so brez lastne države in jih je približno 35 milijonov. Njihov jezik je kurdska in spada v skupino indoevropskih jezikov. So v glavnem muslimanske vere. Kurdistan, življenski prostor Kurdov, je bogata dežela. Toda Kurdi nimajo od svojega bogastva nič, saj jim politični dejavniki že dolga desetletja preprečujejo pravico do samoodločbe, pravico do svoje države. Kurdistan je namreč razkošan, kurdska ljudstvo je razdeljeno med Turčijo, Sirijo, Irakom in Iranom. Z Lansneskim sporazumom iz leta 1923 so jim bile odvzete pravice, ki jim jih je zagotavljal sporazum, podpisani leta 1920 v Sevresu. Kurde hudo preganjajo predvsem v Turčiji in Iranu. Glavni vzrok teh zatiranj je seveda ekonomske narave: Kurdistan ima namreč nahajališča naftne.

Evropsko unijo, mora najprej rešiti kurdsko vprašanje. Kaj misliš o tem?

Turčija ne bo nikoli vstopila v EU, če ne bo priznala pravic Kurdom. Ko je nastala turška republika, je nastala v sodelovanju med Turki in Kurdi. Potem pa so se začela preganjanja. Zatiranje Kurdov ni zgolj sad sovraštva turškega naroda do Kurdov, sam turški narod je naveličan vojne. Državo dejansko upravljajo vojaške sile. Od teh je vse odvisno.

V čem imata vlada in vojska interes, da zatirata Kurde?

Dežela, v kateri živijo Kurdi, je bogata. Ima nafto in vodo. Kurdi pa od vsega tega nimajo nič in živijo v popolni revščini ...

Katere so zahteve turških Kurdov?

Hočemo Turčijo, v kateri bi bili Kurdi in Turki enakopravniki.

pljeno hrano. Njegovo zdravstveno stanje je iz dneva v dan hujše. Francoska organizacija zdravnikov CPT je bila pri Ocalanu, ni pa se hotela izreci o njegovem zdravstvenem stanju ... Saj veš, politične igrice so za tem ... V Franciji je obnašanje CPT sprožilo številne proteste.

Se boš kdaj vrnil v Turčijo?

Žal imam turško državljanstvo. Dokler ne dobim italijanskega, se ne morem vrniti. Bilo bi nevarno. Odšel sem iz političnih razlogov in to zato, ker sem manifestiral za naše pravice. Če bi se vrnil v Turčijo, bi se nemudoma znašel za zapahi.

Kakšne so oblike preganjanja Kurdov?

Prepovedana je vsakršna oblika manifestacij, tudi mirovnih. Po mestu so nastavljene kamere. Ko pride do shodov, si na policiji ogledajo posnetke, prepozna manifesterje, dobijo njihov naslov ... Potem pa jim trda prede. Čaka jih mučenje, nadlegovanje (njih in njihovih družin), nekatere celo smrt. Policia in vojaki so na stalni prezi, vohunijo, poižvedujejo ... V Turčiji nam ni nič dovoljeno, ni nam priznana nobena pravica; ne moremo govoriti svojega jezika, nimamo svojih šol. Mladi obiskujejo turške šole, se učijo samo v turškem jezi-

ne pozna turščine. Kamorkoli gre, jo mora spremljati moj brat in ji prevajati.

Pomisli, moj brat govori kar štiri jezike, izobražen človek je. Prijeli so ga, ko je širil propagando za PKK. Dvajset dni so ga mučili! Ko sva ga z mamo obiskala v zaporu, je bil suh kakor trska.

Kurdi ne živijo samo v Turčiji.

Tako je. Kurdi so tudi v Iranu, Iraku in Siriji, največ pa nas je v Turčiji, kjer so preganjanja najhujša. V Iranu je situacija tudi precej kritična. Kar se tiče Iraka, pa se je po padcu Saddama odnos do Kurdov znatno izboljšal.

Kako gleda Turčija na sedanje stanje Kurdov v Iraku?

Turčija ne priznava iraškega Kurdistana. Če se Američani umaknejo iz Iraka, bo turška vojska nedvomno vdrla vanj. Turški vojaki prežijo na turško-iraški meji in strogo nadzorujejo, da ne bi prišlo do stikov med Kurdi na obeh straneh meje.

Koliko je Kurdov?

Skupno nas je 45 milijonov. 15 milijonov samo v Turčiji. Turčija trdi, da je Kurdov malo, samo da nam ne bi priznala nobene pravice, medtem ko naseljujejo Kurdi kar polovico ozemlja turške države.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 7. video natečaj 2007 - Pino Rudež
- Trdoživi kamen
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.40 Aktualno: Dieci minuti di...programmi dell'accesso
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana Storie (vodi C. Balivo)
14.45 Nad.: Incantesimo
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Parlament - Dnevnik - vremenska napoved
18.50 Kvizi: L'eredità (vodi P. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Soliti ignoti
21.10 Variete: Uomo e gentiluomo (vodi Milly Carlucci)
23.40 Dnevnik
23.45 Aktualno: Tv 7
0.45 Aktualno: Appuntamento

Rai Due

6.45 Dnevnik - Potovanja
7.00 Variete: Random
9.15 Aktualno: TGR: Montagne
9.45 Aktualno: Un mondo a colori - Magazine
10.00 Dnevnik - Punto.it
11.00 Variete: Piazza grande
13.00 Dnevnik, običaji in družba, potovanja
14.00 Variete: L'Italia sul 2
14.55 Zagreb: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž)
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D'Eusanio)
17.20 Glasb. oddaja: Scalo 76 Remix
18.05 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
19.00 Nan: Squadra speciale Cobra 11
19.50 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: E.R. - Medici in prima linea
22.40 Nan.: Medical Investigation
23.30 Aktualno: Punto di vista
23.45 Nan.: Crime Stories

Rai Tre

8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Aktualno: Dnevnik - Cifre in chiaro
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Dok.: Timbuctu - Ippopotami, cocodrilli del Nilo
13.45 Aktualno: Messaggi autogestiti
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Dnevnik - Leonardo - Neapolis - Flash L.I.S. -
15.15 Variete: Trebisonda
16.15 Dnevnik - GT Ragazzi, sledi Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
17.55 Zagreb: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž) (2. vožnja)
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Mi manda Raitre
23.10 Dnevnik - deželne vesti, sledi Primo piano
23.45 Variete: Tintoria Show

Rete 4

7.30 Nan.: Magnum P.I.
8.30 Nan.: Nash Bridges
9.30 Nad.: Hunter
10.30 Nad.: Saint Tropez

11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
12.00 Nad.: Vivere
12.30 Nan: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.00 Film: Una amore splendido (dram., ZDA, '57, r. L. McCarey, i. C. Grant, D. Kerr)
17.50 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Tempesta d'amore
23.25 Film: Connie e Carla (kom., ZDA, '04, i. Nia Vardalos, Toni Collette)

Canale 5

7.55 Promet, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik, Insieme
8.50 14.05, 16.50, 17.05, 18.15 Resničnostni show: Grande fratello
9.00 Aktualno: Mattino cinque (vodita B. d'Urso in C. Brachino)
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (vodi Maria De Filippi)
16.15 Resničnostni show: Amici
17.20 Nan.: Settimo cielo
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (vodi Gerri Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza
21.10 Nan.: I Cesaroni
23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Mentana)

Italia 1

6.40 Risanke
9.05 Nan.: Happy Days
10.00 Nan.: Dharma & Greg
10.30 Nan.: Hope & Faith
11.00 Nan.: Prima o poi divorzio!
11.25 Nan.: Still standing
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 17.15 Risanke
15.00 Nan.: The O. C.
15.55 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
16.50 Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.10 Nan.: E alla fine arriva mamma!
19.40 Risanke: Simpsonovi
20.05 Risanke: Futurama
20.30 Kvizi: La ruota della fortuna (vodi Enrico Papi)
21.10 Variete: Le Iene show
23.45 Nan.: I Soprano

Tele 4

7.00 8.35, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
8.00 8.30, 10.30 Aktualno: Buongiorno con Telegatto 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
8.10 Dnevnik - pregled tiska
8.50 A tu per tu: Lettere a Don Mazzi
9.00 Dokumentarec o naravi
9.30 Debata odd.: Formatto famiglia
10.35 Nad.: The flying doctors
11.05 Klasična glasba 2008
12.05 Aktualno: Obiettivo lavoro
12.20 Aktualno: Udine a raggi x
12.30 Inform. oddaja: La Provincia ti informa
12.50 Gledališče: Il Rossetti
13.35 Inform. oddaja: Pari opportunità in Provincia
14.00 Okrogla miza: La tv delle libertà
15.00 Aktualno: Questa settimana vi parlo di...
16.00 Nan.: Zanna Bianca
17.00 Risanke
18.45 Aktualno: Speciali - Fondazione Crup per il territorio
19.00 Aktualno: Ditelo al Sindaco

19.55 Športna oddaja
20.05 Šport: Košarka - Snaidero passione basket
21.00 Glasbena odd.: Musica, che passione!
21.15 Film: Il grido del gufo (akc., '91, i. A. Paul, P. Charbonneau)
22.45 Aktualno: Qui Cortina
23.30 Aktualno: Lavoro donna

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno - Due minuti un libro
9.30 Nan.: In tribunale con Lynn
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo - Beautiful Dreamer
11.30 Nan.: Cuore e batticuore - La fidanzata di Alfer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Il commissario Scalì
14.00 Film: Elena di Troia (zgod., ZDA, '55, r. R. Wise, i. R. Podestà, J. Serinas)
16.25 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Star Trek Enterprise
19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.30 Aktualno: Le invasioni barbariche
0.05 Aktualno: Tetris
1.00 Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.05 15.40 Risana nanizanka
9.30 Lutkovna nanizanka
9.50 Kratki film: Kaj vidim? (pon.)
10.05 Enajsta šola
10.40 Jasno in glasno (pon.)
11.25 Osmi dan (p.)
11.55 17.40, 0.20 Dok. oddaja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Duhovni utrip (p.)
13.40 Nad.: Doktor Martin (pon.)
14.25 Slovenski utrinki
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.05 18.40, 18.45 Risanka
16.10 Iz popotne torbe
16.25 Nan.: V dotiku z vodo
17.00 Novice, slovenska kronika, vremenska napoved in športne vesti
17.30 Vse o vesolju
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nan.: Začnimo znova
20.30 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.05 Polnočni klub

Slovenija 2

6.30 9.30 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
11.00 Otroški infokanal
13.20 Glasnik (pon.)
13.45 Pisave (pon.)
14.15 Magazin v alpskem smučanju
14.50 Zagreb: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž) (prenos 1. vožnje)
16.15 Evropski magazin
16.45 Mostovi - Hidak (pon.)
17.15 Zdaj!
17.40 Poročila
17.50 Zagreb: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž) (prenos 2. vožnje)
19.00 Velika imena malega ekranra: Mihalka Baycon in Borut Mencinger (pon.)
20.00 Dok. oddaja: Horovo oko: Edfu, pot razumevanja
20.50 Nan.: Statisti (zadnji del)
21.20 Film: Pogreb
22.55 Film: Kukavica
0.35 Nad.: Deadwood

Koper

13.45 Dnevní program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 Četrkova športna oddaja
15.30 Film: Nikoli nisem pel očetu (dram., ZDA, '70, i. M. Douglas, G. Hackman)
17.00 Mladinska odd.: Fanzine
17.30 Dok. oddaja
18.00 Študentska (program v slovenskem jeziku)
18.20 Pravljice Mike Make

18.35 Vremenska napoved/Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Mladinska odd.: Ciak Junior
20.30 Potopisi
21.00 Zagreb: SP v alpske smučanje, Slalom (Ž)
22.15 0.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Globus
23.00 Arhivski posnetki
23.45 Košarka NLB Magazin
0.20 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

10.30 Dnevnik in vremenska napoved (pon.)
11.00 0.00 Videostrani
17.00 Primorski poslanci - Danijel Krivec (pon.)
17.55 19.55 Epp
18.00 Miš Maš
18.40 Video spot meseca (pon.)
18.45 Kultura: Podelitev priznanj JSKD za leto 2007 (pon.)
19.15 Rally magazin
19.45 Kulturni utrnek
20.00 23.30 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved
20.30 Na Primorskem (pon.)
21.00 Razgledovanja
21.30 Vredno je stopiti noter: Mestni muzej - Obrazi Ljubljane (1. del)
22.00 Sodobna umetnost
22.30 Vedeževanje

RADIO

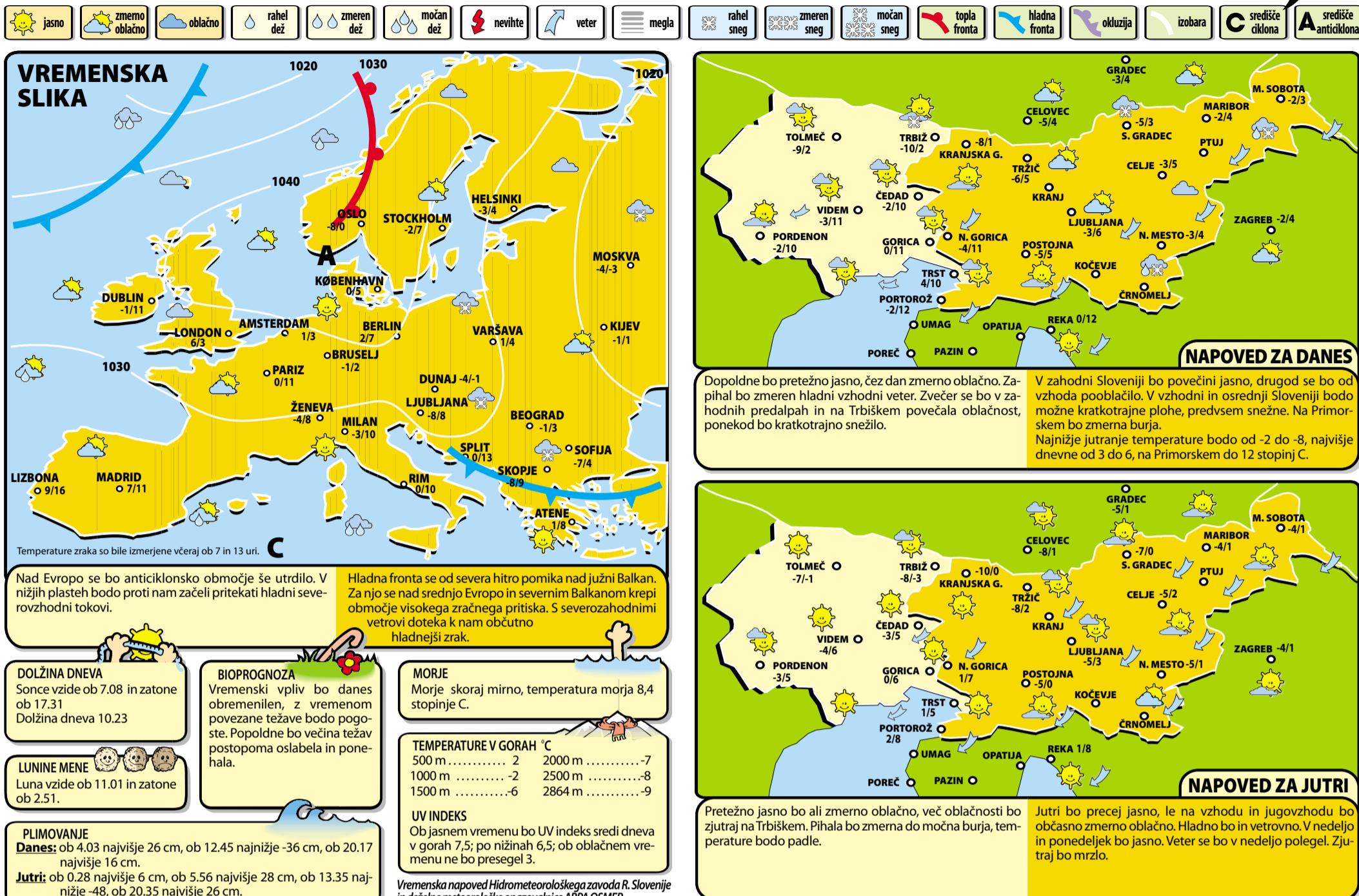
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro, vmes kolendar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonale: Dvignjena zavesa; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Marcom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deser; 10.20 Odprta knjiga: Desa Muck: Pasti živiljenja - drugič (8. nad.); 10.40 World glasba; 11.00 Studio D; Napovednik; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otoški kotiček: Kaj neki je tam, kjer se pride drugam; 14.40 Jezikovne reže; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Kulturni dogodki; 18.45 Postni govor; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list; 19.35 Zaljubljen oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.30 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevinik; 14.00 Rekel in stal živ; 16.15 Glasba po željah; 17.00 Pregled prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio bla bla; 20.00 Rončel na obali; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni pr.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitev dne

TIHI OCEAN - Obsega 410.500 kvadratnih kilometrov

Kiribati razglasil največji morski rezervat na planetu

WELLINGTON - Tihomorska otoška mikrodržavica Kiribati je razglasila največje zaščiteno morsko območje na svetu. V pasu oceanske divljinе v velikosti ameriške zvezne države Kalifornija so nedotaknjeni koralni grebeni ter osem koralnih atolov, na katerih živijo številne rastlinske in živalske vrste. 410.500 kvadratnih kilometrov veliko zaščiteno območje okoli otočja Phoenix leži približno na pol poti med Havaji in Fidžijem in skriva tudi podmor-

ske gorske grebene. Namenjeno naj bi bilo zaščiti enega zadnjih nedotaknjenih ekosistemov koralnih arhipelagov na svetu. "Koralni grebeni ter ptičja populacija na otokih so enkratni, človeška roka pa se jih praktično še ni dotaknila. Gre za resnično divjo naravno lepoto," je ob razglasitvi rezervata dejal kiribatski minister za okolje Tetapo Nakara. Minister upa, da jim bo uspelo do konca leta začeti polno izvajati predpise v zvezi z območjem. Namen

je v otoško državico, v kateri živi okoli 105.000 ljudi, privabiti čim več turistov. Večji turistični promet naj bi nadomestil gospodarske izgube zaradi krčenja obsega ribolova na območju. Kiribati je tako leta 2001 od prodaje dovolilnic za ribolov zasluzil 33 milijonov ameriških dolarjev, sedaj pa se bodo ti prihodki zmanjšali. Vlada je že vložila tudi prošnjo, da bi območje uvrstili na seznam Unescove svetovne dediščine. (STA)

BIH - Iz arhiva predsedstva

Izginil je original Daytonega sporazuma

SARAJEVO - Iz arhiva predsedstva Bosne in Hercegovine v Sarajevu je izginil originalni Daytonski mirovni sporazum, je po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug sporočil predsedstvo BiH Željko Komšić. Napovedal je, da bodo "preiskovalni organi poskušali ugotoviti, kje je original".

"Ne vem, ali je ta novica bolj žalostna ali smešna. Vem pa, da je še en original Daytonega sporazuma v Parizu," pa je v odzivu na novico dejal visoki predstavnik međunarodne skupnosti v BiH Miroslav Lajčak.

Daytonski mirovni sporazum, s katerim se je končala vojna v BiH, je bil sklenjen 21. novembra 1995 v ameriški vojaški bazi pri Daytonu. Uradno so ga podpisali v Pariz 14. decembra 1995 tedanji predsedniki BiH, Srbije in Hrvaške, Alija Izetbegović, Slobodan Milošević in Franjo Tuđman.

V švedskem vrtcu otrokom prepovedali pisana oblačila

STOCKHOLM - V nekem vrtcu na severu Švedske so za zaščito ene od vzhodnjih razglasili dokaj nenavadni ukrep: ker vzgojiteljica trpi zaradi hude migrine, otroci v vrtcu ne smejo več prihajati oblečeni v pisane, črtaste ali pikaste obleke.

Če kateri od otrok oziroma njegovi starši ne sledijo zahtevi, otroka v vrtcu preoblečejo v enobarvno obleko iz sklada pozabljenih oblek. Ukrep vrtca je natekel na neodobravanje takoj pri starših kot pri občinskih uradnikih. Direktorica vrtca Maj Norberg je prepoved utemeljila z besedami, da imajo zaposleni pravico do dela v okolju, ki ne škoduje njihovemu zdravju.

Na modni brvi zaželeni anoreksični manekeni

LONDON/NEW YORK - Če je bil še pred nekaj leti na modni brvi za manekeni zaželen zagorel moški s športno postavo, zdaj modni agenti iščejo prav nasproti: moškega z nogami kot zobotrebcem, ozkimi boki, telesom brez oblin ali mišic ter bledo polto obraza, je objavil na svoji spletni strani Corriere della Sera.

Posledica te obsedenosti sta anoreksijska in bulimija, ki tako postajata vedno večji problem. Idealen maneken nosi danes konfekcijsko številko 46 namesto dosedanje 50. Če meri v višino 1,80 metra, mora tehtati 69 kilogramov, njegov obraz mora biti bledu, videz pa nekoliko bolehen. "Zakon na modni brvi danes torej narekujejo moški, kot so David Lindwall, Nicolas Bemberg, Chris Ulyatt, Sascha Koenig ali Staš Svetični, ki, tako kot je zaželeno, meri 1,80 metra in tehta 69 kilogramov.

Izraelski homoseksualni pari lahko posvojijo otroke

TEL AVIV - Istospolno usmerjeni pari v Izraelu lahko po novem posvojijo otroke. Geji in lezbijke v Izraelu bodo lahko poslej posvojili tako biološke otroke svojih istospolnih partnerjev kot tudi druge otroke. V posameznih primerih naj bi za posvojitev otroka vendarje odločale še za to pristojne oblasti.

Odlöčitev o tem je sprejel izraelski generalni tožilec Menahem Mazuz. Izraelski časopis Haaretz je v ponedeljek pisal o "revolucionarni odločitvi" in "odločilnem koraku na poti do enakih pravic gejev in lezbijk na področju ustvarjanja družine".

Stroga religiozna judovska skupnost pa se je na odločitev odzvala z ostrimi kritikami. Minister za trgovino Eli Jišaj iz skrajne ortodoksne stranke Šas je povedal, da se mu ob misli na odločitev generalnega tožilca "obrača želodec". (STA)